74 let Gorenjski časnik od leta 1947
Prvi predhodnik tednika Gorenjec leta 1900

Gorenjski Glas

PETEK, 13. AVGUSTA 2021

Leto LXXIV, št. 64, cena 2,00 EUR | Odgovorna urednica: Marija Volčjak | Časopis izhaja ob torkih in petkih | info@g-glas.si | www.gorenjskiglas.si

Iščejo izvajalca za odvoz odpadkov

Inšpektorat za okolje in prostor z javnim naročilom išče izvajalca za odstranitev inertnih odpadkov z odlagališča Suhadole. Stroški bodo znani po prispelih ponudbah, denar bo založil inšpektorat in ga nato terjal od Občine Komenda, ki mora poskrbeti za sanacijo odlagališča.

Jasna Paladin

Suhadole – Rok Evropske unije, do katerega mora država sanirati odlagališče inertnih odpadkov v Suhadolah, se nezadržno bliža. Slovenija je sodišču Evropske unije namreč obljubila, da bo odlagališče zaprto oktobra prihodnje leto. Sodišče je Sloveniji že leta 2018 naložilo zaprtje 21 potencialno nevarnih odlagališč, med katerimi je tudi suhadolsko. Upravljavci dvajsetih odlagališč so ta sanirali do konca lanskega leta, problematično je ostalo le še to v občini Komenda.

Občina je v lanskem letu že dvakrat poskušala sama najti izvajalca, ki bi odpadke odstranil, a sta bili ponudbi, ki so ju prejeli, zanje predragi. Lani so imeli v ta namen v proračunu le 300 tisoč evrov, in čeprav so znesek letos dvignili na 1,05 milijona evrov, tudi to ne bo dovolj. Po ocenah naj bi sanacija v najboljšem primeru stala okoli 10,5 milijona evrov, če pa bodo med izkopom našli tudi nevarne odpadke, pa znajo stroški narasti celo na več kot 25 milijonov evrov.

Občina Komenda, ki ima od sredine julija zaradi sklepa o davčni izvršbi na denarna sredstva za stroške zapiranja odlagališča inertnih odpadkov (občina je na ta sklep sicer vložila pritožbo) delno blokirana občinska denarna sredstva, potrebnega denarja nima, ker pa državi ob morebitni prekoračitvi roka grozi denarna kazen, so se na inšpektoratu odločili, da izvajalca za odstranitev odpadkov poiščejo sami.

7. stran

Foto: Aleš Senožetnik

S suhadolskega odlagališča je treba odstraniti dobrih 105 ton odloženih odpadkov.

Škoda na poljih in vrtovih je velika

Neurje s točo, ki se je razbesnelo v nedeljo zvečer, je največ škode povzročilo v občinah Kamnik in Komenda.

Jasna Paladin

Kamnik, Komenda – V nedeljo zvečer so nad severozahodno Slovenijo nastale močne supercelične nevihte, ki so potovale v smeri Ljubljanske kotline in naprej proti Savinjski. Na tej poti so se okoli 21.30 nevihte z močnim vetrom in točo razbesnele tudi v občini Komenda in v osrednjem ter južnem delu občine Kamnik. Huda ura je trajala deset minut in za seboj pustila kar nekaj škode. Kot je za STA povedal komendski župan Stanislav Poglajen, je toča poškodovala nekaj streh in avtomobilov.

7. stran

Toča je močno klestila tudi v Podgorju, kjer so jo najslabše odnesla koruzna polja.

Za veliki šmaren bo slovesno

V Lescah bodo na praznični dan posebej počastili biseromašnika Štefana Babiča, ki je bil več kot trideset let župnik v tej župniji.

Jože Košnjek

Kranj – Na veliki šmaren, praznovali ga bomo v nedeljo in je največji Marijin praznik ter eden največjih krščanskih praznikov – poleg katoličanov ga praznujejo tudi pravoslavni verniki –, bo slovesno tudi na Gorenjskem. Še posebej v župnijah, ki so posvečene Marijinemu vnebovzetju in so bile včasih, nekatere pa še danes, romarske poti. Tako kot vsako leto pričakujejo največji obisk na Brezjah. Jutri zvečer ob 19. uri, na praznični predvečer, bo maševal novomašnik Peter Čemažar, po maši pa bo po vasi krenila procesija z lučkami. V nedeljo, na praznični dan, bo slovesna maša ob 10. uri. Daroval jo bo ljubljanski nadškof metropolit Stanislav Zore.

2. stran

Priloga: **Zgornjesav'c**

AKTUALNO

Pogoj PCT tudi za študente

Po kriterijih Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni je Slovenija v oranžni fazi epidemije. Predavanja v novem študijskem letu naj bi potekala pod pogojem PCT, dijaki naj bi se prostovoljno samotestirali. 2

EKONOMIJA

Manjši promet in višje cene nepremičnin

V letu 2020, ki ga je v vseh pogledih zaznamovala epidemija novega koronavirusa, je bil obseg trgovanja na nepremičninskem trgu manjši kot pred epidemijo, cene nepremičnin pa so še naprej rasle. 9

GG+

Letenje – več kot poklic

Breda Šprajcar je ena redkih pilotk helikopterja pri nas. Mladim, ki se šele odločajo za ta poklic, svetuje, naj vztrajajo, saj je to edini recept za uspeh. »Letenje ti povrne ves trud, ki ga vlagaš v svoje delo,« pravi. 11

ZADNJA

V naselju turških delavcev je tudi mošeja

Okrog sto turških delavcev, ki od lani gradijo drugo cev predora Karavanke, živi v začasnem naselju na Hrušici. Naselje je izredno urejeno, imajo tudi manjšo mošejo, Hrušičani pa pravijo, da so delavci povsem nemoteči. 24

VREME

Pretežno jasno bo in čez dan vroče. Predvsem danes in v nedeljo popoldne bo v hribovitih krajih možna kakšna nevihta.

16/32 °C

jutri: jasno in vroče

9 770352 666025

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Brezplačni mali oglas

Dragi naročniki, radi bi vas obvestili, da smo v Gorenjskem glasu uvedli novost, in sicer dodatno ugodnost za naročnike našega časopisa. Doslej ste brezplačni mali oglas lahko oddali enkrat mesečno, odslej pa ga boste brezplačno lahko objavili kar dvakrat na mesec. Kupon za brezplačni mali oglas bo objavljen vsak prvi in tretji petek v mesecu. Vse, kar morate storiti, je, da ga izpolnite, izrežete in osebno oddate v nabiralnik Gorenjskega glasa na Nazorjevi 1 v Kranju ali ga pošljete po pošti na ta naslov. Po novem ga lahko tudi slikate ali skenirate in ga kot priponko pošljete po e-pošti na naslov: malioglasi@g-glas.si. Po besedah bralcev je to ena izmed zelo priljubljenih rubrik, malih oglasov pa je vedno manj, saj so se v veliki večini preselili na splet. Toda če boste objavili mali oglas v Gorenjskem glasu, se prav lahko zgodi, da boste presenečeni nad odzivom in boste dobili odgovor na svojo ponudbo, pa čeprav boste kakšno stvar, ki je ne potrebujete več, le podarili. Med bralci časopisa je prav tako opaziti željo, da bi bilo več ponudb za druženje osamljenih ljudi. Tovrstne ponudbe so objavljene v rubriki Zasebni stiki. Naj vam ne bo nerodno povedati, da si želite družbe in da bi radi našli sorodno dušo, ki bo šla z vami skozi življenje, ali pa zgolj nekoga za partijo kart. Saj poznate star slovenski pregovor, ki pravi: Kdor jezika špara, kruha strada. Gorenjska je velika in Gorenjski glas je eden najbolj branih časopisov v Sloveniji, zato so možnosti za odziv velike. Veseli bomo vaših kuponov.

Nagrajenka

V nagradni igri, ki je bila objavljena 10. avgusta, prejme dve vstopnici za koncert skupine Sam's Fever v Preddvoru Milena Škerjanec iz Šenčurja. Nagrajenki čestitamo!

Slovenija v oranžni fazi, pogoj PCT tudi za študente

Po kriterijih Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni je Slovenija v oranžni fazi epidemije, v rdečo fazo naj bi predvidoma prešli na začetku septembra. Predavanja v novem študijskem letu naj bi potekala pod pogojem PCT, za dijake je predvideno prostovoljno samotestiranje.

Suzana P. Kovačič

Ljubljana – Državni sekretar na ministrstvu za zdravje Franc Vindišar je pred dnevi povedal, da bodo predavanja v novem študijskem letu potekala pod pogojem PCT (preboleli, cepljeni, testirani). Za dijake je predvideno prostovoljno samotestiranje, ob prehodu v rdečo epidemiološko fazo bi bil tudi zanje obvezni pogoj PCT. V zadnji triadi osnovne šole naj bi bilo prostovoljno samotestiranje. »Naša želja je, da ostanejo šole odprte,« je poudaril Vindišar. Dogovarjanja o tem, kako pripraviti odlok, ki bo urejal pogoj PCT tudi za izobraževalne ustanove, so po besedah šolske ministrice Simone Kustec v zaključni fazi. »Preigravamo vse možnosti, in če želimo imeti šole in vrtce odprte, potem se zanesljivo pogovarjamo o PCT-pogoju,« je povedala v Odmevih na Televiziji Slovenija.

Na Institutu Jožef Stefan so v minulih dneh znova opozorili, da če se ne bomo pravočasno dovolj precepili, bomo jeseni lahko presegli drugi val epidemije v bolnišnicah. »Da četrti val ne bo preveč narasel, predvsem pa, da ne bo premočno obremenil bolnišnic, bi bilo potrebno, da se vsaj vsi starejši od štirideset let čim prej cepijo in s tem zaščitijo pred hujšim potekom bolezni. Zaželena precepljenost odrasle populacije je nad devetdeset odstotkov.« Ocenjeno lokalno reprodukcijsko (R) število, torej število oseb, ki jih v povprečju okuži posamezni okuženi, je približno 1,20. Delež različice delta v populaciji je zdaj že skoraj stoodstoten.

Delež pozitivnih izvidov PCR-testov je bil v državi v ponedeljek 11,7-odstoten, v torek 12,6-odstoten. V sredo je bilo opravljenih 1828 PCR-testov, s katerimi so potrdili 248 novih okužb s koronavirusom. Delež pozitivnih izvidov je bil 13,6-odstoten. Narašča tudi število hospitalizacij.

Delež pozitivnih izvidov PCR-testov je bil v državi v ponedeljek 11,7-odstoten, v torek 12,6-odstoten. V sredo je bilo opravljenih 1828 PCR-testov, s katerimi so potrdili 248 novih okužb s koronavirusom. Delež pozitivnih izvidov je bil 13,6-odstoten. Narašča tudi število hospitalizacij, v sredo se je v bolnišnicah zdravilo štirideset covidnih bolnikov, od tega šest v intenzivni negi.

Vlada je odločila, da bodo morali vsi potniki, ki bodo vstopali v Slovenijo z letalom ali ladjo, od 16. avgusta dalje pred vstopom v državo izpolniti digitalni obrazec za sledenje potnikov, ki NIJZ omogoča lažje sledenje stikom v primerih, kadar so potniki med potovanjem izpostavljeni nalezljivi bolezni. Ali bo vlada obstoječe ukrepe za zajezitev covida-19 podaljšala v prihodnji teden, morebiti kakšnega spremenila, do zaključka časopisne redakcije še ni bilo znano.

Za veliki šmaren bo slovesno

1. stran

Tudi v Župniji Kranj Primskovo vsako leto počastijo praznik Marijinega vnebovzetja. Prva maša bo jutri ob 19. uri. Daroval jo bo stiški opat pater Maksimilijan File. Po njej bo tradicionalna procesija. Na praznično nedeljo bo maša ob 17. uri in jo bo daroval novi župnik Sebastijan Ferk.

V leški Župniji Marijinega vnebovzetja bo letošnji veliki šmaren nekaj posebnega. Novi župnik Marko Avsenik je povedal, da bodo pri maši ob 17. uri počastili biserni mašniški jubilej dolgoletnega leškega župnika Štefana Babiča. Župnijo Lesce je prevzel leta 1982 in vzorno skrbel zanjo nad trideset let. Zadnja leta je župnik Štefan, rojen leta 1935 v Orehovljah pri Predosljah, duhovni pomočnik v Mengšu.

Na Bledu bo v nedeljo v župnijski cerkvi maša ob 8. uri, ob 17. uri pa na otoku. Za prevoz na otok se bodo zbrani lahko vkrcali ob 16. uri pod Vilo Bled.

Tudi za Župnijo Cerklje na Gorenjskem je Marijino vnebovzetje praznik, saj je temu dogodku iz zgodovine krščanstva posvečena župnijska cerkev. Župnik Jernej Marenk je povedal, da bosta na praznik maši ob 7.30 in 10. uri. Tradicionalen blagoslov pri kapeli Marije Snežne na Krvavcu – po načrtih arhitekta Jožeta Plečnika je bila zgrajena in blagoslovljena 18. avgusta leta 1929 – pa bo prihodnjo nedeljo, 22. avgusta.

Veliki šmaren posebej počastijo tudi Slovenci v sosednjih državah. Na Višarjah v Kanalski dolini v Italiji bo v nedeljo ob 11.30 procesija, opoldne pa slovesna maša. V cerkvi pri Mariji na otoku (Maria Woerth) na južni obali Vrbskega jezera bo v nedeljo ob 10.30 maša v slovenščini, ki jo bo daroval celovško-krški škof dr. Jože Marketz. Po jezeru bo v nedeljo tradicionalna ladijska procesija z Marijinim kipom. Začela se bo ob pol osmih in končala opolnoči v celovškem pristanu. Marijin kip bo spremljal škof dr. Marketz.

Sušnika pozvali k odstopu

Nekateri nekdanji funkcionarji Zveze društev upokojencev Slovenije (ZDUS) pozivajo predsednika Janeza Sušnika k odstopu. Sušnik je poziv že zavrnil.

Cveto Zaplotnik

Kranj – Nekateri nekdanji funkcionarji Zveze ugotavljajo, da sedanje vodstvo Zveze v javnosti podpira ukrepe vlade in državnega zbora, ki niso v korist prebivalstvu, zato pozivajo predsednika Janeza Sušnika, da odstopi in s tem omogoči ZDUS-u nov zagon. Kot so zapisali v »poziv starejšim v Sloveniji«, bi ZDUS kot najbolj množična humanitarna organizacija civilne družbe moral biti najglasnejši zagovornik pravic starejših v soglasju z mladimi, a namesto tega je zašel v krizo upravljanja in vodenja, saj vse bolj postaja transmisija za uveljavljanje vladnih ukrepov, ki so škodljivi prebivalcem Slovenije. ZDUS je po mnenju podpisnikov poziva izgubil razvojni potencial, članstvo je nezadovoljno s pojavnostjo ZDUS-a v javnosti, predsednik s podporo zakonom in ukrepom, ki niso v korist prebivalstvu, koketira s političnimi strankami ... Na krizo vodenja so z odstopom že opozorili nekateri ugledni člani, med njimi predsednik strokovnega sveta in predsednik centra razvoja ZDUS, odstope napoveduje še več strokovnjakov v delovnih telesih, prvič v zgodovini ZDUS-a je častno razsodišče izreklo opomin predsedniku. »ZDUS ima dovolj orodij, da naredi red v svojih vrstah. Treba je argumentirano oceniti stanje in ukrepati,« so zapisali v poziv, pod katerega so se podpisali Sušnikova predhodnica Mateja Kožuh Novak ter Aldo Ternovec, Tomaž Banovec, Milan Krajnc, Slavica Golob, Jože Gašperšič, Nevenka Doblekar, Emil Hedžet in Alojz Viteznik.

Janez Sušnik, predsednik ZDUS-a / Foto: arhiv GG

Predsednik ZDUS-a Janez Sušnik se je na poziv k odstopu odzval z odgovorom, da je ZDUS najglasnejši zagovornik pravic starejših v soglasju z mladimi, da tvorno sodeluje z Medgeneracijsko koalicijo Slovenije (MeKos) in je samo letos na vladne resorje naslovili vsaj deset pozivov k izboljšanju razmer. Sušnik se strinja, da ima ZDUS dovolj orodij, da naredi red v svojih vrstah. S tem namenom je maja letos upravnemu odboru predlagal, da presoja tudi o kritikah, ki jih je javnosti naslavljal eden od članov strokovnega sveta. »Od trinajstih pokrajinskih zvez sem prejel stoodstotno podporo, torej trinajst glasov, da še naprej ostanem na čelu krovne upokojenske organizacije,« je v odgovoru navedel Sušnik in dodal, da ob tolikšni podpori ne razmišlja o umiku, ampak si bodo v Zvezi še bolj zavzeto prizadevali za izboljšanje socialnega in ekonomskega položaja upokojencev.

Janez Sušnik: »Od trinajstih pokrajinskih zvez sem prejel stoodstotno podporo, torej trinajst glasov, da še naprej ostanem na čelu krovne upokojenske organizacije.«

Čestitke našim olimpijcem

Še pred torkovim sprejemom na Kongresnem trgu v Ljubljani sta naše olimpijce sprejela predsednik republike Borut Pahor in ministrica Simona Kustec, košarkarji pa so šli k svojim navijačem in sponzorjem v Telemach. Danes sprejem za Tadeja Pogačarja v Komendi.

Vilma Stanovnik

Brdo pri Kranju – Minuli torek sta predsednik republike Borut Pahor in ministrica za izobraževanje, znanost in šport Simona Kustec na Brdu pri Kranju sprejela slovenske olimpijce, ki so nastopili na 32. olimpijskih igrah v Tokiu.

Predsednik Borut Pahor je v imenu vseh državljanov športnikom izrekel čestitke in hvaležnost za vse, kar so naredili. »Redkim je dano, da v enem trenutku življenja navdahnejo ljudi, povežejo skupnost ter dajejo otrokom sanje in razvnamejo domišljijo o njihovi prihodnosti. Vi ste ti redki in poklicani posamezniki, ki jim je bila naložena ta priložnost in ta naloga. Opravili ste jo z odliko,« je poudaril predsednik Pahor.

»Z uspehi, ki ste jih dosegli v tako zahtevnih okoliščinah, ste vsem nam pokazali, da se da, da se zmore in da se je vredno boriti, da smo lahko potem ponosni nase in drugi ponosni na nas. Neprecenljiva zahvala vam gre tudi zaradi tega sporočila, ki ga v teh težkih trenutkih dajete celotni družbi,« je povedala ministrica Simona Kustec in hkrati napovedala dodatne ukrepe za pomoč športu, ki jih bodo podrobneje predstavili v drugi polovici septembra.

Predsednik republike Borut Pahor s tremi dobitniki olimpijskih odličij, ki so se udeležili sprejema: Benjaminom Savškom, Janjo Garnbret in Tino Trstenjak. / Foto: Daniel Novakovič, STA

Sprejema sta se udeležila tudi predsednik Slovenskega olimpijskega komiteja Bogdan Gabrovec ter vodja slovenske olimpijske delegacije in legendarni telovadec Miro Cerar, olimpijska prvakinja Janja Garnbret pa se je v imenu vseh športnic in športnikov zahvalila za podporo. »V veliko čast nam je bilo zastopati našo državo,« je povedala zlata olimpijka Garnbretova. Predsedniku in ministrici je izročila maskoto letošnjih olimpijskih iger Miraitowo in fotografijo z medaljo nagrajenih športnikov.

Zvečer so se športniki, med katerimi pa ni bilo košarkarjev in obeh naših kolesarskih asov z olimpijskim odličjem Primoža Rogliča in Tadeja Pogačarja, podali v središče Ljubljane, kjer je bil na Kongresnem trgu sprejem za olimpijce.

Je pa košarkarska reprezentanca na čelu z Luko Dončićem ob prihodu domov obiskala Telemach, ki jih kot generalni sponzor podpira že več kot 15 let. Reprezentanco je v imenu Telemacha sprejela Ditka Maučec. »Fantje, za nas ste zlati! Vi ste ponos Slovenije in gotovo ste ves čas čutili, kako ste nas združili ter kako je bila slovenska podpora reprezentanci enotna. Ponosni smo, da ste danes tu z nami. Vemo, da še zdaleč niste rekli zadnje besede, zato že vsi nestrpno pričakujemo, kaj nam prinaša prihodnost,« je poudarila Maučečeva. Igralci so si vzeli tudi nekaj časa, da so zaposlene razveselili z avtogrami in fotografiranjem.

Na hipodromu v Komendi pa danes od 17.30 naprej pripravljajo sprejem dvakratnega zmagovalca Dirke po Franciji in dobitnika bronaste olimpijske medalje Tadeja Pogačarja.

Košarkarska reprezentanca je z obiskom razveselila Telemachove zaposlene. / Foto: arhiv Telemacha

Promocijski dan umirjanja prometa

Na Tržiškem bo akcija umirjanja prometa na območju zaselka pod Košuto ta konec tedna.

Suzana P. Kovačič

Tržič – Promocijski dnevi umirjanja prometa do planinskih izhodišč so del projekta Outdoor doživetja v Karavankah, v katerem sodelujejo občine Jesenice, Jezersko, Kranjska Gora, Naklo, Preddvor in Tržič, zavoda za turizem in kulturo Kranj in Žirovnica ter BSC Kranj. Na Tržiškem bo akcija umirjanja prometa na območju zaselka pod Košuto ta konec tedna, 14. in 15. avgusta, ko bo med 8. in 19. uro popolna zapora ceste od odcepa z občinske ceste v Podljubelju proti Matizovcu. V tem času bo brezplačno parkiranje možno na javnih parkirnih mestih v Tržiču in v Bistrici pri Tržiču ter v Kampu Podljubelj.

Brezplačni avtobusni prevoz bo zagotovljen med 8. in 18. uro; prvi avtobus bo krožil na relaciji Tržič (avtobusno postajališče)–Bistrica (pri zelenjavarju)–Kamp Podljubelj–parkirišče kmetije Zajmen pod Matizovcem–Tržič, drugi avtobus pa neprekinjeno na relaciji Kamp Podljubelj–parkirišče kmetije Zajmen–Kamp Podljubelj.

Doline, polne pločevine, prepolna parkirišča in nepravilno parkiranje vozil ob lokalnih in gozdnih cestah povzročajo slabo voljo pri lokalnih prebivalcih pa tudi obiskovalcih. »V okviru promocijskih dni umirjanja prometa do planinskih izhodišč bomo vsaj za dan ali dva umirili situacijo, domačinom omogočili normalno vožnjo do svojih domov, obiskovalcem pa ponudili priložnost, da svoje avtomobile pustijo nižje v dolini in se do izhodišča pohodniškega podviga odpeljejo z avtobusom,« sporočajo organizatorji. Do planin pod Košuto vodi tudi vrsta urejenih poti iz nižje ležečih izhodišč, na primer iz Tržiča čez Kamnik/Kamnek, iz Podljubelja čez Kal ter iz Doline in Jelendola.

k

KOMENTAR
Jasna Paladin

Nova šola z dolgo brado

V Kamniku bodo ob koncu letošnjega poletja začeli enega največjih projektov do sedaj – gradnjo nove stavbe Osnovne šole Frana Albrehta. Čeprav smo se zaradi obljub vodilnih na občini tudi novinarji v preteklih letih že opekli s svojimi (pre)optimističnimi najavami, pa je s podpisom gradbene pogodbe gradnja zdaj zares tik pred začetkom.

Gre za projekt, ki so ga in ga še vedno v lokalni skupnosti vseskozi podpirajo vsi: trije župani, tri sestave občinskih svetov, na stotine staršev, učencev in drugih občanov ... Od prvih konkretnih pobud in dokumentov, ki so zagnali zapleteno kolesje priprave tako obsežnega in dragega projekta, je namreč minilo že polnih petnajst let. Obljube vodilnih na občini so bile vseskozi aktualne, še posebej glasne pred vsakimi volitvami, in tako se je na stotine mladih vsako leto upravičeno veselilo skorajšnjih novih prostorov. A (pre)številni so v tem času že zapustili osnovno šolo, zaključili tudi že srednjo in novih razredov in s tem boljših pogojev za pouk niso dočakali. Da ima projekt tako dolgo brado, je razlogov več. V tem času je občina spremenila faznost gradnje, najprej na novo zgradila sosednjo osnovno šolo, spremenila projekt, posledično čakala na novo gradbeno dovoljenje, pravzaprav dve, javnost pa je v vsem tem času spremljala le to, koliko denarja je bilo namenjenega za projekte in kako finančna konstrukcija raste iz leta v leto. Prav zato se je aktualna občinska oblast, ko bi pravzaprav že lahko začela graditi, odločila za prevetritev projektov v luči iskanja optimizacij, ki bi občini prinesle prihranek. In teh so našli za dva milijona evrov.

Dolga pot ob veselju pred skorajšnjim začetkom gradnje prinaša nekoliko grenak priokus, čeprav je občini treba priznati trezen razmislek. In kot je ob podpisu pogodbe povedal župan – preteklost je za nami, poglejmo naprej, četudi nekoliko kasneje, šola bo zgrajena in nanjo bomo lahko ponosni.

Večina vpletenih si zdaj želi, da bi se gradnja čim prej začela, da bi potekala brez zamud in brez aneksov in s tem povezanih podražitev. Da se brada projekta ne bi po nepotrebnem daljšala in da bomo čez osemnajst mesecev, kolikor je rok za izvajalca, lahko vsi skupaj rekli – konec dober, vse dobro.

Vsega zgoraj omenjenega – predvsem nič podražitev – pa si želijo tudi vsi Kamničani. Čeprav so otroci naše bogastvo in je nova šolska stavba nedvomno potrebna, pa je treba glasno povedati, da je devetnajstmilijonski projekt za občino tako drag, da se bodo številne nič manj pomembne investicije v občini zamaknile daleč v prihodnost. In le upamo lahko, da ne bodo tudi druge dobile tako dolge brade.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;
stalni sodelavci:
Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE
Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Vikend, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. o. o., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 2,00 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

GODIBODI na Koroški Beli

Koroška Bela – Na Koroški Beli bodo jutri, v soboto, zvečer pripravili koncert ljudske glasbe v sodobnih priredbah z naslovom GODIBODI. Nastopili bodo zasedba Sounds of Slovenija Trio/Sozvočja Slovenije Trio, ki jo sestavljajo Gregor Volk, Janez Dovč in Goran Krmac, ter Tomaž Hostnik & Nerodnozabavni ansambel. Prireditev se bo začela ob 20.30 pred cerkvijo na Koroški Beli, organizator je Farno kulturno društvo Koroška Bela. Z dogodkom V mozaiku spomina vsako loto obudijo spomin na dogodek iz leta 1917, ko so italijanska letala bombardirala vas, ki je po spletu nesrečnih okoliščin tudi pogorela, mnogi vaščani pa so izkusili brezdomstvo, revščino in begunstvo.

Gorenjski glas v Knjižnici pod krošnjami

Kropa – V kulturni rezidenci Mežnarija pri Kapelci nad Kropo je gibanje Kultura-Natura Slovenija to poletje postavilo Knjižnico pod krošnjami. Tovrstna poletna branja so razširjena po vsej Sloveniji, kroparska pa je za zdaj edina na Gorenjskem. Odprta je od torka do petka dopoldne med 9. in 12. uro, ob petkih pa tudi popoldan od 17. do 19. ure. Obiskovalcem je na voljo pisan izbor počitniško izbranega branja pa tudi listanje po revijah in periodiki, prav danes s poudarkom na Gorenjskem glasu in njegovih prilogah.

V nedeljo miting malega letalstva

Lesce – Na letališču v Lescah bodo na praznično nedeljo 15. avgusta organizirali 32. Miting malega letalstva, srečanje modelarjev, ki gradijo in letijo z letečimi maketami motornih in jadralnih letal. »Letenje modelov, gnanih z batnimi, jet in elektro motorji, ter jadralnih modelov je izredno zanimivo za gledalce,« k obisku prireditve, ki se bo začela ob 10. uri in se zaključila predvidoma ob 16. uri, spodbuja organizator ALC Lesce.

Obnavljajo most na Brodu

Brod – Na Brodu pri Bohinjski Bistrici so sredi tedna začeli izvajati rekonstrukcijo mostu čez Savo Bohinjko. Zaradi del sta ovirana promet pa tudi plovba po Savi Bohinjki. Tako bo predvidoma do sredine septembra veljala začasna delna omejitev plovbe za vsa plovila, za varen vstop in izstop pa je v tem času na kateremkoli primernem mestu pred mostom pri Brodu dovoljen vstop v reko in izstop iz nje, so sporočili iz bohinjske občinske uprave.

Želijo boljši dostop do sotočja

Za dostop do sotočja Save Bohinjke in Save Dolinke so obiskovalci doslej uporabljali pot, ki vodi čez zasebno zemljišče in jo je lastnik pred časom zaprl. Zavod Turizem in kultura Radovljica si želi ureditev dostopa pa tudi režima na Savi.

Marjana Ahačič

Radovljica, Lancovo – »Po Lancovem dnevno srečujemo obiskovalce oziroma turiste, ki nas, domačine, sprašujejo, kje je mogoče priti do sotočja Save Bohinjke in Save Dolinke. Mi pa jim lahko odgovorimo le, da to ni mogoče,« je sredi poletja razočaran, ker je doslej edini urejeni dostop do sotočja zaprt, povedal eden od krajanov Lancovega. Zaprtje dostopa je verjetno posledica stopnjevanja aktivnosti številnih prebivalcev občine Radovljica in drugih, ki si, združeni na platformi Reši sotočje, med drugim prizadevajo, da bi preprečili projekt gradnje turistično-rekreacijskega centra na sotočju Save Bohinjke in Save Dolinke, kjer naj bi investitor želel urediti apartmajski in gostinski objekt, kamp ter večnamenska igrišča. Kot pojasnjujejo pobudniki akcije, je njihov namen ohraniti dostop javnosti do naravne znamenitosti ter ohraniti kakovost bivanja vseh državljanov.

A urejena pot do sotočja vodi prav čez investitorjevo zemljišče in ta prehod je sedaj zaprt. Kot je povedal župan Radovljice Ciril Globočnik, si je sicer zdaj sotočje mogoče ogledati s ceste proti Bledu oziroma s poti, ki vodi ob Savi od mostu na Lancovem proti Šobcu.

Nanjo obiskovalce, ki jih zanima, kje bi si lahko ogledali sotočje najdaljše slovenske reke, usmerjajo tudi na radovljiškem TIC-u.

»Napotimo jih na urejeno pohodno pot Prisluhni reki Savi. Nanjo pridejo pred mostom na Lancovem, po nekaj sto metrih ob levem bregu Save je z nasprotne strani kot do sedaj mogoče videti tudi sotočje,« je pojasnila Nataša Mikelj, direktorica zavoda Turizem in kultura Radovljica.

Pri tem je poudarila, da gre vendarle za izjemno naravno vrednoto, ki ima za Slovence tudi zelo velik simbolni pomen, zato bi bilo po eni strani prav, da bi bil dostop za obiskovalce ne samo omogočen, ampak tudi urejen, po drugi strani pa gre za območje, ki bi lahko v smislu turizma prineslo izjemno dodano vrednost vsej destinaciji.

»In ne le sotočje, temveč celoten odsek reke Save, ki teče po radovljiški občini, bi bilo vredno ohraniti, zavarovati in obenem urediti na način, da bi bil v zadovoljstvo tako domačinom kot obiskovalcev. Pritiski na reko in rečne bregove so dokaj veliki, nabor tistih, ki jo za uporabljajo za različne dejavnosti, je prav tako zelo širok: od ribičev, raftarjev in kajakašev do sprehajalcev, pohodnikov in številnih kopalcev v poletnih mesecih, ob tem pa v zadnjem obdobju tako rekoč na vsakem ovinku reke zraste nov glamping. Menim, da bi bilo v dobro vseh nujno, da se na reki in ob njej čim prej vzpostavi neki režim, ki bi urejal in usklajeval aktivnosti na območju Save,« meni Mikljeva.

Projekt ureditve turističnega kompleksa v neposredni bližini sotočja je sicer trenutno v mirovanju, je še povedal župan. Gradbeno dovoljenje zanj še ni bilo izdano. »Projekt lastnika zemljišča je bil zasnovan že dolgo pred mojim prihodom na občino. Najprej v manjšem obsegu, nato se je širil ... Mislim, da bi bil še vedno izvedljiv, a v pasu, ki bi bil dovolj odmaknjen od fizičnega sotočja, in seveda v manjši obliki, kot je bilo načrtovano,« je povedal Globočnik.

Foto: Gorazd Kavčič

Pot, ki so jo za dostop do sotočja Save Bohinjke in Save Dolinke obiskovalci uporabljali do sedaj, je vodila čez zasebno zemljišče. Lastnik je že pred časom tja postavil zaporo.

Milijonska naložba v vrtec, ki nosi ime po partizanki

Največja investicija na področju vrtcev in šol na Jesenicah je to poletje energetska sanacija enote Vrtca Angelce Ocepek na Plavžu.

Urša Peternel

Jesenice – Vrtec Angelce Ocepek na Plavžu je ena izmed šestih enot Vrtca Jesenice. V njem je urejenih petnajst igralnic za otroke, prostori uprave, v kleti pa sta še kuhinja in zaklonišče. Stavba iz leta 1980 doslej ni bila izolirana, prav tako ni bila izolirana streha. Stroški ogrevanja so bili zato visoki, prav tako vzdrževanje stavbe. Občina Jesenice se je zato odločila za celovito energetsko prenovo, ki bo stala 1,1 milijona evrov, pri čemer jim je uspelo pridobiti sofinanciranje s strani Evropske unije iz Kohezijskega sklada v višini dobrih 350 tisoč evrov. Preostanek bo zagotovila občina iz proračuna.

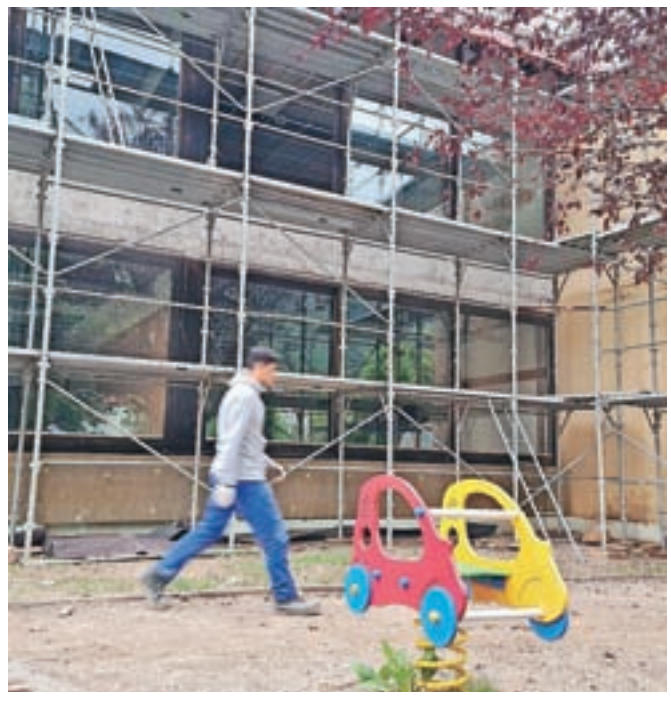

Največja investicija ta čas je energetska sanacija enote Vrtca Angelce Ocepek na Plavžu. Med drugim bodo zamenjali okna ter izolirali fasado in streho.

Dela so začeli junija, končana naj bi bila do konca meseca, izvajalec pa je domači, jeseniško podjetje Kovinar Gradnje – ST.

V sklopu celovite energetske prenove bodo izolirali streho in fasado, zamenjali okna in vrata na objektu, poskrbeli za nov sistem ogrevanja in prezračevanja ter namestili varčnejša LED-svetila.

Zaradi del so junija povsem izpraznili vrtec, otroke pa začasno premestili v druge enote.

Večja prenova pa se obeta še eni enoti vrtca, to je Vrtcu Julke Pibernik na Cesti Toneta Tomšiča 3. Vrtec sestavljata dva objekta, Občina Jesenice pa načrtuje rušitev stare stavbe iz leta 1940 in gradnjo nove, malenkost večje. V njej bi uredili tri oddelke vrtca, vsak bi imel zunanjo teraso oziroma balkon, sanitarije in garderobe, stopnišča in dvigalo, pridobili pa bi tudi športno igralnico, zbornico (ta je zdaj urejena kar v eni od igralnic), garderobe, sanitarije, pisarne ter prostore za dodatne dejavnosti otrok, tudi knjižnico. Novogradnjo bi s pokritim hodnikom povezali z obstoječim vrtcem, tako da bi oba objekta skupaj tvorila celoto. Projekt je vreden 1,4 milijona evrov, po načrtu razvojnih programov naj bi ga začeli prihodnje leto in zaključili v letu 2023. Občina Jesenice je pred dnevi že oddala vloga za izdajo gradbenega dovoljenja za novogradnjo na Upravno enoto Jesenice.

Zanimivo je, da enote Vrtca Jesenice nosijo imena po jeseniških partizankah: Angelci Ocepek, Cilki Zupančič, Julki Pibernik, Ivanki Krničar in Frančiški Ambrožič.

Čezmejno opozarjanje na nevarnosti

V južnih delih Avstrije in v Sloveniji velike količine dežja in snega pogosto povzročajo škodo in ogrožajo prebivalstvo, vendar do zdaj ni bilo na voljo enotnih napovedi in opozoril, kar sedaj omogoča spletno mesto www.crossrisk.eu kot rezultat triletnega čezmejnega projekta.

Suzana P. Kovačič

Podljubelj – Slovenija in Avstrija sta v zadnjih treh letih sodelovali pri projektu Crossrisk, da bi izboljšali opozorila in napovedi, povezane z dežjem (poplave) in snegom (snežni plazovi, snežne obremenitve) ter razvili izobraževalne koncepte. Preučili so tudi vpliv podnebnih sprememb na te naravne nevarnosti. V projekt je bilo vključenih sedem organizacij iz Slovenije in Avstrije pod vodstvom avstrijskega Zveznega urada za meteorologijo in geodinamiko (ZAMG). Projektna ekipa je rezultate predstavila na nedavnem zaključnem dogodku na slovenski strani mejnega prehoda Ljubelj.

Izboljšanje napovedovanja poplav

Za izboljšanje napovedovanja poplav na slovensko-avstrijskih čezmejnih območjih je ekipa Crossrisk trenutno delujoče hidrološke modele dopolnila z novimi merilnimi postajami, novimi podatki o obrečnem površju in strugah rek ter s še izčrpnejšimi napovedanimi podatki iz vremenskih modelov.

Regionalni podatki o snegu

Čezmejni model analizira in napoveduje tudi snežne kazalnike. Podatki bodo služili za različna področja uporabe, kot so opozorila, povezana s snegom, namenjena regionalnim oblastem, možnost umetnega zasneževanja na smučiščih in napovedi taljenja snega za napovedovanje vodostaja.

Obenem so razvili nov pristop za napovedovanje nevarnosti snežnih plazov na posameznih pobočjih, na slovenski strani za Zelenico, ki bodo v pomoč lokalnim oblastem, plazovnim komisijam in smučiščem pri sprejemanju odločitev o zaprtjih ali evakuacijah in bodo dragocene informacije, ocene o tem, kje bi bilo gibanje ljudi zaradi razmer prenevarno.

Vsi podatki na enem mestu

Pomemben cilj projekta je bil zagotoviti neposreden dostop do novih informacij, ki so na voljo na spletnem mestu www.crossrisk.eu v nemškem, slovenskem in angleškem jeziku. »Na spletnem mestu so štirje glavni zavihki: Plazovi, Vreme & sneg, Hidrologija in Podnebje. Številne uporabne informacije so namenjene tako strokovnjakom in odločevalcem kot širši javnosti,« je poudaril mag. Miha Pavšek z Geografskega inštituta Antona Melika ZRC SAZU in dodal: »Upoštevajte pa seveda, da na višku poletja ni 'zimskih' podatkov.«

Projektna ekipa je rezultate predstavila na zaključnem dogodku na slovenski strani mejnega prehoda Ljubelj. / Foto: Tina Dokl

Novost je oziroma bo tudi orodje za načrtovanje turne smuke na območju avstrijske Štajerske in Koroške ter Slovenije na spletni strani www.snowmaps.org/si. Uporabniki bodo lahko s pomočjo orodja načrtovali turno smučanje (traso naložili na svojo GPS-napravo) in si ogledali aktualne vremenske podatke in napovedi.

Projekt Crossrisk je bil financiran iz programa EU Interreg Slovenija-Avstrija. Pod vodstvom avstrijskega ZAMG so bili partnerji avstrijski zvezni deželi Štajerska in Koroška, Visoka strokovna šola Joanneum, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti (Geografski inštitut Antona Melika), Univerza v Mariboru (Fakulteta za elektrotehniko, računalništvo in informatiko) in Agencija Republike Slovenije za okolje.

Obnova naj bi bila končana septembra

Infrastruktura znotraj območja zazidalnega načrta Koritno je že urejena, zdaj urejajo še novo komunalno infrastrukturo na glavni cesti. Po načrtih naj bi bila dela končana v prihodnjem mesecu.

Marjana Ahačič

Koritno – Med večjimi investicijskimi projekti, ki jih to poletje izvaja Občina Bled, je tudi ureditev gospodarske javne infrastrukture na Koritnem. Medtem ko so dela znotraj območja zazidalnega načrta Koritno že končana, zaključeno je tudi grobo asfaltiranje dostopnih cest znotraj cone, zdaj urejajo še novo komunalno infrastrukturo na glavni cesti Koritno–Ribno.

Kot so pojasnili na blejski občini, se bo iz na novo urejenih vodov napajala že zgrajena komunalna infrastruktura znotraj cone zazidalnega načrta Koritno. Gre za dela glavnih primarnih komunalnih vodov, kot so meteorna kanalizacija, fekalna kanalizacija, javno vodovodno omrežje, električna napeljava. Kot so še pojasnili, pričakujejo, da bodo dela na glavni cesti v grobem končana v septembru. V blejskem občinskem proračunu je sicer za komunalno ureditev na Koritnem namenjenih sedemsto tisoč evrov. Med večjimi letošnjimi investicijami pa so še nadaljevanje gradnje medgeneracijskega centra, za katerega občina namenja 2,5 milijona evrov, sanacija mostu v Piškovci, za kar bo Bled prispeval 290 tisoč evrov, pol milijona letos namenjajo za vzdrževanje lokalnih cest in 650 tisoč evrov za odkup zemljišč za novo glavno avtobusno postajo na Selišah.

Komunalna infrastruktura znotraj zazidalnega načrta Koritno je dokončana, zdaj jo urejajo še na glavni cesti skozi naselje. Dela bodo po načrtih zaključena v septembru.

DIFA
TLAČNA LIVARNA IN OBDELAVA ULITKOV

DIFA d.o.o. je hitro razvijajoče se družinsko proizvodno podjetje, ustanovljeno leta 1990 kot naslednik obrtne dejavnosti iz leta 1967. Osnovna dejavnost podjetja je tlačno litje in obdelava ulitkov iz cinkovih in aluminijevih zlitin za potrebe avtomobilske industrije, svojim kupcem pa nudi podporo v celotni verigi od predrazvoja posameznih delov ter podsklopov do konca trajanja projekta.

V podjetju Difa d.o.o. iščemo nove sodelavce na oddelku obdelave. Razpisujemo prosto delovno mesto:

STRUGAR 1 (CNC OBDELAVA) m/ž

Opis dela in nalog:
- Poznavanje procesa izdelave proizvodov
- Obdelava ulitkov na strojih za obdelavo
- Izvajanje avto-kontrole z vnosi meritev v kontrolne tabele
- Izpolnjevanje dokumentacije

Kaj pričakujemo:
- Natančnost
- Iznajdljivost
- Samostojnost
- Spretnost
- Odgovornost

Pogoji za opravljanje dela:
Šolska izobrazba: IV. stopnja tehnične smeri (obdelovalec kovin, orodjar, strojni mehanik)
Alternativna izobrazba: III. stopnja ali manj, druga smer
Izkušnje: niso potrebne
Poskusna doba: 3 mesece

Kaj nudimo:
- Triizmensko delo
- Polni delovni čas
- Pogodba za določen čas z možnostjo podaljšanja za nedoločen čas

V kolikor vas delo zanima, vas vabimo, da prijavo in življenjepis pošljete do 20. 8. 2021 na elektronski naslov: zaposlitev@difa.si.

DIFA, D.O.O., ŠKOFJA LOKA, KIDRIČEVA CESTA 91, ŠKOFJA LOKA

Že četrta priložnost za bodoče podjetnike

Ljubljana – Regionalna razvojna agencija Ljubljanske urbane regije je objavila že četrti razpis za vključitev v projekt Podjetno nad izzive v Ljubljanski urbani regiji, ki je namenjen vsem, ki imajo inovativne in napredne ideje ter si želijo stopiti na samostojno podjetniško pot, manjka pa jim nekaterih znanj. Program je oblikovan tako, da udeleženci v štirih mesecih usvojijo znanja in veščine, ki so nujni za razvoj ideje ter zagon podjetja. V projekt se lahko vključijo osebe s poslovno idejo, ne glede na starost, izobrazbo ali status brezposelne osebe. Pogoj je, da imajo kandidati prijavljeno stalno ali začasno bivališče v eni od 26 občin Ljubljanske urbane regije, torej tudi iz Kamnika, Komende, Domžal, Vodic, Medvod in drugih občin širše Gorenjske. Prijave so možne do 17. septembra, udeleženci pa bodo v projekt vključeni predvidoma s 1. novembrom 2021.

Impresionizem na grajskem vrtu

Škofja Loka – V soboto, 21. avgusta, ob 15. uri v Loškem muzeju v Škofji Loki vabijo na ogled zbirke Ivana Groharja in ustvarjalno delavnico, ki je primerna za otroke od osmega leta starosti dalje.

Projekt Perunis

V sredo je občino Preddvor obiskal Andrej Čuš, državni sekretar na ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo. Tema srečanja je bil razvoj gospodarstva in turizma v občini.

Alenka Brun

Preddvor – Župan Rok Roblek ni skrival, da je vesel, da se je sekretar odzval na vabilo, tudi Andrej Čuš pa je odkrito povedal, da je bil povabila občine vesel. Župan je nadaljeval, da ima občina kar nekaj pomembnih razvojnih projektov, med katerimi je tudi poslovna cona, za katero so bili prostorski načrti sprejeti pred dvajsetimi leti in bo končno ugledala luč sveta. Poleg drugih tem, ki so bile predmet pogovora, je sekretarju predstavil tudi projekt, ki je po njegovem mnenju izjemnega pomena, saj »odstira zgodovino Slovanov na tem območju Gorenjske, Evrope«, in bo širši javnosti sicer predstavljen letos jeseni. Gre za projekt Perunis, v katerem ima glavno vlogo izjemno bogato najdišče Gradišče nad Bašljem. Ob tem pa župan najprej trka na vest ljudi, saj so opazili, da prihaja do tatvin, ko se na »lov za zakladom« podajo posamezniki z detektorji kovin. Po drugi strani pa se obrača tudi na državo in Zavod za varstvo kulturne dediščine, da skupaj najdejo rešitev, saj gre ne nazadnje za kulturni spomenik državnega pomena.

Preddvorski župan Rok Roblek je sekretarju z ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo Andreju Čušu razkazal tudi grad Dvor. / Foto: Tina Dokl

Projekt Perunis je osnovan kot doživljajsko-izkustveni park, v katerem obiskovalci na interaktivni način spoznavajo zgodovino Slovanov na širšem območju Gorenjske. Gre za zelen, poučen, neinvaziven, trajnostno naravnan projekt z zgodovinsko noto. »Trenutno je zaključena idejna zasnova, smo v fazi spreminjanja prostorskega akta, saj je bilo tam, kjer naj bi stal Perunis, v preteklosti predvideno nogometno igrišče; smo pa tudi v izdelavi finančne konstrukcije,« je na kratko pojasnil župan Roblek. Po grobi oceni naj bi bil projekt vreden sedem milijonov evrov. Občina bo zagotovila zemljišča in vso potrebno dokumentacijo, pri realizaciji pa bo potrebovala še zasebnega partnerja. Vendar iščejo nekoga, ki bo projekt tudi razumel. Končni cilj je, da najdejo investitorja do konca pomladi prihodnje leto. Upajo pa seveda, da bodo pomen projekta prepoznali tako ministrstvo za gospodarstvo kot tudi druge institucije.

Da je pogovor tekel v več smereh, je potrdil tudi državni sekretar z ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo Andrej Čuš. Poudaril je prodornost občine ter se dotaknil razpisov – nekateri bodo objavljeni konec letošnjega leta, glavnina pa v prvem in drugem kvartalu naslednjega leta. Ravno zaradi številnih aktivnosti in obiskov na terenu pa na ministrstvu ugotavljajo tudi, da je slovensko gospodarstvo v dobri kondiciji, celo boljši od načrtovane, kar jih zelo veseli. Čuš je prepričan, da bodo skupaj z Občino Preddvor lahko naredili kakšen korak naprej. Kar se tiče omenjenega projekta Perunis, sta se z županom Roblekom pogovarjala o možnostih, glede na operativnost občinske uprave pa domneva, da bodo tudi sami zelo proaktivno pristopili k realizaciji.

Novost sta trikolesnika

Kranjski sistem za avtomatizirano izposojo koles KRsKOLESOM ima nova trikolesnika.

Vilma Stanovnik

Kranj – Nova trikolesnika sta parkirana na postajah Mestna knjižnica Kranj in Lekarna pred avtobusno postajo. Vrniti ju je mogoče na katerokoli lokacijo v sistemu, vendar bosta ob prerazporejanju koles vsakič vrnjena na omenjeni lokaciji. Kot sporočajo z Mestne občine Kranj, si z novo pridobitvijo prizadevajo za lažji dostop občanov do mestnega jedra, zato je ta namenjena gibalno oviranim, prebivalcem mestnega jedra in podjetnikom. Uporaba je brezplačna, pogoj zanjo pa je registracija v sistemu. Uporabnik mora imeti registriranega enega od paketov v sistemu KRsKOLESOM in izkazano upravičenost do trikolesnikov. Gibalno ovirane osebe upravičenost izkazujejo s potrdilom izbranega osebnega zdravnika. Registracijo za dostop do trikolesnikov je možno opraviti le osebno na info točki turistično-informacijskega centra in v Centru trajnostne mobilnosti, kjer mora uporabnik podpisati izjavo.

Trenutno je v sistemu izposoje koles KRsKOLESOM 95 navadnih koles, 75 električnih in trikolesnika.

Nova trikolesnika sta popestrila ponudbo in uporabnikom olajšala dostop do središča Kranja. / Foto: arhiv MOK Kranj

Boljša kolesarska povezava

V kranjski občini so zaključili gradnjo kolesarske povezave Kokrica–Brdo–Predoslje, jeseni pa bodo ob novi kolesarski poti zasadili še drevored jablan avtohtone sorte kranjska voščenka.

Vilma Stanovnik

Kranj – Sredi maja so v kranjski občini prejeli odločitev o finančni podpori za gradnjo manjkajoče kolesarske povezave med Kokrico, Brdom in Predosljami. Vrednost del je ob prijavi znašala približno 360 tisoč evrov, s približno 217 tisoč evri pa jo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega sklada za regionalni razvoj.

Dela pri izgradnji kolesarske povezave so se pred kratkim zaključila, kranjska občina pa je tako pridobila približno petsto metrov novih površin za pešce in kolesarje, ki so zdaj povezane z že obstoječimi kolesarskimi površinami. Pridobitev je pomembna za otroke in njihove starše s Kokrice, saj številni obiskujejo Osnovno šolo Predoslje in so med šolskim letom vsakodnevno na tej relaciji. Kolesarsko pot med Kokrico in Predosljami lahko v skladu s prometno zakonodajo neprednostno uporabljajo tudi pešci. V okviru projekta pridobivajo tudi krajani Ilovke, saj je na cesti pred Brdom v križišču proti Ilovki končno urejen prehod za pešce in kolesarje, krajani Bobovka pa so dobili urejeno avtobusno postajališče s stojali za kolesa in urejenim prehodom za pešce.

Jeseni bodo ob dvosmerni kolesarski poti, ki jo od ceste ločuje zeleni pas, zasadili še drevored z avtohtono sorto jablan kranjska voščenka. Skupno bodo zasadili 54 dreves, za vsako članico EU po dve.

Foto: Tina Dokl

Jeseni bodo ob novi kolesarski poti zasadili še drevored.

»Ta drevored bo simbol povezovanja in sodelovanja: bo spomin na obdobje, ko je Slovenija prevzela prestižno funkcijo kot ena od predsedujočih Svetu Evropske unije, katere temelji so prav povezovanje in sodelovanje držav za skupno dobro vseh. Bo tudi spomin in poklon na čase Marije Terezije, ki je pred več kot 250 leti zaradi potreb po prehranjenosti prebivalstva tudi v slovenskih deželah zaukazala, da se ob cestah zasajajo drevoredi sadnih dreves. S podobnimi izzivi se srečujemo danes, ko želimo zagotoviti čim večjo lokalno samopreskrbo. Obenem pa je drevored simbol povezovanja krajanov iz tukajšnjih naselij, mesta z zaledjem, urbanega s podeželjem, torej tako, kot mora biti. Povrhu vsega pa bo zaradi naravne sence in zelenja prijetnejše tudi kolesarjenje oziroma pešačenje, predvsem pa s to operacijo zagotavljamo večjo prometno varnost najbolj izpostavljenim udeležencem v prometu,« je povedal župan Mestne občine Kranj Matjaž Rakovec.

Sicer pa so v kranjski občini lani in letos zarisali tudi nove kolesarske pasove od Vodovodnega stolpa v Kranju mimo Rupe do Kokrice ter proti severu od trgovine Mercator vse do konca naselja Kokrica. Skupaj z naložbo kolesarske povezave do Brda so tako na relaciji Vodovodni stolp–Predoslje vzpostavili neprekinjeno povezavo za kolesarje v dolžini 4,8 kilometra.

Podirajo stari vrtec

V Valburgi poteka rušitev starega vrtca, ki so ga po inšpekcijski odločbi morali zapreti do letošnjega poletja. Ob njem so že pred leti odprli novega, ki bo predvidoma prihodnje leto dobil še prizidek, v katerem bosta dva oddelka.

Maja Bertoncelj

Valburga – Stari vrtec v Valburgi je bil že vse od odprtja novega predviden za rušitev, a do letos zaradi prostorske stiske do tega ni prišlo. V tem tednu pa so se začela rušitvena dela, ki bodo stala štirideset tisoč evrov. Zaključena bodo do konca prihodnjega tedna, na Občini Medvode pa mimoidoče do takrat prosijo za razumevanje in upoštevanje navodil izvajalca.

Stavba starega vrtca v Valburgi je bila zgrajena leta 1912. Prvotno je bila v njej gostilna s kegljiščem. Enota vrtca se je tam odprla v marcu 1979. Zaradi prostorske stiske v Vrtcu Medvode, ki je trenutno organiziran v osmih enotah po občini, je Občina Medvode leta 2012 zgradila nov sodoben nizkoenergijski leseni vrtec v Valburgi v neposredni bližini starega. Ustreza vsem normativom in je bil zgrajen kot nadomestek staremu vrtcu. Stara stavba bi morala biti po izgradnji novega vrtca porušena, vendar pa se je število otrok, vključenih v Vrtec Medvode, naglo povečevalo in je stari vrtec ostal v uporabi tudi po odprtju novega, saj so bile polno zasedene vse enote Vrtca Medvode in v nasprotnem primeru treh oddelkov otrok ne bi mogli sprejeti. Stari vrtec v Valburgi ni več ustrezal sodobnim standardom, bil je tudi energetsko potraten, po vsakem inšpekcijskem pregledu pa je bilo treba odpraviti več pomanjkljivosti, da je sploh še lahko ostal odprt. »Inšpekcijska odločba iz leta 2019 je naložila zaprtje vrtca do letošnjega poletja, saj zaradi dotrajanosti objekta sanacija ni bila smiselna. V vmesnem času smo z Vrtcem Medvode pregledali vse možnosti za zagotavljanje dodatnih kapacitet na drugih lokacijah. Želja je bila širitev vrtca v Sori, a se je kasneje izkazalo, da bi bila ta opcija ekonomsko manj upravičena in bi zaradi prostorskih omejitev lahko tam zagotovili prostor za le en dodaten oddelek. Zato smo v preteklem letu pristopili k pripravi dokumentacije za rušitev starega vrtca v Valburgi in izgradnjo prizidka k novemu vrtcu. Cilj projekta je porušiti star, v vseh pogledih neustrezen vrtec in na tem mestu zgraditi nov, sodoben, otrokom in vzgojiteljem prijazen objekt,« so pojasnili na Občini Medvode.

V starem vrtcu je bilo doslej prostora za tri oddelke otrok, v prizidku novega vrtca pa bosta dva oddelka druge starostne skupine. Na Občini Medvode do konca leta načrtujejo objavo javnega naročila za gradnjo prizidka k vrtcu, ki bo zaključen predvidoma v prihodnjem letu.

Stavba starega vrtca v Valburgi je bila zgrajena leta 1912. Prvotno je bila v njej gostilna s kegljiščem. Enota vrtca se je tam odprla v marcu 1979. V tem tednu se je začela rušitev objekta, ki naj bi bila končana prihodnji teden.

Obnavljajo šole in vrtce

Počitniški čas so tudi v škofjeloški občini izkoristili za obnovo šol in vrtcev, pripravljajo pa se tudi na načrtovano gradnjo nadzidka k Osnovni šoli Jela Janežiča.

Vilma Stanovnik

Škofja Loka – Pred začetkom novega šolskega leta v škofjeloški občini po vseh javnih vzgojno-izobraževalnih zavodih potekajo investicijska in vzdrževalna dela.

Na Osnovni šoli Ivana Groharja bodo letos zamenjali okna v šolskih učilnicah in kabinetih, na Podružnični šoli Sv. Lenart pa bodo uredili dodatno učilnico. Na Osnovni šoli Škofja Loka – Mesto obnavljajo streho na severni strani šole, prav tako bodo poskrbeli za sanacijo balkona nad glavnim šolskim vhodom. Na Osnovni šoli Cvetka Golarja na Trati bodo obnovili staro šolsko telovadnico. Zamenjali bodo celoten tlak in položili nov parket.

V enoti Vrtca Biba bodo uredili sodoben domofonski sistem, v enoti Kamnitnik pa bodo poskrbeli za boljšo ureditev kuhinje, vgradnjo dodatne opreme in prezračevanja.

»Trenutno tudi aktivno vodimo največjo investicijo na področju vzgoje in izobraževanja, to je izgradnjo nadzidka k Osnovni šoli Jela Janežiča. Pridobili smo že gradbeno dovoljenje ter sklep ministrstva za izobraževanje, znanost in šport (MIZŠ) o sofinanciranju investicije. Podpisan je tudi medobčinski dogovor občin Gorenja vas - Poljane, Železniki, Žiri, Škofja Loka ter Medvode o medsebojni delitvi stroškov. Sedaj je v pripravi pogodba o sofinanciranju investicije tudi s strani MIZŠ,« pojasnjujejo na škofjeloški občini in dodajajo, da je ocena vrednosti projekta okoli 1,7 milijona evrov. Razpis za izbiro izvajalca gradbenih del bodo objavili letos jeseni, gradnja pa bo nato sledila v naslednjih dveh letih.

Na Osnovni šoli Ivana Groharja menjajo okna v učilnicah in kabinetih.

Škoda na poljih in vrtovih je velika

1. stran

Občanom so strehe gasilci pomagali prekriti z zaščitno folijo. Toča je poškodovala tudi streho šole in vrtca v Komendi. Poglajen ocenjuje, da jim bo škodo uspelo pravočasno sanirati še pred začetkom šolskega leta. Poleg streh in strešnih oken je po županovih besedah poškodovanih tudi veliko vozil. Vozila so nastradala tudi v občini Kamnik, kjer pa so po besedah poveljnika Civilne zaščite Občine Kamnik mag. Matjaža Srše gasilci zabeležili le štiri intervencije; večinoma je šlo za črpanje vode iz kleti. Zaradi povečanja prijav škod, ki so posledica toče, bodo na Zavarovalnici Triglav v teh dneh v Kamniku organizirali tudi mobilno cenilno enoto. Kdaj in kje bo delovala, bodo objavili na svoji spletni strani.

Precejšnja je škoda tudi na kmetijskih površinah. Kot so nam pojasnili na kamniški izpostavi Kmetijsko gozdarske zbornice (KGZ) Slovenije, terenski ogledi še potekajo, a je že znano, da so nekateri kmetovalci zelo prizadeti. »Nekatere kulture, denimo solata, ki je bila posajena nedolgo nazaj, se bodo še obrasle, nekatere pa so popolnoma uničene. Toča je klestila v pasovih, tako da je lahko polje na eni strani povsem uničeno, na drugi pa niti ne. Najbolj so uničene plodovke in solatnice na prostem, koruza in soja, prizadete pa so tudi pesa, fižol, zelje, por in čebula. Najbolj je neurje prizadelo Moste, Komendo, Križ in Podgorje. Škoda pa ni nastala le na poljih, ampak tudi na nekaterih strehah kmetijskih objektov, pa tudi na foliji rastlinjakov. Kmetom svetujemo uporabo pripravkov na osnovi alg in aminokislin, saj se bodo le tako nekatere rastline obrasle oz. opomogle. Več težav bo tudi s pleveli, saj imajo v tem trenutku idealne pogoje za rast,« je posledice najhujšega neurja na kamniško-komendskem letos opisala terenska svetovalka kamniške enote KGZ Barbara Kržišnik in dodala, da se bo dejanska škoda pokazala v naslednjih dneh in tednih.

Iščejo izvajalca za odvoz odpadkov

1. stran

Založili bodo tudi denar in stroške naknadno izterjali od občine. Tretjega avgusta so objavili javno naročilo, od izvajalca pa pričakujejo, da bo prevzel približno 105.090 ton odpadkov in jih odpeljali do obratov za predelavo odpadkov, kjer bodo ustrezno predelani. Rok za oddajo ponudb je 15. september, izbrani izvajalec pa bo za odpadke s suhadolskega odlagališča moral poskrbeti do najpozneje 31. oktobra prihodnje leto.

Praznična cvetlična razstava v Arboretumu

Volčji Potok – V Arboretumu Volčji Potok pripravljajo razstavo ob 30. obletnici osamosvojitve Slovenije in postavitve prve cvetlične razstave v njihovem parku. Pripravili so jo namreč konec avgusta 1991, ko se je življenje po desetih dnevih spopadov že nekoliko umirilo, in jo poimenovali Cvetje in mir. Praznična razstava je zasnovana tako, da bo na desetih prizoriščih predstavila geografske značilnosti slovenskega prostora in njegovo kulturno ter naravno dediščino. Na ogled bo od 14. do 29. avgusta. Za sprehod po parku pogoj PCT ni potreben.

V podjetju Leska, d. o. o.,
zaposlimo

NK- ALI KV-DELAVCA (m/ž)
za pomoč v mizarski delavnici.

Delo, ki poteka v dveh izmenah, se sklene za določen čas z možnostjo podaljšanja in se opravlja v Poslovni coni Žeje pri Komendi, Pod Brezami 8. Plačilo je stimulativno.

Vloge pošljite na e-naslov: leskadoo@siol.net ali pokličite GSM 041 333 110.

LesKa, d. o. o.
Ul. Konrada Babnika 25. 1210 Ljubljana Šentvid

Balinarji na peteroboju

Danes se na Miljah pri Kranju začenja balinarski peteroboj ABC, na njem pa se bo predstavila močna domača moška balinarska reprezentanca.

Vilma Stanovnik

Milje pri Kranju – Od danes do nedelje bodo Milje pri Kranju gostile ABC-peteroboj Anzur-Lagier, na katerem bodo nastopile članske reprezentance Bosne in Hercegovine (BiH), Črne gore, Hrvaške, Srbije in Slovenije. Prvi obračun bo danes ob 9. uri, ko se bodo pomerile ekipe Slovenije in BiH ter Črne gore in Hrvaške. Ob 17. uri bosta še obračuna Slovenije in Srbije ter BiH in Črne gore. Tudi jutrišnji spored se bo začel ob 9. uri, ko bosta obračuna BiH in Hrvaške ter Črne gore in Srbije, ob 17. uri pa sta na sporedu obračuna Slovenije in Hrvaške ter BiH in Srbije. Za konec se bodo v nedeljo ob 9. uri pomerile še reprezentance Slovenije in Črne gore ter Hrvaške in Srbije. Reprezentance se bodo v posameznem dvoboju najprej pomerile v igri dvojic in posamezno, sledilo bo štafetno zbijanje, nato bosta istočasno na sporedu dve natančni zbijanji ter obračun v igri v krog, za konec vsake tekme pa še hitrostno zbijanje.

Naša moška članska reprezentanca bo nastopila v zelo močni postavi. Selektor Davor Janžič in pomočnik Bojan Berčič sta za nastop izbrala Aleša Borčnika, Anžeta Petriča, Jureta Kozjeka, Erika Čeha, Tadeja Premruja in Marka Švaro. Reprezentanca se je na Miljah zbrala včeraj popoldne in opravila krajši trening.

Vse tekme Slovenije bo moč spremljati v živo na spletni strani Balinarske zveze Slovenije in njihovi strani na Facebooku. Organizator turnirja je v skladu z veljavnimi odloki pri obiskovalcih dolžan preverjati izpolnjevanje pogoja PCT.

Znova po planiški letalnici

Vilma Stanovnik

Planica – Po letu premora bo 11. septembra v dolini pod Poncami znova legendarna tekaška preizkušnja Red Bull 400. Preteči je treba štiristo metrov dolgo progo, ki se začne ob vznožju letalnice in poteka vse do vrha smučarskoletalne naprave. Tek navzgor po Letalnici bratov Gorišek velja za najtežjega in najbolj zaželenega izmed vseh te vrste, zato se tudi letos obeta pestra in kvalitetna mednarodna udeležba.

Kranjčan Luka Kovačič, ki ima v žepu že tri zaporedne zmage ter rekord letalnice, bo v Planico prišel z željo po četrti lovoriki. Tisti, ki ga poznajo, vedo, da bo novopečeni očka poskušal popraviti tudi svoj rekordni čas iz leta 2019 – 4 minute in 56 sekund.

Poleg Kovačiča ima tri zmage v Planici še Turek Ahmet Arslan, a ne zapored, saj ga je na drugi tekmi leta 2013 premagal Slovenec Simon Alič. Sicer pa so se tekači z letalnico v Planici zadnjič spopadli jeseni 2019, lani pa jim je tekmo preprečil ogromen kup snega, ki so ga organizatorji prestavljenih smučarskih poletov hranili ob vznožju doskočišča.

Po prvi planiški tekmi, ki je bila leta 2012, bo letos na vrsti osma ponovitev. Vmes je namreč odpadla še enkrat, leta 2014, ko so letalnico prenavljali.

Pri ženskah je zadnji dve preizkušnji dobila Slovenka Barbara Trunkelj, že nekaj let pa organizatorji čakajo na nov rekord, ki ga še vedno drži Valentina Belotti (6:20).

Tudi letos se je mogoče prijaviti v kategorije moških in žensk posamezno ter v kategorije štafet 4 × 100, mešanih štafet 4 × 100 in poklicnih štafet 4 × 100. Leta 2019 je tekmovalo 1.175 tekačev iz 21 držav, kar je bil tudi rekord tekmovanja po udeležbi. Več o tekmovanju in prijava za tekmovalce: http://www.redbull.si/400.

Jutri vzpon na Pasjo ravan

Gorenja vas – Športno društvo Špik Lučine je organizator drugega letošnjega vzpona za Pokal polanskih puklov. Tekmovanje z vzponom na Pasjo ravan bo jutri, v soboto, start pa bo ob 10. uri na parkirišču uprave Rudnika Žirovski vrh. Proga je dolga 11,5 kilometra, prijaviti pa se bo moč na dan prireditve med 8.00 in 9.40 na startnem prostoru v Todražu. Razglasitev rezultatov in podelitev nagrad bo eno uro po končanem tekmovanju na igrišču v Lučinah.

Hokejisti pred novimi izzivi

Naša moška članska hokejska reprezentanca se bo konec meseca udeležila olimpijskih kvalifikacij, jeseniški hokejisti pa so minuli torek odigrali prvo pripravljalno tekmo pred novo sezono.

Vilma Stanovnik

Hokejisti HDD SIJ Acroni Jesenice so na prvi pripravljalni tekmi na domačem ledu premagali MAC iz Budimpešte. / Foto: Tina Dokl

Bled, Jesenice – Naša moška članska hokejska reprezentanca se bo med 26. in 29. avgustom udeležila olimpijskih kvalifikacij skupine F, ki bodo potekale v norveškem Oslu. Slovenska izbrana vrsta se bo za olimpijsko vstopnico pomerila z reprezentancami Norveške, Danske in Južne Koreje, na zimske olimpijske igre v Pekingu 2022 pa bo potoval le zmagovalec turnirja.

Znan je tudi že urnik tekmovanja. Slovenski risi bodo v četrtek, 26. avgusta, najprej prekrižali palice z ekipo Danske, tekma pa se bo začela ob 15. uri. Naslednji dan ob 21. uri se bodo pomerili z ekipo Norveške, v nedeljo, 29. avgusta, ob 12. uri pa še z reprezentanco Južne Koreje. Vse tekme bodo v dvorani Jordal Amfi v Oslu. »Večina igralcev se trenutno že pripravlja na novo sezono v svojih klubih. Tistim, ki še ne igrajo v svojih klubih, smo ponudili možnost priprav na Bledu do reprezentančnega zbora, ki bo to nedeljo, 22. avgusta. Čas kvalifikacij je sicer malce neugoden, a tak je za vse reprezentance in to moramo sprejeti. Upam, da vsi naši reprezentanti ostanejo zdravi in da ne bo težav s klubi, saj vemo, da vsi trenerji radi pripravijo svoj program priprav na sezono,« je povedal selektor Matjaž Kopitar, ki je v začetku tedna objavil tudi širši seznam reprezentantov. Na njem so: vratarji Gašper Krošelj, Luka Gračnar, Matija Pintarič in Žan Us, branilci Aljoša Crnovič, Kristjan Čepon, Blaž Gregorc, Miha Logar, Aleksandar Magovac, Bine Mašič, Žiga Pavlin, Matic Podlipnik, Klemen Pretnar, Jurij Repe in Nejc Stojan ter napadalci Tadej Čimžar, Jan Drozg, Žiga Jeglič, Žan Jezovšek, Luka Kalan, Gregor Koblar, Anže Kopitar, Anže Kuralt, Luka Maver, Ken Ograjenšek, Žiga Pance, Robert Sabolič, Nik Simšič, Jaka Šturm, Rok Tičar, Jan Urbas, Miha Verlič in Miha Zajc.

Na jeseniški klopi je v novi sezoni kar nekaj sprememb, moštvo pa vodi izkušeni Nik Zupančič. / Foto: Tina Dokl

Na Bledu se trenutno že pripravljajo Anže Kopitar, Jan Drozg, Klemen Pretnar, Luka Maver in Žiga Pavlin.

Za začetek obetavna zmaga

Hokejisti moštva SIJ Acroni Jesenice pa so minuli torek odigrali prvo pripravljalno tekmo pred novo sezono. V dvorani Podmežakla so gostili ekipo MAC iz Budimpešte ter na koncu zmagali z rezultatom 8 : 3. Najzanimivejša je bila druga tretjina, ko je padlo kar osem golov. Tako so se Jeseničani veselili prve zmage v pripravljalnem obdobju, v katerem jih čakajo še štiri tekme. Prva med njimi že jutri v Brunecku, doma pa se bodo znova predstavili 20. avgusta, ko bodo gostili Ferencvaros.

Zaključili so evropske nastope

Nogometaši Domžal so v torek zvečer s še enim porazom proti norveški ekipi Rosenborg zaključili letošnje evropske nastope, ta konec tedna pa se ekipam v prvi in drugi slovenski nogometni ligi na igriščih pridružujejo tudi tretjeligaši.

Jože Marinček

Domžale, Kranj – Minuli torek so nogometaši Domžal odigrali povratno tekmo tretjega predkroga konferenčne lige. Na nogometnem igrišču stadiona Stožice so se pomerili z norveškim klubom Rosenborg in bili še drugič poraženi. Tokrat je bilo 2 : 1 za Norvežane. Z zadetkom Mateja Podlogarja v 34. minuti so sicer povedli Domžalčani, a so Norvežani izenačili v tretji minuti drugega polčasa in si zmago priigrali v 86. minuti srečanja. To je pomenilo tudi slovo Domžal od evropskega tekmovanja. Sedaj jih čakajo nastopi v domačem prvenstvu, v katerem bodo ekipe konec tedna odigrale tekme petega kroga.

Tako se bosta jutri ob 17. uri na nogometnem igrišču Športnega parka Domžale pomerili ekipi Domžale in Bravo, Kalcer Radomlje pa v nedeljo odhaja v Mursko Soboto, kjer se bo tekma začela ob 17. uri.

Nogometaši v drugi slovenski nogometni ligi, v kateri imamo Gorenjci dva predstavnika, bodo konec tedna odigrali tekme tretjega kroga. Ob 17.30 bodo tekmo na nogometnem igrišču Športnega parka Dob začeli nogometaši Rolteka Dob in Krškega. Po zmagi Dobljanov v Lendavi je pričakovati tudi zmago na domačem igrišču. Nogometaši Triglava, ki v letošnjem prvenstvu kot edini niso oddali še nobene točke, bodo na domačem igrišču Športnega centra Kranj gostili Rogaško. Do sedaj se med seboj še niso pomerili, a česa drugega kot nove zmage domačinov proti novincu v ligi ni pričakovati.

Ta konec tedna pa tekmovanje začenjajo še ekipe v tretji slovenski nogometni ligi – zahod, v kateri ima Gorenjska kar pet predstavnikov. Pet tekem bodo nogometaši odigrali v soboto ter nato dve še v nedeljo. Vseh sedem tekem se bo začelo ob 17. uri. Že v prvem krogu se jutri obeta gorenjski derbi, saj se bosta v Žireh pomerili ekipi Eksist Žiri in Arol Škofja Loka. Nogometaši Tinexa Šenčur bodo na domači zelenici gostili Famo Vipava, nogometaši Šobca Lesce pa bodo gostovali v Tolminu pri ekipi TKK Tolmin. V nedeljo se na gostovanje odpravljajo nogometaši Save Kranj, ki se bodo pomerili s Postojno.

Lani manjši promet in višje cene nepremičnin

V letu 2020, ki ga je v vseh pogledih zaznamovala epidemija novega koronavirusa, je bil obseg trgovanja na nepremičninskem trgu manjši kot pred epidemijo, cene nepremičnin pa so še naprej rasle, ugotavlja geodetska uprava v nedavno objavljenem poročilu o slovenskem trgu nepremičnin.

Cveto Zaplotnik

Kranj – Geodetska uprava je lani v državi evidentirala okoli 31.800 kupoprodajnih pogodb za nepremičnine, katerih skupna vrednost je znašala okoli 2,2 milijarde evrov. V primerjavi z letom prej je bilo število sklenjenih pogodb manjše za 13 odstotkov, njihova skupna vrednost pa za 21 odstotkov. Število pogodb in njihova skupna vrednost sta bila najmanjša po letu 2015, ko je prišlo do obrata cen na nepremičninskem trgu.

Medtem ko je bil lani promet s stanovanji in stanovanjskimi hišami zaradi epidemije manjši kot leto prej, se je promet z zemljišči za gradnjo družinskih hiš celo povečal. Slika je simbolična.

Večji promet z zazidljivimi zemljišči

Promet s stanovanjskimi nepremičninami, to je s stanovanji v večstanovanjskih stavbah in s stanovanjskimi hišami, je bil v primerjavi z 'normalnim' letom 2019 manjši za 17 odstotkov, promet s poslovnimi nepremičninami – s pisarnami in lokali – pa kar za trideset odstotkov. Skupno število kupoprodaj kmetijskih in gozdnih zemljišč je upadlo za 12 odstotkov, nasprotno temu pa se je promet z zazidljivimi zemljišči v primerjavi z letom prej celo povečal za štiri odstotke. »To je predvsem posledica vse večjega povpraševanja po zemljiščih za gradnjo družinskih hiš, ki se, tako kot povpraševanje po stanovanjskih hišah, zaradi visokih cen stanovanj v večjih mestih vse bolj seli na obrobje oziroma v okolico mest,« ugotavljajo v geodetski upravi in poudarjajo, da epidemija lani ni imela večjega vpliva na povpraševanje in ponudbo stanovanjskih nepremičnin in zemljišč za stanovanjsko gradnjo. Povpraševanje je bilo veliko, ponudba pa z novogradnjami še vedno zaostaja za povpraševanjem. To še posebej velja za urbana središča in turistično zanimiva območja, kjer povpraševanje precej presega ponudbo, posledica tega je naraščanje cen nepremičnin. »Veliko povpraševanje po stanovanjskih nepremičninah kljub visokim cenam vzdržujejo predvsem zgodovinsko nizke obrestne mere in veliki prihranki prebivalstva. Nizke obrestne mere spodbujajo tako nakupe nepremičnin za lastno uporabo kot naložbene nakupe ter investicije v gradnjo novih stanovanj za tržno prodajo,« ugotavljajo v geodetski upravi.

Velike razlike med cenami nepremičnin

Cene stanovanjskih nepremičnin so bile lani v primerjavi z letom prej višje povsod po državi, vendar so po oceni geodetske uprave zaradi epidemije novega koronavirusa verjetno zrasle manj, kot bi sicer. Na ravni države so bile cene stanovanjskih nepremičnin in zemljišč za njihovo gradnjo v primerjavi z letom prej višje za tri do štiri odstotke, rast cen pa se nadaljuje tudi letos – vsaj podatki za prvo letošnje četrtletje kažejo na to. Na rast cen poleg omejene ponudbe novih stanovanj vpliva tudi občutna dražitev gradbenega materiala, kar je predvsem posledica pandemije, ki je povzročila globalno zviševanje cen transporta in surovin.

Po cenah stanovanjskih nepremičnin, še bolj pa zemljišč za njihovo gradnjo, močno izstopa Ljubljana, kjer so lani beležili rekordno rast cen po letu 2015 – cene stanovanj v večstanovanjskih stavbah so se zvišale za polovico.

Pri cenah stanovanjskih nepremičnin so po Sloveniji velike razlike, ki se sicer od leta 2015 dalje samo še povečujejo. Cene stanovanj v večstanovanjskih stavbah so na primer na območju z najvišjimi cenami več kot trikrat višje kot na območju z najnižjimi cenami, cene stanovanjskih hiš so več kot šestkrat višje, cene zemljišč za gradnjo stanovanjskih stavb pa so višje več kot tridesetkrat. Cene so najvišje v Ljubljani, v gorenjskih in obalnih turističnih krajih (Kranjska Gora, Bled, Portorož, Piran), v okolici Ljubljane (Lavrica, Škofljica, Brezovica, Grosuplje, Domžale, Trzin, Mengeš, Medvode) in v Kranju, na teh območjih so cene nepremičnin v zadnjih petih letih tudi najbolj porasle. Cene stanovanjskih nepremičnin v Kranjski Gori in na Bledu so v zadnjem času že presegle cene v obalnih krajih.

Geodetska uprava v najnovejšem poročilu namesto povprečnih cen stanovanjskih nepremičnin prikazuje srednje cene (mediano) ter razpon cen (interval), pri tem pa pri izračunu ne upošteva četrtine najnižjih in četrtine najvišjih cen; cene pa namesto po regijah in občinah prikazuje po lokalnih analitičnih območjih.

Cene rabljenih stanovanj (v evrih na kvadratni meter) v letu 2020

Lokalno analitično območje	Interval	Mediana
Domžale, Trzin, Mengeš	2090–2620	2360
Kamnik	2000–2450	2210
Medvode, Stanežiče, Pirniče	2090–2680	2520
Komenda, Radomlje, Dob, Krtina, Lukovica	2070–2690	2440
Kranj – center	2020–2580	2310
Stražišče, Hrastje	1780–2260	2090
Severozahodna okolica Kranja	1650–2140	1790
Jesenice, Hrušica	1300–1570	1420
Radovljica, Lesce	2090–2510	2270
Škofja Loka	2010–2430	2250
Tržič	1430–1970	1600
Škofjeloško hribovje	1490–1840	1650
Kranjska Gora z okolico	2770–3670	3190
Bled in okolica	2300–2790	2410

Vir: Geodetska uprava RS

Kako potrošnik zamenja banko

V Zvezi potrošnikov Slovenije so pripravili kratek video o tem, kdaj in kako se lotiti zamenjave banke.

Cveto Zaplotnik

Kranj – Kot poudarjajo v zvezi potrošnikov, je postopek zamenjave banke standardiziran, enostaven in hiter, večino zadev glede tega uredi nova banka. Če imajo potrošniki pri stari banki odprt le bančni račun in poravnane vse obveznosti, vse lahko uredijo na daljavo, v banko morajo osebno le v primeru urejanja odplačevanja kredita, varčevanja in depozitov. »Zaprtje računa lahko pomeni povišanje obrestne mere pri kreditih, ki jih odplačujete, višje članarine za plačilne kartice in druge spremembe pri nadomestilih. Predčasna odpoved varčevanj in depozitov prinaša stroške in/ali manjše obresti, zato se z banko dogovorite, kam naj nakaže denar po zaključku varčevanja,« opozarjajo v zvezi potrošnikov in dodajajo, da je postopek zamenjave brezplačen, izjema so le dejanski stroški, ki pri tem nastanejo. Stara banka lahko za zaprtje računa zaračuna nadomestilo, a le, če je bil račun odprt manj kot pol leta, višina nadomestila pa mora biti sorazmerna z dejanskimi stroški. Račun mora zapreti v enem mesecu, nadomestila pozneje ne sme zaračunati, vnaprej plačana nadomestila pa mora povrniti v sorazmernem deležu.

O dokapitalizaciji družbe

Cveto Zaplotnik

Kranjska Gora – Delničarji družbe RTC Žičnice Kranjska Gora bodo na skupščini 2. septembra odločali o povečanju osnovnega kapitala družbe. Družba ima zdaj 962.594 evrov osnovnega kapitala, z dokapitalizacijo naj bi ga povečali za enak znesek, na 1.925.188 evrov. Dokapitalizacijo naj bi izvedli z izdajo 115.338 novih delnic z emisijsko vrednostjo delnice 8,35 evra. Presežek vplačil, ki bi pri tem nastal zaradi zaokroževanja zneska, naj bi v kapitalskih rezervah izkazovali kot vplačani presežek kapitala. Dokapitalizacija naj bi potekala v dveh krogih. V prvem krogu bodo obstoječi delničarji imeli prednostno pravico do vpisa in vplačila enakega števila delnic, kot jih že imajo v lasti. Če vsi ne bodo izkoristili te pravice, bodo delničarji, ki so vpisali in vplačali delnice v prvem krogu, imeli v drugem krogu prednostno pravico, da glede na njihov sorazmerni delež v osnovnem kapitalu vpišejo in vplačajo še preostale, nevplačane delnice. V primeru, da tudi v drugem krogu ne bodo vpisali vseh 115.338 novih delnic, bo vpis postal neobvezujoč, osnovni kapital družbe bo ostal nespremenjen, družba pa bo vplačnikom vrnila denar.

Dobička ne bodo delili

Kranj – Uprava Gorenjske gradbene družbe je za 24. avgust sklicala skupščino družbe, na kateri se bodo delničarji seznanili s poročilom o lanskem poslovanju in odločali o uporabi bilančnega dobička za leto 2020. Družba je imela ob koncu lanskega leta nekaj več kot 9,5 milijona evrov bilančnega dobička, za katerega uprava in nadzorni svet predlagata, da ostane nerazporejen in se v celoti izkaže kot preneseni dobiček. Na skupščini se bodo seznanili tudi s poročilom o pridobivanju lastnih delnic, sklepali bodo o spremembi statuta družbe in o podaljšanju mandata sedanji članici nadzornega sveta Urški Žiberna še za štiri leta.

Vabilo k oddaji zavezujočih ponudb za nakup nepremičnin
MERKUR nepremičnine
Poslovni prostori v Velenju in Pivki
Vabilo v celotnem obsegu je objavljeno na spletni strani.
www.merkurnepremicnine.si
T 04/258 70 00 E info@merkurnepremicnine.si

Novosti tudi za skiroje

Spremenjeni zakon o pravilih cestnega prometa, ki je začel veljati ta teden, je uredil tudi uporabo električnih skirojev in lahkih motornih vozil.

Vilma Stanovnik

Kranj – Minulo sredo je v veljavo stopil Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa (ZPrCP-F), ki uvaja nekaj pomembnih novosti. Kot smo že pisali, ta pomeni strožje sankcioniranje uporabe mobilnega telefona med vožnjo, zavijanje v desno od rdeči luči na semaforju na označenih križiščih, na novo je predpisana primerna bočna razdalja pri prehitevanju kolesarjev, voznikov lahkih motornih vozil in voznikov mopedov na 1,5 metra, strožja pa je tudi obravnava neupoštevanja pomena posebnih svetlobnih in zvočnih znakov, nameščenih na vozilih s prednostjo. Višje so kazni za neupravičeno parkiranje na mestih za invalide, poleg nižjih kazni za prekoračitve hitrosti pa je nižja tudi meja, do katere morajo otroci sedeti v otroških sedežih oziroma jahačih.

Prav tako so novosti na področju tako imenovane mikromobilnosti (e-skirojev in drugih lahkih motornih vozil), kjer zakonodaja do sedaj ni bila urejena. Po novem je vožnja s skiroji dovoljena po kolesarskem pasu, kolesarski stezi ali kolesarski poti. Kjer teh prometnih površin ni ali niso prevozne, je dovoljena vožnja ob desnem robu smernega vozišča v naselju, a le v naseljih z omejitvijo hitrosti vožnje do petdeset kilometrov na uro. Ponoči in ob zmanjšani vidljivosti je obvezen sprednji žaromet z belo svetlobo, na zadnji strani pa pozicijska svetilka z rdečo svetlobo. Poleg tega mora biti na zadnji strani nameščen rdeč odsevnik, na obeh straneh pa rumen ali oranžen bočni odsevnik. Določena je tudi smiselna uporaba pravil, ki veljajo za kolesarje, kar med drugim pomeni obvezno uporabo čelade do dopolnjenega 18. leta starosti. Med vožnjo je prepovedano voditi, vleči ali potiskati druga vozila, pustiti se vleči ali potiskati, prevažati druge osebe, prevažati predmete, ki ovirajo voznika pri vožnji. E-skiro oziroma lahko motorno vozilo mora biti parkirano tako, da ne ovira prometa. Uporaba lahkih motornih vozil, pri katerih konstrukcijsko določena hitrost presega 25 kilometrov na uro ali so širša od osemdeset centimetrov, lahkih motornih vozil brez krmila in miniaturnih motornih vozil pa v cestnem prometu ni dovoljena.

Tatvin je vedno več

Kranj – Ta teden sta v Kranju dva tatova iz prodajalne odnesla za nekaj sto evrov parfumov. Prav tako je bilo vlomljeno v objekt za izvajanje dejavnosti. Storilca je pregnal sproženi alarm. Na Šorlijevi ulici v Kraju je občan zvečer opazil mlajšega moškega, ki je kljukal po osebnih avtomobilih. Moški še ni bil izsleden. V Radovljici je bila v športnem objektu ukradena denarnica. Na Bledu si je neznanec prisvojil kolo, ki je bilo zaklenjeno na dvorišču, na počivališču v Mojstrani pa je bilo ukradeno kolo, ki je bilo krajši čas brez nadzora. V Radovljici je iz odklenjenega vozila zmanjkala denarnica. »Opozarjamo na pojav tatvin. Predvsem na vlome v vozila in priložnostne tatvine na javnih krajih. V vozilih ne puščajte nobenih vrednih stvari, torbic, denarnic, nahrbtnikov, na javnih krajih pa ničesar, kar bi bilo lahko zanimivo za tatove,« znova opozarjajo policisti.

Pozabili so na hrano in olje

Bistrica pri Tržiču, Škofja Loka – Prejšnji petek so imeli delo gasilci, ki so posredovali v ulici Deteljica v Bistrici pri Tržiču, saj se je kadilo iz stanovanja. Na štedilniku se je žgala pozabljena hrana. Posodo s hrano so odnesli iz prostora, prezračili stanovanje in okolico preverili s termovizijsko kamero. Minulo sredo zvečer pa so gasili tudi gasilci PGD Škofja Loka in Stara Loka, saj je v stanovanju na Spodnjem trgu zagorelo olje, pozabljeno na štedilniku. Požar se je razširil na celotno kuhinjo. Lastnik se je pri poskusu gašenja požara opekel po obeh rokah in se nadihal ogljikovega monoksida. Reševalci NMP Škofja Loka so ga oskrbeli, gasilci pa so nato odstranili še pogorele ostanke, prezračili prostore in pregledali objekt. Aktivirani so bili gasilci GARS Kranj z avtolestvijo, vendar njihova pomoč ni bila potrebna.

Za volanom je zaspal

Naklo – Gorenjski prometni policisti so ponoči med Naklim in Kranjem obravnavali nesrečo voznika, ki je zaspal za volanom in zapeljal v polje koruze. »Ko se pojavijo zehanje, nezanesljiva vožnja ali celo izleti na bankino, je to še zadnji alarm, da voznik ustavi in se spočije,« svetujejo policisti.

Za večjo varnost na avtocesti

V začetku tedna so policisti avtocestne policije skupaj z ljubljanskimi in gorenjskimi policisti, specializirano enoto za nadzor prometa ter specializirano enoto za nadzor državne meje izvedli poostren nadzor.

Vilma Stanovnik

Na avtocestah je v zadnjih dveh mesecih prisotna avtocestna policija. / Foto: Tina Dokl

Kranj – Poudarek nadzora je bil tokrat na kontroli tovornih vozil in avtobusov, prekoračitev hitrosti vožnje ter drugih kršitev na avtocestnih povezavah na območju Ljubljane in Gorenjske. Nadzor so policist opravili skupaj s predstavniki Finančne uprave RS in Inšpekcije za cestni promet ter podjetjem Cestel.

Takšna oblika se je namreč že v preteklosti izkazala za zelo uspešno pri zagotavljanju varnosti na avtocestnem križu. »V tovrstnih nenapovedanih kratkotrajnih poostrenih nadzorih lahko uspešno odkrivamo hujše prekrške in tudi druga deviantna ravnanja. Usklajeno in vodeno delo več patrulj pomeni, da lahko v določenem obdobju opravimo nadzor nad večjim številom voznikov. S tem nedvomno zagotavljamo večjo kvaliteto dela in posledično večjo varnost v prometu,« pravijo policisti, ki so tokrat ob nadzoru na štirih različnih lokacijah skupaj ustavili in kontrolirali več kot sto tovornih vozil in avtobusov ter dvajset osebnih vozil.

Ugotovljenih je bilo sedem prekoračitev hitrosti, ena vožnja pod vplivom alkohola voznika tovornega vozila, deset kršitev v zvezi z obveznimi počitki in odmori, štiri tehnične pomanjkljivosti na tovornih vozilih, pet nepravilno zavarovanih tovorov, pet preobremenjenih vozil ter 15 drugih kršitev, ki so jih storili vozniki tovornih vozil. Izdanih je bilo 32 plačilnih nalogov in izrečene štiri globe pa tudi kar trideset opozoril. Zoper pravne osebe bo uvedenih 15 hitrih postopkov.

»Poleg tega sta bili zaseženi dve vozili, in sicer po eno tovorno in osebno vozilo zaradi vožnje vozil brez veljavnih vozniških dovoljenj, zaradi česar bo zoper oba voznika podan obdolžilni predlog na pristojno sodišče. Tovorno vozilo, ki je bilo zaseženo, ni bilo registrirano in je imelo na vozilu nameščene registrske tablice, ki ne pripadajo temu vozilu,« so med drugim ugotovili policisti.

Kot je povedal direktor Uprave avtocestne policije (UAP) Andrej Jurič, sta specializirana enota avtocestne policije (SEAP) Ljubljana in UAP v dveh mesecih od ustanovitve izvedli enajst poostrenih nadzorov na kontrolnih točkah avtocestnega križa, ki ga pokriva. Poostrene nadzore je izvedla v sodelovanju z drugimi enotami in službami. Poleg kratkotrajnih nadzorov je SEAP Ljubljana sodelovala tudi v dveh akcijah GPU (hitrost in poostren nadzor nad tovornimi vozili in avtobusi). Ugotovitve potrjujejo, da so na avtocestah številni problemi in da je bila odločitev policije o ustanovitvi avtocestne policije pravilna.

Premišljena in varna raba spleta

V poletnih dneh otroke večkrat opomnimo, naj svojo kožo zaščitijo pred soncem in se tako zavarujejo pred opeklinami. Ali jih opozorimo tudi, kako naj se zaščitijo na spletu in tako preprečijo posledice neustrezne in nepremišljene rabe interneta in pametnih naprav?

Maša Likosar

Slovenska policija otroke poziva k premišljeni in varni rabi spleta in pametnih naprav. / Foto: Gorazd Kavčič

Kranj – Ob poletnih počitnicah slovenske policistke in policisti pozivajo otroke in mladostnike k varni in premišljeni rabi spleta in pametnih naprav. Preventivni nasveti narekujejo, da na spletu ne razkrivate svoje lokacije, saj se lahko zgodi, da vas bo ob prihodu z dopusta pričakalo izropano stanovanje. Vlomilcem z objavami in fotografijami na družbenih omrežjih jasno poveste, kje ste in koliko časa vas ne bo. Ne objavljajte ali pošiljajte fotografij, na katerih ste pomanjkljivo oblečeni, in fotografij, ki razkrivajo vaše intimne dele. V trenutku, ko se taka fotografija znajde na spletu, nad njo za vedno izgubite nadzor. Na spletu in družbenih omrežjih ne komunicirajte z ljudmi, ki jih v realnem svetu ne poznate. Hitro se lahko zgodi, da njihov namen ni zgolj prijateljstvo, temveč ta, da bi otroka izkoristili ali zlorabili za svoje zle namene. Na spletu ne širite sovražnih vsebin, saj je to početje kaznivo, posledice pa so za žrtev zelo hude. Naj vam internet ne da občutka anonimnosti in vsemogočnosti. Ta občutek je namreč lažen, posledice tako za storilca kot žrtev pa so še kako resnične. Tako kot ščitite svojo kožo pred soncem, zaščitite tudi svoja gesla na družbenih omrežjih. Geslo pogosto menjujte, ne delite ga z nikomer in ga skrbno čuvajte pred očmi drugih. Policisti otrokom svetujejo, da se o svojih spletnih aktivnostih ter pravilih na spletu pogovorijo s starši ali drugo odraslo osebo. Če se znajdejo v težavah, se lahko za vse nasvete obrnejo na policiste na telefonski številki 113, z informacijami pa se lahko opremijo na spletni strani safe.si. Ogromno preventivnih nasvetov in izobraževalnih vsebin je na voljo tudi na spletni strani odklikni.si.

Otroke ščitijo mednarodni in domači dokumenti, zaščita otrok pred spletnimi spolnimi zlorabami pa je ena izmed prioritet slovenskega predsedovanja Evropski uniji v letu 2021. Slovenski policisti si bodo v tem času še bolj prizadevali za zaščito in identifikacijo žrtev teh kaznivih dejanj ter zoper storilce ustrezno ukrepali.

GG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
ZGODBE
RAZGLED

Letenje – več kot poklic

Breda Šprajcar je ena redkih pilotk helikopterja pri nas. Mladim, ki se šele odločajo za ta poklic, svetuje, naj vztrajajo, saj je to edini recept za uspeh. »Letenje ti povrne ves trud, ki ga vlagaš v svoje delo,« pravi.

Aleš Senožetnik

Breda Šprajcar je ena izmed dveh pilotk helikopterja v Letalski policijski enoti. Kot pravi, jo je za letenje navdušil oče, ki se še danes ukvarja s športnim letalstvom. »Ko sem bila mlajša, me je večkrat vzel s seboj na letališče v Lescah, kjer sem velikokrat letela z njim v športnem letalu. Na neki točki pa me je zamikalo, da bi tudi sama poskusila, in tako sem pri 16 letih začela obiskovati teoretične tečaje v Aeroklubu Lesce, pri 17 pa sem prvič poletela z jadralnim letalom,« pravi Gorenjka, ki že nekaj let živi v Šenčurju.

Čeprav je želja postati poklicni pilot pri številnih prisotna že od mladih nog, pa je bilo pri Bredi Šprajcar drugače. Kot pravi, se je pojavila šele, ko je tudi sama začela leteti in jo je zasvojil občutek svobode v zraku. »Prej sem razmišljala o študiju jezikoslovja ali družboslovja, a me je nato letenje tako fasciniralo, da sem se vpisala na strojno fakulteto, smer letalstvo, in s tem tako sebe kot tudi druge nekoliko presenetila. A je bila odločitev prava.«

Sprva je želela postati pilotka potniškega letala, a se je preko študijske prakse v Flycomu, gorenjskem podjetju, ki je bilo takrat še na začetku svoje poslovne poti, prvič pobližje srečala s helikopterji, ki so jo zaradi povsem drugačnih letalskih lastnosti osvojili in jim ostaja zvesta še danes. V podjetju takrat ni bilo potrebe po dodatnem pilotu, a pokazala se je priložnost v Policiji, kjer je zaposlena od leta 2008.

Delo policijske pilotke je raznoliko, zanimivo, a tudi naporno. »V poletnem času je več reševanja v gorah, sodelujemo pa tudi pri drugih interventnih nalogah, kot so denimo iskalne akcije. Izvajamo redne nadzore državne meje, aktivirajo pa nas tudi, če so na mejah opažene skupine migrantov. Izvajamo pa tudi druge podporne akcije kolegom na tleh,« pravi sogovornica, ki dodaja, da z leti in izkušnjami dobiš tudi »tršo kožo« in stres, ki ga prinaša delo, lažje prenašaš. »Vse delamo kot ekipa, v kateri vsak točno ve, kaj mora početi, saj posebno pri intervencijah šteje vsaka minuta. Takrat si popolnoma osredotočen na svoje delo, ki te vzame celega, in nimaš časa razmišljati o ponesrečencu. Večkrat tako šele od zdravnikov izvemo, kako resna je situacija. A trud je poplačan, ko se zaveš, da smo nekomu pomagali. Večkrat se nam kdo tudi zahvali – in to so tiste malenkosti, ki te dodatno motivirajo,« še pravi Šprajcarjeva, ki čas poleg letenja namenja tudi družini – predvsem svojemu devetletnemu sinu, s katerim prosti čas preživljata v naravi, na športnih aktivnostih in izletih. Proste trenutke rada preživlja tudi z dobro knjigo, ob fotografiranju ali na supu.

Priprava helikopterja pred vzletom na novo policijsko nalogo / Foto: Jernej Gosenar

Kot ena izmed redkih žensk v precej moškem poklicu se dobro počuti. »S kolegico Tanjo Novak sva edini pilotki v policijski enoti, pri Slovenski vojski pa delo pilotke opravlja Romana Begovič. Zagotovo moški prevladujejo v tem poklicu, a so tudi dekleta lahko prav tako uspešna,« pravi sogovornica in dodaja, da je moški kolegi zaradi tega, ker je ženska, ne gledajo prav nič zviška. »Nimam slabih izkušenj, prav nasprotno. Večinoma so ljudje navdušeni in se pozitivno odzovejo na to, da delam v letalstvu. Ženske dobimo tudi precej več pozornosti kot moški kolegi.«

Čeprav jo je sprva mikal študij jezikoslovja ali družboslovja, si danes življenja brez pilotiranja ne zna več predstavljati. / Foto: Aleš Senožetnik

Tik pred pristankom helikopterja AB206 Jet Ranger na ploščadi Letalske policijske enote na Brniku / Foto: Aleš Štupica

Ženske v pilotskem poklicu pozornost vzbujajo tudi pri medijih. A kot pravi Šprajcarjeva, ji ta ni odveč. »To vzamem kot del službe, čeprav predstavlja neke vrste odgovornost, da svoj poklic in delo v Policiji ter sebe predstaviš v povsem resničnem kontekstu in na način, kot ga vidiš in doživljaš pri delu. Poleg tega pa lahko na ta način opogumimo mlade, da se morda tudi sami odločijo za ta poklic.«

Postati pilot je želja marsikoga, a pot ni lahka. Mladim, ki stopajo na pot poklicnega pilota, svetuje, naj vztrajajo. »Mislim, da drugega recepta ni. Nihče še ni po lahki poti prišel v letalstvo. Gre za področje, ki zahteva celega človeka, veliko znanja in odrekanja. A je tudi zelo lepo biti pilot in letenje ti povrne ves trud, ki ga vlagaš v svoje delo,« zaključi sogovornica. Izzivov ji tudi v prihodnje ne bo zmanjkalo. Eden prvih bo tudi pridobitev licence za letenje z novim sodobnim transportnim helikopterjem, ki ga je enota pridobila lani.

Kultura

Kamniška Kreativna četrt Barutana je gostila premiero filma Vožnja. **Stran 14**

Zgodbe

Nino Rakovič zaradi cerebralne paralize ne more govoriti in hoditi, lahko pa ustvarja. **Stran 15**

Zanimivosti

Tamara Šporn je slikarska samoukinja, ki pripravlja svojo prvo razstavo. **Stran 16**

Od petka do petka

Luka Dončić je v začetku tedna podpisal najdonosnejšo pogodbo v zgodovini slovenskega športa. / Foto: Tina Dokl

Mladi si želijo, da bi jih delodajalci večkrat zaposlili za nedoločen čas. / Foto: Tina Dokl

Ta teden so svoj dan praznovale tudi mačke; mnoge v slovenskih zavetiščih čakajo na nove lastnike. / Foto: Jasna Paladin

Luka Dončić podpisal rekordno pogodbo

Jasna Paladin

Zgodovinska pogodba za košarkarja

Dvaindvajsetletni košarkar Luka Dončić je v ponedeljek s klubom Dallas Mavericks podpisal petletno pogodbo v višini 207 milijonov ameriških dolarjev (176 milijonov evrov bruto). Postal je prvi novinec NBA v zgodovini z maksimalnim podaljšanjem pogodbe; ta bo začela veljati leta 2022. Prihodnjo sezono bo Dončić po stari pogodbi zaslužil 8,7 milijona evrov bruto, v sezoni 2022/23 pa po novi pogodbi že 30,5 milijona bruto, v sezoni 2023/24 32,8 milijona, v sezoni 2024/25 35,3 milijona, v četrti sezoni pa 37,7 milijona evrov. Ali bo ostal tudi peto sezono, se bo lahko odločil Dončić sam; v petem letu mu po pogodbi pripada kar 40 milijonov evrov bruto. Zaradi slovenskega zvezdnika, ki se je z reprezentanco ravno vrnil z olimpijskih iger, je delegacija ekipe Dallas Mavericks na podpis pogodbe prišla v Ljubljano. Dončić je s tem postal najbolje plačani košarkar do sedaj in po novem najbolje plačani slovenski športnik. Na novinarski konferenci je dejal, da se v Dallasu počuti kot doma in da so se mu s podpisom pogodbe uresničile sanje. Je pa obljubil, da bo del denarja vložil tudi v Sloveniji – v okviru svoje neprofitne fundacije namerava namreč obnoviti nekaj košarkarskih igrišč, na katerih je igral že kot otrok. Razveselil je tudi z novico, da mu pogodba v ničemer ne omejuje igranja za slovensko reprezentanco.

Mladi si želijo dostojno delo brez kršitev

Vsako leto 12. avgusta praznujemo mednarodni dan mladih. Generalna skupščina OZN je leta 1999 ta dan posvetila mladim in opozarjanju na njihov položaj, vlogo v družbi in njihove pravice ter dolžnosti. Letos so ob tem dnevu v Sindikatu Mladi plus opozorili na položaj mladih na trgu dela in kršitve, s katerimi se soočajo na tem področju. Kot so sporočili, mladi v Sloveniji nadpovprečno veliko delajo v eni od prekarnih oblik dela, kot so študentsko delo, avtorske in podjemne pogodbe, samostojno podjetništvo (ki velikokrat celo nadomešča redno zaposlitev). Tovrstne pogodbe se sklepajo tudi v primerih, ko bi morale biti sklenjene pogodbe o zaposlitvi. Tisti mladi, ki so redno zaposleni, pa so večinoma zaposleni za določen čas, opozarjajo. Tako postanejo prve žrtve vsake gospodarske krize, saj jih je najlažje odpustiti.

Voda možen vir okužbe z zajčjo mrzlico

Epidemiološka obravnava primerov zajčje mrzlice (tularemije) v severnoprimorski regiji je prvič v Sloveniji potrdila prisotnost bakterije *Francisella tularensis* v pitni vodi treh zasebnih vodovodov, namenjenih lastni oskrbi. Na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje pitje vode iz vodnih virov v naravi zato odsvetujejo.

Mačja zavetišča polno zasedena

Svoj dan so ta teden, natančneje 8. avgusta, praznovale tudi mačke. Svetovni dan mačk, ki tudi pri nas veljajo za ene najbolj priljubljenih domačih živali, praznujemo od leta 2002, letos pa so v slovenskih zavetiščih za živali ob tem opozorili, da so polno zasedeni in da številne kosmatinke čakajo na nove lastnike in domove. Podatki v zvezi z zavrženimi živalmi so sicer spodbudni, saj se razmere glede števila zapuščenih mačk počasi premikajo na bolje. Ozaveščanje o pomenu kastracije oz. sterilizacije, kot kaže, prinaša rezultate, še vedno pa je odgovornost ljudi v zvezi z mačkami bistveno nižja kot pri psih. Zavetišča rešitev tako vidijo tudi v mikročipiranju in registraciji mačk.

Negotov položaj novinarjev v Večeru in Primorskih novicah

V Sindikatu novinarjev Slovenije opozarjajo, da so zaposleni pri časopisih Večer in Primorske novice ob spremembi lastništva izpostavljeni »pretiranim in škodljivim tveganjem«. Zahtevajo, da novo vodstvo zaposlene seznani s pravnimi, ekonomskimi in socialnimi posledicami ter vzpostavitev socialnega dialoga s sindikati pri delodajalcih. Ob tem od ministrstva za kulturo zahtevajo posodobljeno evidenco razvida medijev, poleg tega pa opravljanje nadzora trga, s katerim bi preprečili koncentracijo medijev v skladu z določbami zakona o medijih. Časopis Primorske novice so od Splošne plovbe kupile družbe Svet24, Salomon in Curator Nova, ki so v posredni lasti Martina Odlazka. Družbe, povezane s Skupino Eurofit, imajo od maja v lasti večinski (52,45 odstotka) poslovni delež Primorskih novic. Kot navajajo v sindikatu, se novi lastnik še ni oglasil zaposlenim s svojimi namerami. Negotovost je velika tudi pri Večeru, kjer bodo 97 zaposlenih prenesli v novo družbo Večer Mediji, ki pa je že v celoti prodana šestim podjetjem, povezanim s Skupino Eurofit.

Slovenci v zamejstvu (811)

Poletje radoživosti in ustvarjalnosti

Jože Košnjek

med sosedi

Marsikaj zanimivega se v poletnih mesecih dogaja v tistih koroških krajih, v katerih delujejo slovenska kulturna in športna društva. Kljub upoštevanju omejitev zaradi še vedno preteče nevarnosti epidemije je to poletje za mlade čas radoživosti in ustvarjalnosti, pa tudi priložnost za utrjevanje znanja slovenščine. Ta plat poletnih prireditev za mlade je še posebej pomembna.

Igre, kopanje, izleti in jezik so bili vodilo počitniškega tedna športa in jezika v Šentjanžu v Rožu. Njegovi prireditelji so bili Slovenska prosvetna zveza, Slovensko prosvetno in športno društvo Šentjanž, Slovensko planinsko društvo in Slovenska športna zveza. V takšni obliki je bil teden organiziran že desetič, kolonije s tako vsebino pa so bile začete že pred petdesetimi leti. Vedno je bila v ospredju jezikovna plat. Zanimanje za udeležbo je vsako leto večje. Pretekla leta se je prijavilo od 30 in 35 mladih, letos pa kar 48!

Koroška poletja že nad štirideset let bogatijo Tedni mladih umetnikov na Rebrci pri Železni Kapli. Krščanska kulturna zveza, Mladinski center Rebrca in Katoliška otroška mladina so že vrsto let odlični organizatorji, pomagajo pa jim izvrstni mentorji. Pobudnik za organizacijo Tedna kapelski župnik Polde Zunder pove, da Teden mladih umetnikov otrokom res veliko pomeni. »Vidim, da prihaja sem že tretja generacija: najprej so bili otroci, nato starši, sedaj pa so stari starši. Prihajajo in znova pridejo. Neverjetno je, kaj so sposobni otroci ustvariti v enem tednu,« je povedal Polde Zunder.

V Selah je kulturno društvo KPD Planina priredilo zelo priljubljena kreativna dneva. Lepo število otrok se je odzvalo povabilu in selski farni dom je po koronskem premoru znova zaživel in na novo zadihal. Dišalo je po akrilnih barvah in okusnih jedeh, ki so jih otroci pripravili sami, zveneli so bobni, plesni ritmi. Prostor pod znamenito Mažejevo lipo sredi vasi je nudil čudovito senco.

Drevi ob 18.30 pa se bo na Gori svete Eme nad Globasnico v Podjuni začelo tradicionalno srečanje umetnikov z naslovom Trivium – Tri poti – Drei Wege. Prepletali se bodo petje, glasba in literatura.

Foto: Katoliško prosvetno društvo Planina Sele

Najmlajši iz Sel so uživali na dnevih ustvarjalnosti in si tako naredili počitniške dneve še zabavnejše.

Koroško dvojezično poletje so popestrile tudi nekatere druge prireditve. V Svečah je bil 39. slikarski teden. Pri cerkvi v Svetem mestu nad Žvabekom pri Suhi (Neuhaus) v Podjuni pa je bil tradicionalni praznik vižarjev, ki ga je organiziralo domače Kulturno prosvetno društvo Drava. Na Koroškem rečejo vižarji godcem, ki so samouki v igranju na harmoniko.

Po svetu

Olimpijska ekologija

Ko olimpijske igre potekajo, je vsa pozornost usmerjena na športnike in njihove dosežke. Ko igre minejo, pridejo na dan še drugi vidiki. Številni zapuščeni objekti in vprašanje, koliko so bile igre 'zelene'.

Miha Naglič

Tokio 2020, ekološki vidik

Kako zelene so bile tokijske igre? »Letošnje igre tako daljnosežnih sprememb niso prinesle – in jih tudi ne bodo, tradicionalno zadržani in introvertirani Japonci tudi niso tako odprtih rok sprejeli množice tujcev, ki so prišli v njihovo deželo. Vprašanje je tudi, kako 'zelene' so bile zares te igre. Organizatorji so namreč zatrdili, da bo Tokio 2020 predstavljal 'najbolj zelene igre v zgodovini olimpijskega gibanja', celo slogan iger je bil okoljski: 'Bodimo boljši, skupaj – za planet in ljudi'. Prireditelji so dejali, da bodo uporabili kar največ do okolja prijaznih materialov tako pri stadionih kot namestitvah in celo pri medaljah, saj so izdelane iz predelanih odpadnih mobilnikov in računalnikov. Tudi zmagovalni odri so bili izdelani iz reciklirane plastike, športniki v olimpijski vasi pa so spali na kartonskih posteljah, ki jih bodo po koncu iger reciklirali in so, mimogrede, v prvih dneh poskrbele za kar nekaj smeha in začudenja, saj so nekateri trdili, da so tako krhke, da se bodo ob spolni dejavnosti preprosto sesedle. Športniki so tako objavljali zabavne videoposnetke, na katerih so skakali po posteljah in preizkušali njihovo trdnost. Tudi vzmetnice bodo po odhodu vseh športnikov reciklirali. Olimpijske bakle in olimpijski ogenj, ki ga je prižgala teniška zvezdnica Naomi Osaka in je na nacionalnem stadionu gorel vseh 17 dni iger, je poganjal vodik, ki pri izgorevanju v zrak ne spušča ogljikovega dioksida. Kljub temu nekateri, kot je britanski profesor geografije na univerzi v Lozani Sven Daniel Wolfe, trdijo, da je trajnostni vidik iger od leta 1992 vse slabši. Wolfe je v pogovoru za The Independent opozoril, da se vsi veliki dogodki začnejo z visokoletečimi obljubami o varovanju okolja in trajnostnem razvoju, a na koncu ostanejo v senci pritiskov, da je treba ponuditi televizijski, očem všečen spektakel.«

Pariz 2024: spolna enakost

Kaj pa se novega obeta na naslednji poletni olimpijadi v Parizu? »Pariz ima za to, da se pripravi na dobrodošlico najboljših športnikov na svetu, le še tri leta. Če ne bo znova kakšnih nepredvidenih dogodkov, bodo igre potekale med 26. julijem in 11. avgustom leta 2024, prireditelji pa poudarjajo, da bosta rdeča nit iger spolna enakost in sodelovanje mladih. Na vseh področjih bodo Francozi namreč skušali doseči popolnoma enako zastopanost spolov, torej 50/50. Pariz bo poletne igre gostil že tretjič, a od takrat je preteklo že ogromno časa, saj so se športniki v mestu zbrali v letih 1900 in 1924. Poleg Pariza so igre trikrat potekale le še v Londonu (1908, 1948 in 2012). Večina dogodkov bo seveda potekala v samem mestu, na prizoriščih, ki jih dobro poznamo tudi slovenski ljubitelji športa. Odprtje in sklepna slovesnost iger bosta potekala na stadionu Stade de France, na Roland Garrosu bodo na primer izvedli teniški turnir in boksarske boje, v Bercyju se bodo za medalje borili ritmične telovadke, telovadci na trampolinu in košarkarji. Drugo večje prizorišče bo v Versaillesu – konjeništvo in moderni peteroboj bosta potekala kar v čudoviti kulisi tamkajšnje palače. Nekaj tekem bodo gostila tudi druga francoska mesta, na primer nogometni stadioni v Marseillu, Lyonu, Nici, Nantesu in Bordeauxu. Veslači in kanuisti ter kajakaši bodo morali v Vaires-sur-Marne, jadralci pa se bodo v svoji spretnosti in znanju pomerili v Marseillu ob Sredozemskem morju. Nedvomno najzanimivejše prizorišče bodo imeli deskarji, saj so Francozi predlagali, Mednarodni olimpijski komite pa jim je prikimal, da bodo njihova tekmovanja potekala na drugem koncu sveta, v znamenitem deskarskem kraju Teahupo'o na Tahitiju v Francoski Polineziji, ki je od Pariza oddaljen 15.700 kilometrov. V Parizu se bo prvič na olimpijskih igrah na spored prebil breakdance, na logotipu iger pa bo Marianne, nacionalni simbol Francije, ki predstavlja svobodo, enakost in bratstvo. Maskote bodo izbrali čez nekaj mesecev. A tudi Pariz se že spopada z ovirami, v kakršne so trčila že mesta pred njim. Številnim prebivalcem iz revnejših severnih predmestij so ukazali, da se morajo preseliti, saj bodo tam postavili olimpijsko vas. V ta namen bodo zrušili tri šole, dve javni ustanovi, hotel in stavbo, v kateri živi 300 priseljenskih delavcev. Med predvidenimi projekti je tudi postavitev novega avtocestnega izvoza ...« (Vir: Anja P. Jerič, MMC RTV SLO)

Sklep olimpijade v Tokiu

»To so bile olimpijske igre upanja, solidarnosti in miru.« Tako je igre na sklepni slovesnosti v Tokiu povzel Thomas Bach, predsednik Mednarodnega olimpijskega komiteja.

Tako so na Japonsko prinesli olimpijski ogenj, 29. marca 2021. Gorivo zanj med igrami je bil tekoči vodik, kar je bolj ekološko. / Foto: Wikipedija

Varstvo pred covidom-19 je bilo ves čas iger zelo strogo. Na sliki preverjanje telesne temperature pri vhodu v teniški center Ariake. / Foto: Wikipedija

Delež tekmovalk na igrah se povečuje, v Parizu 2024 naj bi bil že 50-odstoten. Na sliki tekačice na 1500 metrov na igrah v Londonu, 2012. / Foto: Wikipedija

Nove knjige (600)

Tu se ne bo nikoli več šivalo

Miha Naglič

»V knjigi se osredotočam na pripovedi o doživljanju izgube dela in propada tovarne Mura. Zanima me, kako so prestrukturiranja tovarne doživljali zaposleni, predvsem proizvodne delavke in delavci. Prestrukturiranje tovarne ali podjetja zajame reorganizacijo dela v proizvodnji, upraviteljske in menedžerske strategije, stečaj, odpuščanje ljudi, preoblikovanje t. i. zdravega jedra v nova podjetja in t. i. poklicno preoblikovanje odpuščenih ljudi. Od nekdanjih Murinih delavk in delavcev se je v družbi (na trgu dela) pričakovalo, da se poklicno in osebnostno preoblikujejo ter zaposlijo drugod. O tem, kako je bilo to za ljudi težko ali sploh nemogoče in zakaj je bilo temu tako, se ni razpravljalo. A vendar to ni knjiga o življenju tekstilne tovarne Mura. Namen monografije ni zgodovinsko orisati njenega razvoja, rekonstruirati preteklih dogodkov, ki so vodili do njenega stečaja in stečaja njenih naslednic, prav tako ni namen raziskati in prikazati vseh različnih vidikov zaposlenih. Mura me zanima kot primer nekoč uspešne tovarne, ki je vzpostavljala in sooblikovala družbene odnose in razmerja, vplivala na vizije in aspiracije ter globoko zaznamovala regijo in več generacij ljudi. Zanimajo me subjektivne pripovedi ljudi, ki so vzpon in propad tovarne doživljali na lastni koži. Moja vprašanja so: Kaj je ljudi v teh doživljanjih in razočaranjih združevalo, na kaj so se sklicevali, kakšna so bila njihova pričakovanja, hrepenenja in potrebe? Kako s pomočjo teh doživljanj ugotavljati pomen in izkušnje tovarniškega dela v življenju ljudi? Kako razlagati pripovedi o izgubi dela in propadu tovarne?« (str. 9–10)

Ob branju te knjige se človek vpraša, ali je bilo res treba dopustiti propad cele vrste velikih in manjših tovarn, ki so bile nekoč naš ponos? Muro so, denimo, prizadeli izguba jugoslovanskega trga, prestrukturiranje in preoblikovanja svetovnega trga. Težave so se poglobile po letu 2000 z vstopom azijskega blaga v Evropo, s krizo v svetovni tekstilni industriji in z industrijskimi preoblikovanji v Sloveniji ... Sicer pa se etnologinja in antropologinja Nina Vodopivec ne ukvarja z analizo vzrokov za propad Mure, zanima jo tisto, kar je zajeto v podnaslovu knjige: Doživljanja izgube dela in propada tovarne. Lepo je, da še kdo prisluhne tudi žrtvam t. i. deindustrializacije, in ne le tistim, ki so se v njej tako ali drugače okoristili, zdaj pa trdijo, da se je vse to moralo zgoditi in da drugače ni moglo biti. Res ne?

Nina Vodopivec, Tu se ne bo nikoli več šivalo, Inštitut za novejšo zgodovino, Ljubljana, 2021, 308 strani

Kultura

Vožnja, prepletena s čustvi

Kamniška Kreativna četrt Barutana je pred časom gostila zanimivo premiero kratkometražnega igranega filma Vožnja. Odzivi publike so bili zelo dobri. Proti pričakovanjem, so poudarili glavni akterji filma.

Alenka Brun

Žanrska sedemminutna drama prikazuje par, ki se med vožnjo na oddih ob koncu tedna znajde na prelomni točki svojega odnosa. Prvi del filma gledalec spremlja dogajanje skozi oči dekleta, drugi del pa skozi oči fanta. Film odstira problematiko idealov moderne družbe na področju intimnih odnosov, kakor jih vidijo mladi, ki poleg iskanja lastne identitete iščejo svoj prostor v odnosu z drugimi.

Glavni vlogi v filmu igrata Tanita Rose in Jure Rajšp, kamera in montaža sta delo Aljaža Tepine, ki je skupaj z glavno igralko filmček tudi režiral. Za zvok je poskrbel Tomaž Baš, pesem Ker tu je vse tako lepo, ki jo slišimo v filmu, pa so prispevali Koala Voice. Pod produkcijo se podpisuje kamniško Kulturno-umetniško društvo (KUD) Oksimoron. Projekt sta podprla tudi Občina Kamnik in Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti – OI Kamnik.

Publika je film v Barutani pozdravila, voditeljica dogodka Ajda Špacapan pa je po premieri moderirala tudi krajši pogovor z ustvarjalci – glavnima igralcema ter režiserjem. Ti so najprej izrazili iskreno presenečenje – in seveda po drugi strani tudi veselje – da se je premiere udeležilo tolikšno število gledalcev. Scenarij, ki je delo glavne igralke, je do končne različice doživel kar nekaj predelav. Manj je več – to je tisto, kar je na koncu prevladalo in kar je v pogovoru poudaril tudi Rajšp, s čimer smo se strinjali tudi mi. Tako večino kratkega filma spremljamo pretežno fantov monolog, medtem ko dekletu njeno razmišljanje, odvečnost celotne situacije lahko razberemo z obraza. Pa tudi pri fantu vidimo, da sluti, kaj se bo zgodilo. Njegova gostobesednost je predvsem izraz rahle nervoze. Tanita Rose je poudarila, da dogajanje v filmu pravzaprav niti ni vezano na spol, Jure Rajšp pa jo je dopolnil, da gre bolj za doživljanje trenutka, nato pa se gledalec sam odloči. Vlogi bi bili namreč (zlasti v realnem življenju) lahko tudi zamenjani.

Tokrat je trojica prvič ustvarjala skupaj, vendar se poznajo že od prej. Rajšp je Ljubljančan in obiskuje Akademijo za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani, medtem ko Aljaž Tepina prihaja iz Komende, Tanita Rose iz Kamnika pa je multitalenitrana ustvarjalka, ki sta ji blizu tako igra kot ples. Tepina se že desetletje ukvarja z video produkcijo »strastnih« projektov, kot jih poimenuje. Predvsem se nagiba k režiji, a ker dela predvsem v okviru projektov z majhnimi ekipami, se velikokrat znajde še v vlogi snemalca in montažerja. Nasmejemo se ob anekdoti, kako ju z Aljažem Tepino iz Stražišča, s katerim si delita tudi ljubezen do igre, režije in filma, nenehno kontaktirajo isti ljudje. In ko je v Ljubljani nekdo našel denarnico in sta ponovno oba dobila klic, sta ugotovila, da očitno obstaja še tretji Aljaž Tepina ...

Ustvarjalci kratkega filma in moderatorka pogovora (z leve): Aljaž Tepina, Tanita Rose, Jure Rajšp in Ajda Špacapan

Snemanje filma Vožnja je bilo za ekipo zanimiva izkušnja, saj so le kilometer vožnje snemali dva dni, čeprav je bil predviden en dan. Malce jim je namreč zagodlo vreme. Film nadaljevanja ne bo doživel, se je še pošalil Tepina, potem pa pojasnil, kako si predstavljajo njegovo prihodnost. Najprej bo obiskal festivale, da ga poskusijo predstaviti čim širši skupnosti ljubiteljev filma, potem pa ga bodo čez kakšno leto dali na splet, kjer si ga bodo na Youtubu lahko ogledali še drugi.

Našli prostor pod zborovskim soncem

Člani Kvinteta Vintgar ponosno nadaljujejo pevsko tradicijo istoimenskega kulturnega društva z Blejske Dobrave. Letošnje ustvarjalno obdobje so zaznamovali s posnetima videospotoma za pesmi Vrba in Imel sem ljubi dve.

Samo Lesjak

Kulturno društvo bo sicer čez dve leti zabeležilo 100-letnico svojega obstoja, medtem ko Kvintet Vintgar deluje magičnih sedem let. Njihova želja in cilj sta stalno napredovanje in usvajanje vokalne literature različnih glasbenih žanrov. Bogat in raznolik repertoar obsega tako ljudsko kot umetno pesem, žanre od renesanse do romantike, glasbe različnih pop, gospel in narodnozabavnih ritmov, pa vse do še neraziskanih tematsko obarvanih vsebin. Žanrska pestrost repertoarja Kvintetu Vintgar omogoča odzivnost za različne vrste priložnostnih nastopov in odpira široko polje možnosti pri ustvarjanju samostojnih koncertnih projektov.

Kvintet si je v letih nastopanja med poslušalci ustvaril sloves ubranega in konceptualno dovršenega pevskega sestava, katerega nastopi privabljajo občinstvo vseh generacij. V kvintetu pod umetniškim vodstvom Luke Černeta (drugi tenor) prepevajo še Domen Anžlovar (prvi tenor), Ambrož Černe (bariton), Andrej Černe (basbariton) in Gašper Hribar (bas). So prejemniki številnih nagrad, izmed katerih velja omeniti glavno nagrado na Regijskem tematskem koncertu Sozvočenja v Škofji Loki.

Foto: arhiv Kvinteta Vintgar

Pogled v prihodnost: člani Kvinteta Vintgar v spotu za pesem Imel sem ljubi dve

Pred dvema letoma so ob petletnem jubileju pred domačo publiko izvedli jubilejni koncert in v goste v dvorano Gledališča Toneta Čufarja na Jesenicah povabili enega najbolj priljubljenih etno ansamblov, Prifarske muzikante. Po šestih župnijah so izvedli turnejo adventnih in božičnih koncertov. Stopili so tudi že na odra osrednjih slovenskih kulturnih ustanov, Cankarjevega doma in Slovenske filharmonije, v prestolnici pa so akustiko preizkusili tudi v stolni cerkvi sv. Nikolaja. Gostujejo na koncertih prijateljskih pevskih zasedb, vseskozi pa se radi vračajo domov, kjer v družbi domače publike bogatijo kulturno in družabno življenje svojega lokalnega okolja.

V zadnjem obdobju so posledice virusne epidemije onemogočile večji del kulturnega udejstvovanja, kar je tudi pri članih kvinteta narekovalo razmišljanje o možnih rešitvah v danih razmerah. Kot je dejal predsednik kvinteta Andrej Černe, so ugotovili, da imajo zelo skromno zalogo posnetkov. Pogumno so se lotili novega projekta in pripravili zanimiv aranžma skladbe mojstra Mojmira Sepeta, jo naštudirali, ob snemanju videa pa je prezgodnje slovo slavnega 90-letnika žal razblinilo njihove sanje. Te so uresničili z videospotom Prešernove klasike Vrba, ki je bil v celoti posnet z mobilnimi telefoni, in ga objavili opolnoči osmega februarja letos. Opogumljeni so si postavili še nekaj podobnih ciljev in ob dnevu državnosti objavili video pesmi slavnega skladatelja Josipa Ipavca Imel sem ljubi dve. Ponovno v glasbeni produkciji Sama Vovka ter video produkciji Tima Žgavca so snemali v idiličnih krajih, kot so Ipavčeva hiša v Šentjurju, na Bledu, v soteski Vintgar, ob Bohinjskem jezeru, Koči na Robleku s pogledom na Triglav, na Jamniku, na Zelencih ...

Nekatere skladbe še pripravljamo in upamo, da bodo vse skupaj zagledale luč sveta na novi zgoščenki v jesenskih mesecih. Pestro drugačnost želimo prenesti na spominski medij tudi zato, da jo bomo lahko poklonili poslušalcem, ki se jim iskreno zahvaljujemo za podporo v vseh teh letih, je sklenil Andrej Černe.

Zgodbe

Dela kot negovalka v Avstriji

Življenje Medvoščanke Dani Zalar je polno izzivov. Na novo pot se je podala pred dobrim letom. Odločila se je za delo negovalke v Avstriji. Skrbi za Hello, gospo, ki šteje že osemindevetdeset pomladi.

Maja Bertoncelj

Dani Zalar ima rada pustolovščine in izzive. Tako je že vse njeno življenje. Je polna pozitivne energije, skratka »dekle«, ki živi z naravo. Pred leti je pustila službo v Sloveniji in se podala na delo na križarko. Zatem je sprejela sezonsko delo v hotelih v Poreču na Hrvaškem, kjer je bil njen dom sedem mesecev. Bila je specialistka za kolesarjenje. Kolo je ena izmed njenih ljubezni. Ponudbo je dobila tudi za lansko sezono, a je ni sprejela – z mislijo na številne domačine, ki so v za turizem takrat težkih časih ostali brez dela. Opazila je oglas avstrijske agencije, ki je iskala negovalke na domu. Opravila je razgovor v Celovcu, pridobila vse potrebne informacije in se podala na nov izziv v življenju – brez predhodnih tovrstnih izkušenj.

Kot negovalka v Avstriji je začela delati v začetku julija lani. Izbrala si je Hello, ki živi v vasici Nötsch. »V agenciji so mi jo opisali takole: ženica, stara 86 let, pokretna, z rahlo demenco, še vedno rešuje križanke. Zanjo naj bi do mojega prihoda skrbela ženska iz Romunije, ki je zaradi koronakrize ostala pri njih kar šest mesecev. Živi v hiši skupaj s sinom in njegovo družino,« se spominja Dani Zalar in doda, da je Hello takoj vzljubila. »V agenciji so navedli, da je stara 86 let. Že za ta leta je bila hudo dobro videti. Ko pa sem naslednji dan izvedela, da jih ima v resnici 97, bi me pa skoraj kap. Po stopnicah gre kot kakšna 30-letnica. Jo moram prav zaustavljati, da ne gre prehitro. V sebi premore še veliko življenja. Bila je plesalka, se ukvarjala z gimnastiko ..., skratka celo življenje je bila športno zelo aktiva.«

Dani Zalar je gospo Hello takoj vzljubila – in obratno. Fotografija je nastala med enim izmed njunih zimskih sprehodov. / Foto: osebni arhiv Dani Zalar

Zalarjeva se je hitro privadila na novo okolje, na novo delo, ki ga opravlja še danes. Dela v izmenah, kar pomeni, da je 21 dni negovalka, 21 dni ima prosto in gre za ta čas domov, nato se znova vrne. Ko je ni, za Hello skrbi druga negovalka. »Vrgla sem se v nove izzive. K sreči mi niti malo ni bilo dolgčas. Dnevi so brzeli dalje z nadzvočno hitrostjo. Ni bilo časa za smiljenje sama sebi. Vsak dan se je zgodilo kaj pozitivnega, kar mi je polepšalo dan in mi dalo potrditev, da sem na pravi poti,« se spominja začetkov.

»Vrgla sem se v nove izzive. Vsak dan se je zgodilo kaj pozitivnega, kar mi je polepšalo dan in mi dalo potrditev, da sem na pravi poti.«

S Hello si delita prvo nadstropje v hiši, spodaj živi njen sin z družino. Dan začneta med 8. uro in 8.30. »Najprej izmeriva krvni tlak in rezultate skrbno zabeleživa. Nato dobi jutranjo dozo tablet. Sledi težko pričakovani zajtrk s kavico. Po jedi se loti reševanja križank. Nato ji pripravim krožnik s sadjem. Kosilo imava običajno ob 12. uri. Po njem gre Hella na počitek in takrat imam tudi jaz nekaj časa zase. Načeloma imam po pogodbi dve uri na dan prosti. Dodobra sem že raziskala okolico – s kolesom in peš. Ob štirih popoldan sta na vrsti kavica in pecivo. Hella je zelo sladkosneda, tako da veliko pečem. Sledi sprehod – vsak dan isti krog, nato večerja, pri kateri obvezno pijeva metin čaj, ki ga naredim iz sveže nabrane mete z vrta. Po večerji greva v dnevno sobo in gledava televizijo. Nekaj po deveti uri se začnejo priprave pred spanjem in nato odhod v posteljo. Preden zaspi, bere knjige. Ponoči se večkrat zbudi in vstaja,« opiše potek dneva.

Trenutno je v delu izmene, ki ga preživlja doma. Ureja si nov dom v Šentjoštu in se trudi čim več časa preživeti v akciji, še posebno na kolesu. Veseli se tudi dopusta v Grčiji. Potem pa znova nazaj v Avstrijo, kjer jo Hella zagotovo že težko čaka.

Ujel je prazne ulice

Kamničan Nino Rakovič je zaradi cerebralne paralize že od rojstva na invalidskem vozičku. Poleg tega, da ne more hoditi, ne more niti govoriti, lahko pa ustvarja. In Nino s svojim fotoaparatom to počne zagnano in zelo dobro.

Jasna Paladin

Nino Rakovič se sporazumeva s pomočjo računalnika in prav neverjetno je, kakšna resnost, zagnanost in ustvarjalnost se skrivajo v tem fantu, ki se po Kamniku lahko premika le s pomočjo invalidskega vozička in asistenta. Fotografski aparat, ki so mu ga pred skoraj desetletjem na invalidski voziček namestili v zavodu Cirius, kjer se je šolal in tudi kasneje obiskoval številne aktivnosti, mu je povsem spremenil življenje.

»Komunikacija s pomočjo računalnika je bolj počasna, ljudje si težko vzamejo dovolj časa, da me poslušajo. Na voziček so mi namestili fotoaparat in ga tako prilagodili, da ga lahko upravljam z velikim stikalom, na katero pritiskam z desno nogo. Zelo sem vesel, da sem dobil možnost, da lahko fotografiram. Odprl se mi je čisto drugačen svet, dobil sem nov smisel v življenju. S fotografijo hitreje in lažje povem to, kar mislim in čutim. Fotografija mi daje občutek, da lahko vsaj kakšno stvar naredim čisto sam, ne da mi pri tem kdo pomaga. Mislim, da bi to moral poskusiti vsak invalid. Seveda ne gre vedno brez težav, vendar mene je življenje naučilo, da se moram za vsako stvar zelo potruditi. Če imaš voljo, ni nič pretežko,« nam je že pred časom zaupal Nino, ki svoje fotografije objavlja na Facebooku, pripravil pa je tudi že dve samostojni fotografski razstavi.

Nino s svojim vozičkom Kamnik dnevno prevozi po dolgem in počez in poslika marsikaj; tokrat pa je razstavil svoje fotografije praznih ulic.

Prav te dni je na ogled njegova druga razstava, ki nosi naslov Prazne ulice in je nameščena na zid ob Kreativni četrti Barutana oz. nekdanji smodnišnici. »Nino se je nedavno udeležil neke fotografske delavnice, a ta je bila namenjena bolj otrokom in hitro smo videli, da Nino tja ne sodi, da je v njem veliko več, in tako smo se odločili, da mu letos omogočimo razstavo na zidu ob nekdanji smodnišnici v sklopu festivala Kamfest. Predlagal sem mu nekaj tem, a je sam predlagal, da so mu najbolj všeč prazne ulice. Poslal je trideset fotografij, ki jih je sam izbral, med temi smo jih izbrali petnajst. Malo nas je skrbelo, ker Nino nima vrhunskega fotoaparata, kako bodo slike izpadle na velikih formatih, a je videti v redu. Fotografije so nekaj posebnega tudi zato, ker ima Nino na svet drugače pogled kot mi, tudi dobesedno, saj sedi na vozičku,« je razstavo in avtorja predstavil Dušan Letnar iz Foto kluba Kamnik. Črno-bele fotografije večjih formatov predstavljajo kamniške ulice in trge, kakršne smo bili vajeni med karanteno – prazne. V svoj objektiv je Nino ujel prazen Trg svobode, del Ljubljanske ceste, Žebljarsko ulico, glavno železniško postajo in druge kotičke mesta, po katerem se vsakodnevno 'sprehaja' s svojim asistentom Matevžem. Prav njemu in tudi svoji mami Silvi je najbolj hvaležen, da ga podpirata in mu omogočata, da lahko počne stvari, ki ga veselijo. »Hvala vsem, ki ste se spomnili name, da sem lahko pripravil to svojo drugo razstavo. Zelo sem vesel,« pa je obiskovalcem razstave na odprtju s pomočjo posnetka sporočil Nino.

Nino Rakovič na odprtju svoje druge fotografske razstave.

Zanimivosti

Obletnica rojstva Joža Vovka

Letos je minilo sto deset let od rojstva duhovnika, književnika in prevajalca Joža Vovka.

Cveto Zaplotnik

O življenju in delu Joža Vovka marsikaj zvemo v Wikipediji in Slovenskem biografskem leksikonu, nekaj zanimivih podatkov o njem je zbral tudi Franci Ekar, ki rad preiskuje življenje in delo znanih gorenjskih osebnosti, še zlasti tistih, ki so kakorkoli povezane s planinstvom.

Joža Vovk se je 1911. leta rodil na Češnjici pri Kropi in umrl pri 46 letih na Zgornjem Jezerskem, pokopan je na Ovsišah pri Podnartu. Po študiju bogoslovja v Ljubljani je postal duhovnik. Kot kaplan je služboval na Dobrovi in v Kranju, po izgnanstvu v Srbijo ob okupaciji 1941. leta je kot duhovnik deloval med Slovenci v Kragujevcu, Beogradu in Zaječarju. Po vojni se je vrnil v Kranj, nato je postal župnik na Jezerskem in hkrati župni upravitelj v Kokri, kjer se je tudi zavzel za postavitev spominskega znamenja padlim in umrlim v drugi svetovni vojni in ob

Joža Vovk

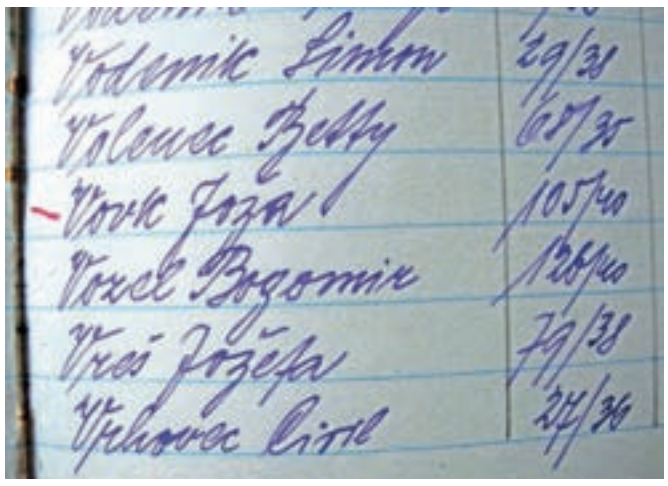

Vpis Joža Vovka v članski planinski knjigi iz leta 1941

požigu Kokre. »Kot pesnik in človek vedrega značaja nam je ostal v lepem spominu, zlasti se spomnimo njegovih vsakoletnih pogostitev cerkvenih pevcev, ko nas je vselej razvedril s svojimi veselimi dogodivščinami. Tudi sam je bil zelo dober pevec,« se ga spominjajo na Jezerskem, še posebej pa so si zapomnili 17. februar 1957, ko jih je, bolehen na srcu, na svoj 46. rojstni dan za vedno zapustil. In ko so se na Jezerskem poslavljali od njega, je bilo neurje z viharjem, ki je podrlo celo nekaj smrek ...

Joža Vovk je bil pesnik, pripovednik in prevajalec. Prve pesmi je objavil v dijaškem rokopisnem listu Domače vaje, med vojno jih je objavljal v slovenskem verskem tisku v Srbiji, po osvoboditvi največ v Novi poti in Koledarju Mohorjeve družbe. Kot pripovednik je pisal humoreske, črtice o doživetjih v izgnanstvu, večerniške povesti, zgodbe za mladino. Pisal je v duhu Finžgarjeve in Mohorjeve večerniške literature z motivi iz življenja malega kmečkega človeka in ljudskega pripovedovanja. Za potrebe gledališč je prevedel iz nemščine v slovenščino več iger, iz latinščine pa je prevedel zbirko psalmov, slavospevov in cerkvenih himen.

Bil je član kranjske podružnice Slovenskega planinskega društva in po vojni član Planinskega društva Kranj. Zelo rad je zahajal na Krvavec, tam je maševal tudi v Plečnikovi kapeli, napisal pa je tudi pesem o Krvavcu.

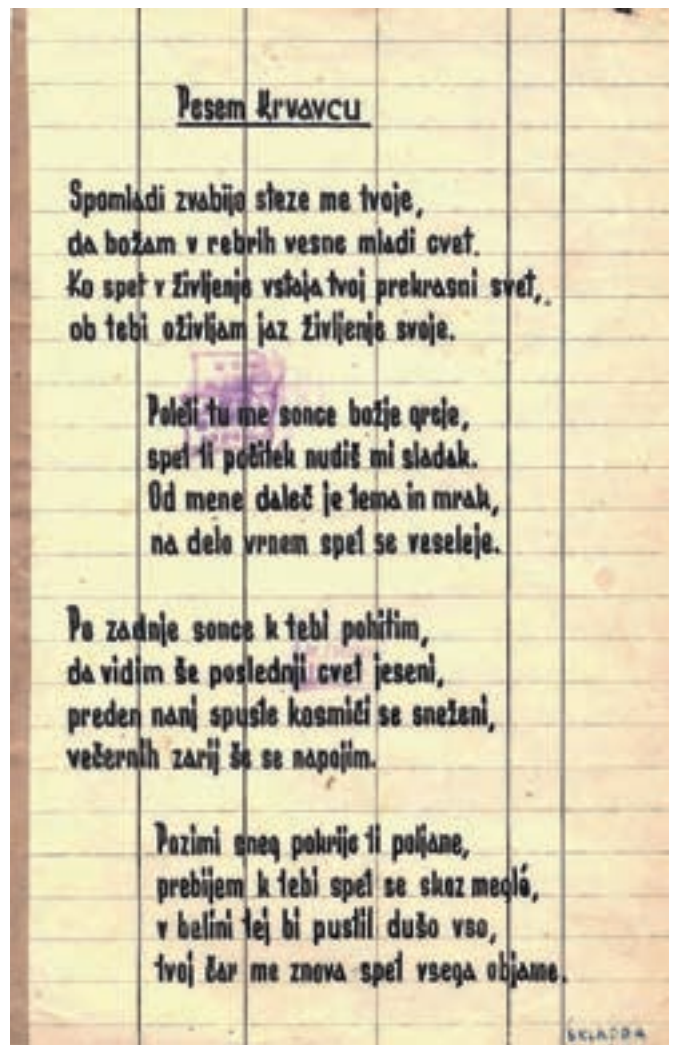

Pesem Krvavcu

Spomladi zvabija steze me tvoje,
da božam v rebrih vesne mladi cvet.
Ko spet v življenje vstaja tvoj prekrasni svet,
ob tebi oživljam jaz življenje svoje.

Poleti tu me sonce božje greje,
spet ti počitek nudiš mi sladak.
Od mene daleč je tema in mrak,
na delo vrnem spet se veseleje.

Po zadnje sonce k tebi pohitim,
da vidim še poslednji cvet jeseni,
preden nanj spuste kosmiči se snežni,
večernih zarij še se napojim.

Pozimi sneg pokrije ti pojame,
prebijem k tebi spet se skoz meglé,
v belini tej bi pustil dušo vso,
tvoj čar me znova spet vsega objame.

Napisal je tudi pesem o Krvavcu.

Slike se najprej zableščijo v sanjah

Tamara Šporn z Jesenic je popolna slikarska samoukinja, ki na platna preliva tisto, kar se rojeva v njenem notranjem svetu. Njene slike doslej še niso bile na ogled javnosti, zdaj pa pravi, da je napočil čas za prvo razstavo. To bodo odprli prihodnji teden v jeseniškem razstavnem salonu Dolik.

Urša Peternel

»Zame je vse, kar nas obdaja, umetnost: narava, drevesa, gore, ljudje, življenje samo ...« Tako pravi Tamara Šporn, 34-letna Jeseničanka, slikarka samoukinja, ki bo prihodnji teden svoja likovna dela prvič predstavila javnosti. V jeseniškem razstavnem salonu Dolik bodo namreč odprli razstavo njenih slik, ki so nastale v zadnjih letih. Po besedah avtorice so dela abstraktna, s tehnikami se ne omejuje, rada uporablja sprej, na ogled bodo akrili na platnu in tudi nekaj printov. Privlači jo tudi plastenje, nanašanje motivov in barv v plasteh.

Ustvarja že od otroštva, zadnja leta bolj skoncentrirano. Je popolna samoukinja, a po njenem je to pravzaprav prednost, saj je pri ustvarjanju ne omejujejo slikarska pravila. Na platno enostavno prelije tisto, kar nastane v njenem notranjem svetu in je čisto njeno, drugačno.

Tamara Šporn je slikarka samoukinja. Kot pravi, svet že od majhnega dojema na svojevrsten, drugačen način. Veliko sanja in tisto, kar se rodi v njeni notranjosti, prelije na slikarsko platno. Njene slike so abstraktne, po mnenju nekaterih tudi 'zdravilne'.

»Preden začnem slikati, po navadi začnem sanjati sliko ... Padem v nekakšno odmaknjeno stanje in tudi po več dni sem v slikah, med platni. Lahko rečem, da dobim prav neke vrste poriv, tudi telesno, da začnem slikati, da nekaj pride ven iz mene ...« opisuje svoj ustvarjalni proces.

Po izobrazbi je sicer ekonomistka, a kot pravi, se v tem poklicu ni nikoli našla. Tako se je po končani srednji ekonomski šoli, vedoč, da je osnovni poklic ne bo osrečil, zaposlila v gostinstvu, in kot pravi, ji delo natakarice prinaša zadovoljstvo. Uživa v stiku z ljudmi, prisluhne lahko najrazličnejšim življenjskim zgodbam, za marsikoga je kar neke vrste 'terapevtka'. Delo je dinamično, pestro, tudi kreativno, obenem pa ji dopušča dovolj svobode in prostega časa za likovno ustvarjanje.

Kot ugotavlja, je zanjo ustvarjanje notranja nuja, obenem pa tudi neke vrste terapija, ki ji je v življenju pomagala pri padcih in vzponih.

»Zame je notranje stanje zelo pomembno. Če se ne soočiš s svojimi mislimi, občutki, izgubiš pogum, voljo do življenja. A skozi leta sem ugotovila, da si sam sebi lahko najboljši terapevt.«

Močno verjame v energije, pred leti se je seznanila tudi s terapevtsko tehniko Access Bars, ki jo uporablja na sebi, z njo pa pomaga tudi svojim najbližjim. Gre za tehniko, pri kateri z dotikom 32 točk na glavi dosežemo prehod v theta stanje in sprostitev, obenem pa razrešitev omejitev, ki smo jih morda v sebi nosili že dolgo.

Mnogi, ki vidijo njene slike, pa menijo, da imajo tudi te posebno energijo in na neki način zdravijo. »V njih vsak vidi tisto, kar v tistem trenutku potrebuje,« pa to opiše Tamara.

Tudi v brošuro ob razstavi je Aleksander Jakopič med drugim zapisal, da Tamara ni le slikarka, temveč je tudi zdravilka.

30 let R Slovenije

Volitve v državni zbor na Gorenjskem

Na dosedanjih volitvah poslancev v državni zbor so izidi na Gorenjskem odslikavali razmerja med političnimi strankami na slovenski ravni, vendar z nekaj manjšimi odstopanji. Stalnica je bila nadpovprečna volilna udeležba.

Monika Rogelj

Na prvih večstrankarskih volitvah poslancev republiške skupščine, ki so potekale aprila 1990, je združena opozicija Demos tudi Gorenjskem dobila prepričljivo večino. Leta 1992 je bila sprejeta nova volilna zakonodaja. Gorenjska predstavlja volilno enoto 1, ki vključuje območja upravnih enot Kranj, Škofja Loka, Tržič, Radovljica, Jesenice, Kamnik in Idrija ter je razdeljena v enajst volilnih okrajev. Na začetku je bilo v volilni enoti skupno dobrih 176.317 volilnih upravičencev, leta 2018 pa je lahko volilo 210.066 oseb.

Volilna udeležba

Na vseh volitvah poslancev je bila v volilni enoti 1 zabeležena višja udeležba od slovenskega povprečja. Volitev leta 1992 se je udeležilo kar 90,2 % volilnih upravičencev. Visoka udeležba je bila tudi na volitvah leta 1996 in 2000, in sicer 79,7 in 74,6 %. Vsakokrat je na volišča prišlo od štiri do pet odstotkov več ljudi kot na ravni države. V novem tisočletju se je tudi na Gorenjskem zanimanje za volitve začelo opazno zniževati. Leta 2004 se je volitev udeležilo 64,1 % prebivalcev Gorenjske, deset let kasneje pa le še 53,9 %, še vedno pa je bilo to okrog tri odstotke nad slovenskim povprečjem.

Med gorenjskimi volilnimi okraji ves čas po nizki udeležbi izstopa območje Jesenic, kjer se volitev običajno udeleži desetina manj volivcev kot v celotni volilni enoti. Najnižja udeležba je bila zabeležena leta 2014, in sicer 43,9 %. Gorenjsko povprečje na vsakokratnih volitvah zvišujejo volivci v okraju Kranj III, ki ga sestavljajo občine na levem bregu Save, v okraju Škofja Loka II s Selško in Poljansko dolino in tudi na kamniškem, saj povsod beležijo okrog pet odstotkov več volivcev kot na ravni volilne enote.

Rezultati volitev v devetdesetih letih

Na vsakokratnih volitvah so politične stranke v volilni enoti 1 dosegale podobne rezultate kot na ravni države, vendar je delež glasov, ki so jih prejele, lahko odstopal tudi za nekaj odstotkov To se je pokazalo že na volitvah leta 1992, ko je LDS na Gorenjskem prejela 21,1 %, kar je bilo dva % manj kot v celotni Sloveniji, SKD pa je s 16 % dosegla za 1,5 % boljši rezultat. Presenetljivo pa je bila tedaj v gorenjski enoti tretja najmočnejša stranka SNS, ki je s 15,5 % dosegala 5,5 % višji delež. Za njo sta se uvrstili stranki ZL (12,2 %) in SLS (8,5 %). Na naslednjih volitvah leta 1996 je LDS prejela 25,8 % ter SLS in SDS vsaka po okrog 19 % glasov. Slabše kot pred štirimi leti pa sta se odrezali SKD z 10,7 % in ZLSD z 8,8 %.

Leta 2000 je LDS še povečala prednost in v enoti prejela 31,9 % glasov, vendar pa je za štiri odstotke zaostajala za doseženim rezultatom na državni ravni. Nasprotno pa sta stranki SDS z 18,5 % in NSi z 11,5 % na Gorenjskem dosegali skoraj tri odstotke višji delež prejetih glasov kot skupno. Boljši rezultat kot na prejšnjih volitvah je beležila ZLSD z 12,7 %, sledila ji je združena SKD-SLS z 8,9 %. Volitve leta 2004 so napovedale večji politični premik, ko je tudi v volilni enoti 1 najboljši rezultat dosegla SDS, ki je osvojila 38,9 % glasov in kar pet poslanskih mandatov. Tri poslanska mesta so pripadali LDS (22,2 %) in po eno ZLSD (10,5 %), NSi (9,9 %) in SLS (8,1 %).

Nove stranke

Na volitvah leta 2008 je na Gorenjskem zmagala SDS z 31,5 % in prehitela SD, ki je prejela 29,7 % glasov, medtem ko je bil rezultat na ravni države obrnjen. Stranki sta prevzeli vsaka po štiri poslanske mandate. Enega poslanca je ohranila LDS (5,5 %), preostala mandata pa sta osvojili nova stranka Zares (8,8 %) in DeSUS, ki je s 6,7 % zabeležil do tedaj najboljši volilni rezultat na Gorenjskem.

Tudi v zadnjem desetletju je na vseh volitvah v gorenjski volilni enoti SDS ohranila višjo podporo kot na ravni Slovenije in je vsakokrat osvojila četrtino glasov, le leta 2014 nekoliko manj (22,1 %) in s tem tri poslanske mandate. Dvakrat sta boljši rezultat dosegli tedaj novi stranki, in sicer leta 2011 PS s 30,5 % in leta 2014 SMC s 33,8 %. Preostale stranke niso presegle deset odstotkov glasov. Leta 2011 so tako po en poslanski sedež osvojile LGV (8,7 %), SD (6,4 %), DeSUS (6,4 %), SLS (6,2 %) in NSi (6,6 %). Na volitvah leta 2014 sta poslanca ponovno dobili DeSUS (8,3 %) in NSi (7,5 %), na novo pa Združena levica (6,4 %) in Zavezništvo Alenke Bratušek (4,7 %), medtem ko sta SLS in SD v enoti ostali brez poslanca.

Na zadnjih volitvah leta 2018, ki so bile že tretje predčasne po vrsti, sta bili na Gorenjskem najuspešnejši stranki SDS s 25,1 % in novinka LMŠ s 17,5 %, ki sta si razdelili po tri poslanske sedeže, medtem ko so po en poslanski mandat ohranile stranke SMC (7,7 %), NSi (9,3%), Levica (8,9 %) in SAB (6,7 %). Ponovno je bil v enoti izvoljen poslanec SD (6,97 %), medtem ko je stranka DeSUS (3,6 %) po desetletju in pol poslansko mesto izgubila.

Vse od volitev leta 2000 dalje so stranke desnega političnega pola na Gorenjskem zabeležile nekoliko boljše rezultate kot na ravni države, medtem ko so stranke sredine in levice v večini primerov dobile nekoliko manjši delež glasov.

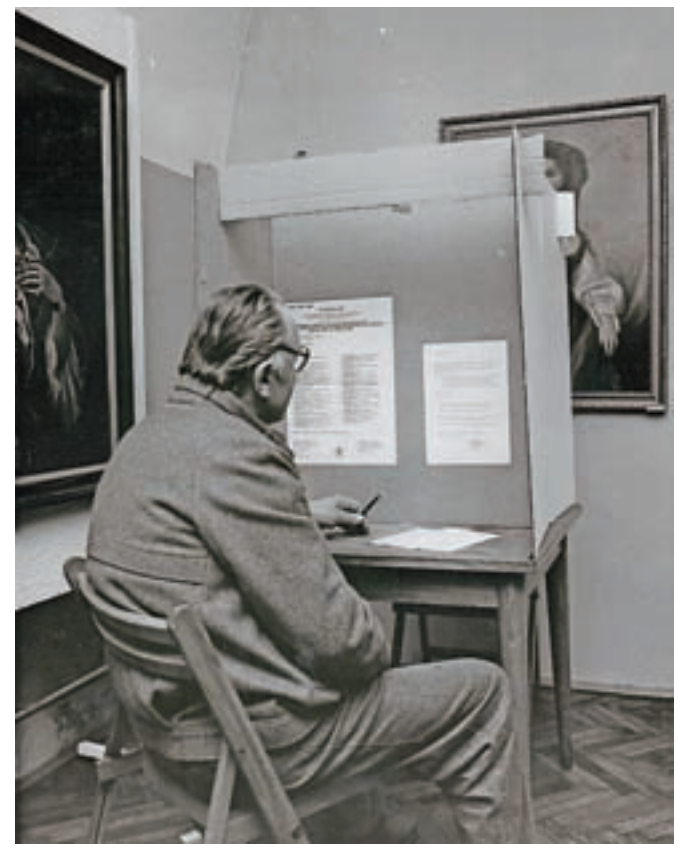

Volišče v Kranju na prvih večstrankarskih volitvah leta 1990 / Foto: Drago Holynski, Fototeka Gorenjskega muzeja

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Triglavski dom na Kredarici

Peter Colnar

Prvo Triglavsko kočo na Kredarici je na svetu, ki ga je kupil Jakob Aljaž, po njegovi zamisli postavilo Slovensko planinsko društvo (SPD). Slavnostno so jo odprli 10. avgusta 1896. Skromno kočo so leta 1909 povečali in jo ob odprtju 8. septembra 1909 preimenovali v Triglavski dom na Kredarici.

Po drugi svetovni vojni je dom upravljalo Planinsko društvo Ljubljana-Matica, ki je v letih 1953 in 1954 zgradilo velik prizidek in s tem povečalo zmogljivost doma. Povečani dom so odprli 8. avgusta 1954. Zaradi vedno večjega obiska dom ni bil več kos, zato se je PD Ljubljana-Matica odločilodom povečati. Z veliko družbeno pomočjo je v poletnih sezonah 1982 in 1983 zgradilo in opremilo velik trinadstropni prizidek in ga funkcionalno povezalo s starim objektom. Slovesno odprtje je bilo 17. septembra 1983 v počastitev devetdesete obletnice ustanovitve SPD. Leta 1984 so obnovili še stari dom in s sklepno slovesnostjo 20. oktobra 1984 so bila vsa dela za povečavo in obnovo končana.

PD Ljubljana-Matica si je zelo prizadevalo izboljšati ekološke probleme na Kredarici. Leta 1992 so montirali prvih dvajset sončnih celic, ki spreminjajo sončno energijo v električno. Ta sistem so z leti močno povečali, leta 1998 pa so ga dopolnili še z vetrnim generatorjem. Leta 1994 so zgradili zunanje suho stranišče, ki pa ne deluje najbolje. Leta 1992 so vključili mobitel, sedaj pa ima dom normalno telefonsko povezavo.

Triglavski dom na Kredarici je pozimi uradno zaprt, sprejeli pa vas bodo meteorologi, ki vam bodo omogočili prenočevanje (neogrevana soba, postelja, posteljnina za enkratno uporabo ter zelo omejena gostinska ponudba). Najbližja odprta in oskrbovana postojanka je Vodnikov dom na Velem polju (odprt vsak dan do 18. oktobra)

Dom stoji na Kredarici, vzpetini v grebenu med Rjavino in Triglavom. V petih gostinskih prostorih je tristo sedežev in dva točilna pulta. V tridesetih sobah je 141 postelj, v osmih skupnih prostorih pa dvesto ležišč. V jedilnici je kmečka peč. Vodo pridobivajo z zajemanjem kapnice, imajo pa tudi agregat za elektriko in dostopen mobitel. Ker stoji dom na precej odprtem svetu, ima lep razgled. Proti vzhodu sta Kredarica in Rž, desno Veliki in Mali Prševec, na drugi strani Krme je greben od Debele peči do Draških vrhov ...

Zanimivi Gorenjci in dogodki tedna iz dežele Kranjske

- **V Stražišču pri Kranju se je 9. 8. 1788 rodil tovarnar Mihael Angelo Pagliaruzzi vitez s Kieselsteina. Od leta 1832 je bil lastnik graščine Golnik pri Križah. Oče mu je leta 1830 izročil sitarsko industrijo v Kranju, ki jo je izročil bratoma Lokar.**
- **Krekovo kočo na Ratitovcu (1642 m n. m.) so odprli 9. 8. 1925. Poimenovali so jo po dr. Janezu Kreku (1865–1917), organizatorju slovenskega zadružništva.**
- **V Ljubljani se je 9. 8. 1932 rodila mladinska pisateljica, pedagoška delavka Berta Golob iz Struževega pri Kranju. Do leta1971 je poučevala v Preddvoru, nato delala med drugim na Pedagoški akademiji v Ljubljani in od 1983 na Zavodu SRS za šolstvo v Kranju.**
- **V Kamni Gorici se je 10. 8. 1827 rodil slovenski politik in pesnik Lovro Toman. Bil je prvi predsednik Slovenske matice.**
- **V Martinj Vrhu v Selški dolini se je 13. 8. 1835 rodil naravoslovec in leposlovec in vajevec Ivan Tušek. Vajevci je bilo ime skupine ljubljanskih gimnazijcev, ki so v letih 1854 in 1855 skrivaj izdajali literarno glasilo Vaje.**

Skrb za izgubljeno čast, nosečnosti

Gorazd Stariha

spolnost in nasilje

Kdo bi vedel, kaj je gnalo mater iz naslednjega primera, da je morala nujno najti nekoga, ki naj bi posilil njeno mladoletno hčer. Obtožili so Tomaža Pokorna, po domače Škandra (40), rojenega v Binklju. Pred vpoklicem v vojsko se je ukvarjal s tkanjem platna. Po odpustu iz vojske (decembra 1810) je živel žalostno življenje premnogih odpuščenih vojakov, ukvarjal se je z dninarstvom in beračenjem, stalnega bivališča ni imel. Leta 1827 so ga obdolžili, da naj bi 24. junija tistega leta posilil pastirico Jero Verhovc v gozdu Požgan hrib pri Čepuljah.

Pri soočenju na okrajni gosposki Loka se je Jera na vprašanje, ali je on storilec, tresla in ni mogla odgovoriti. Prisotna mati je zatrjevala, da je on storilec, in ko je Pokorn začel dokazovati materi, da on to ni, ga je upravnik z roko udaril po ustih in mu ukazal naj bo tiho. Šele tedaj si je upala Jera, ponavljajoč za materjo, pokazati nanj kot na storilca, z dodatkom, da naj bi jo 30. junija ponovno skušal posiliti.

Mati je pojasnila, da ga je prijavila zato, ker naj bi po izjavi skrunjene hčere odgovarjal opisu. Zvečer tistega dne, ko naj bi se zjutraj (med šesto in sedmo uro) zgodilo posilstvo, naj bi namreč neka ženska v spremstvu tega moškega pri njej iskala prenočišče. Mati jo je zavrnila, češ da ji ne more dati prenočišča, ker naj bi bil njen spremljevalec tistega jutra posilil njeno hčer. Tako sta iskala prenočišča pri sosedu, in ko sta bila prepričana, da je ona zaspala, je sklepala mati domnevne posiljenke, naj bi odšla dalje, še preden ju je ona naslednji dan prijavila na okrajni gosposki.

Sodišče je izjavo matere kot priče označilo za neosnovano, ker naj bi bilo vse skupaj le njena opažanja, domneve, verjetnosti in sklepanja. Poleg tega je bilo še neskladje v tem, kako je bil storilec oblečen – dekle ga je videlo drugače napravljenega kot pa priča, pri kateri je prespal prejšnjo noč v Spodnjih Bitnjah. Poleg tega ga je ta priča, Križnar, videl pri svoji hiši, ko je ob sedmih prišel od maše v Žabnici, Požgan hrib pa je pol ure daleč od njegove hiše, in če se je posilstvo zgodilo med šesto in sedmo uro zjutraj, potem vsekakor ni mogel biti on. Povrh vsega pa so bili z njim še »priležnica« in dva otroka. Težko verjetno bi tudi obdolženec iskal prenočišča v vasi, v katere bližini bi zjutraj posiljeval. Povsem gotovo tudi ni mogel biti kriv za poskus posilstva 30. junija, ker je bil tistega dne »v kritičnih urah« s svojo družino po izjavah zanesljivih prič v Selcih.

Sodišču se je pravzaprav postavljalo vprašanje, ali naj prekinejo preiskavo zaradi pomanjkanja dokazov ali naj ga oprostijo kot nedolžnega. Ker ni mogel dokazati, kje je bil 24. junija med šesto in sedmo uro zjutraj, so se odločili za pomanjkanje dokazov in ga kot potepuha odgnali v njegov domači okraj. Pokorn je ves čas trdil, da je nedolžen, in po njegovem je bila nedolžna tudi Jera v svojem krivem obdolževanju, h kateremu naj bi jo napeljevala njena mati. Glede na vse zapisano je bil Pokorn res nedolžen in vprašanje, ali je sploh šlo za kakšno posilstvo ali pa je bilo treba opravičevati na kak drug način izgubljeno nedolžnost.

Vaš razgled

Grafit je napis ali slika na javni površini, največkrat na zidu, je tipičen za mestno subkulturo in pogosto vsebuje elemente uporništva do ustaljenih družbenih norm. Endi E. Pašić, mladi stari znanec kamniške striparske scene, je pod mentorstvom Ivana Mitrevskega poskrbel za prvo urbano poslikavo odra Barutana. Kamfest še vedno vabi! S. L. / Foto: Alenka Brun

V prihodnjih dneh meteorologi napovedujejo nov vročinski val, ko bo živo srebro znova vztrajalo krepko nad trideset stopinj. Klimatologi z vsega sveta so zato nedavno zaradi – v dobršni meri s človeškim faktorjem pogojenih – posledic podnebnih sprememb, ki vplivajo na življenje na našem planetu, upravičeno 'vklopili rdeči alarm'. S. L. / Foto: Tina Dokl

Ivan Sivec: Visoški gospod (2)

Odvetnik

Ob 170. obletnici rojstva Ivana Tavčarja objavljamo odlomke iz knjige Ivana Sivca Visoški gospod.

Kersnik je prav tedaj, leta 1875, objavil obsežen roman Na Žerimljah, katerega so vsi povzdigovali v višave in je tako tudi on hodil naokrog s privzdignjenim nosom. Pa čeprav je bil leto dni mlajši od mene. Gledano na splošno, smo se dobro razumeli, tako v Narodnem društvu kot ob pogledih na pisanje slovenske literature.

Na enem od sej v Narodnem društvu mi je Jurčič dejal:

»Kako bi bilo, če bi po zgledu mnogih naših predhodnikov ustanovili tajni literarno-zabavni klub?«

Kersnik je bil takoj za to, jaz pa sem odvrnil:

»Zdaj ni čas za skrivanje, zdaj moramo z velikimi topovi udariti na plan in to javno.«

Tako do uradne ustanovitve kluba ni prišlo, srečevali in moževali pa smo vsi srčno radi. Brez pretirane nečimrnosti lahko zapišem, da sem bil tedaj, leta 1875, ko sem bil star šele štiriindvajset let, že pravi možakar. Težko zdaj sodim o tem, a zdi se mi, da sem bil na zunaj videti vsaj pet let starejši, po pameti pa pet let zrelejši. Ljubljanske in dunajske, velikokrat vse življenjske šole, so naredile svoje.

Posebno sem se potrudil za to, da sem napisal v Slovenski narod veliko člankov, v katerih sem skušal opozarjati na našo splošno mlačnost. Bil sem tako oster, da mi je celo Jurčič, ki je bil urednik časnika, nekoč dejal:

»Pišeš dobro, a s preveliko ostrino. Vse se dà povedati tudi z drugimi besedami.«

Jaz pa sem mu odvrnil:

»Ampak potem te nihče ne opazi.«

Tudi pozneje, v vseh letih mojega časnikarskega pisanja, sem bil še posebej trdoživ v pisanju polemik. Tako so se me bralci res dobro zapomnili. Vsi, ki so se spravili z menoj v boj, so že vnaprej vedeli, da ne poznam srednje poti in da znam res biti včasih že prav hudičevo – oster ali celo žaljiv! A sam sem bil tedaj tako ponosen, da tega sploh nisem opazil. Iz vsakega boja sem hotel iziti kot zmagovalec. Res sem bil pravi hudournik.

V času, ko sem bil odvetniški pripravnik, sem postal tudi tajnik Dramatičnega društva, v katerem sem si prizadeval za dvig slovenske dramatike nasploh. Ko so drugi zavedni liberalni Slovenci ugotovili, da sem resen človek, so name obesili še celo kopico drugih funkcij, tako da sem jih imel na koncu že preveč. Nekoč mi je Kersnik celo rekel:

»Tavčar, še dobro, da nisi ženska.«

»Zakaj pa to?«

»Zato ker ne znaš reči: ne!«

Vem, da vas iz tega obdobja najbolj zanimajo moje ljubezenske dogodivščine. Teh je bilo res na pretek. A še preden se jim posvetim, naj zapišem, da sem se tudi ob vrnitvi v Ljubljano izkazal kot odličen govornik. Zgodovina je zabeležila in to obelodanila tudi v Slovenskem narodu tri moja izjemna predavanja: ob Prešernovi proslavi, ob Bleiweisovi obletnici in o ženskah v narodni pesmi. Ko se je po Ljubljani izvedelo, da sem izjemen govornik, se je na vseh mojih predavanjih kar trlo poslušalcev. Še posebno ženske so me rade poslušale. Mnoge so mi celo tako laskale, da sem se jim komajda uprl. Prav zaradi mojih govorniških sposobnosti sem dobival prave ljubezenske namige. Ena od poslušalk mi je nekoč rekla:

»Gospod Ivan, če ste tako spretni, kot znate sukati jezik, tudi v drugih rečeh, ste pri meni vedno dobrodošli.« Pa je bila ženska – srečno poročena!

Spet druga mi je namignila:

»V sredo sem sama doma. Lahko bi pripravila bolj intimno predavanje. Ob čaju za dva.« Bila je žena veletrgovca, ki je med drugim trgoval tudi – s čajem!

Spet druga mi je povedala kar naravnost:

»Če se pri teh letih ne zanimate za ženske, niste pravi moški. No, pa saj to lahko preizkusiva kar midva sama.« Pa je bila kuharica pri ljubljanskem župniku.

Z drugimi besedami: kot vse bolj javna oseba, sem postajal prava tarča tako samskih kot poročenih žensk. Ker pa sem se zavedal, da bi z ljubezenskimi avanturami lahko izgubil veliko ugleda, sem vse ponudbe v prvih treh letih odvetniškega pripravništva načrtno zavračal. Pozneje pa ...

(Se nadaljuje)

HUMOR, HOROSKOP

www.gorenjskiglas.si
Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.
Naročniki **Gorenjskega glasa,** izkoristite popust v višini 10 odstotkov. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: ***040 514 975.***
Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)
Končno je prišel čas, da boste lahko izpregli in se v celoti posvetili sami sebi in svojim najbližjim, ki so že začeli rahlo kuhati zamero. Telefonski klic vas bo prijetno presenetil in zopet boste začeli premišljevati o lepih, dobrih stvareh.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Čeprav se vam v ljubezenskem življenju vse odvija po načrtu, morate biti previdni, da vam vajeti ne uidejo iz rok. Sanjati o nečem in potem to tudi doživeti ni eno in isto. Seveda je vse odvisno od vaših želja in ali ste pripravljeni na spremembe.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
Vaše razpoloženje bo iz trenutka v trenutek nihalo in že sami sebi boste šli pošteno na živce. Ko boste šli dva koraka naprej, boste naredili tudi korak nazaj, ne da bi se tega zavedali. Sreča se skriva v majhnih paketih – in ni nujno, da imajo pentljo.

Rak (22. 6.–22. 7.)
Pred vami ni najboljši čas za kakršnekoli investicije. Izogibajte se preveč prijaznim prodajalcem ali poslovnim partnerjem, da ne kupite mačka v žaklju. To, da se odzovete povabilu večje družbe, bi bila najboljša sprostitev.

Lev (23. 7.–23. 8.)
Tja, kjer imate največ možnosti za uspeh, boste usmerili vso energijo, za katero se sploh ne zavedate, da jo imate. In potem se bo kar samo od sebe zgodilo, da pridete v ospredje, kjer vas opazijo tudi tisti, ki vas doslej niso. Četrtek bo vaš dober dan.

Devica (24. 8.–23. 9.)
V splošnem smislu naporno obdobje bo kmalu za vami in bo le kot spomin vsake toliko časa opozarjal, kaj se zgodi, če pozabite na določene obveznosti. Ob koncu tedna si boste vzeli čas samo zase. Presenetil pa vas bo nekdo iz preteklosti.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
Zadnje obdobje imate malo manj prostega časa, kot ste vajeni. Ravno zato ne morete delovati tako, kot bi si želeli. Neka situacija vas bo postavila pred dejstvo in časa za razmislek ne bo veliko. Potem pa bo vse odvisno od vas.

Škorpijon (24. 10.–22. 11.)
Na delovnem mestu se boste v tem tednu morali skoraj vsak dan sproti dokazovati. Nekomu ste stopili na žulj, vendar vam ne bo mogel škodovati. Pogovor, ki sicer ne bo pričakovan, bo razrešil marsikatero staro zamero. Konec tedna bo zabavno.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
V tem tednu boste različne pomembne stvari postavili na stranski tir, in ne boste se ukvarjali z mislijo na možne posledice. Pomembna vam bo samo ljubezen in vse, kar je z njo povezano. Pripravlja se vam veliko romantičnih trenutkov.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
Ne samo ta teden, ampak precej dolgo obdobje se vam bo vse dogajalo v povezavi z ljubeznijo. Pred vami je družinska sreča in izpolnitev želje v vašem osebnem, čustvenem življenju. Obetajo se vam tudi nove prijateljske vezi.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
Z obiski pri poslovnih partnerjih boste morali pohiteti, da vam dobre priložnosti nekdo ne ukrade izpred nosa. Pri podpisu uradnega dokumenta se boste upravičeno, čeprav naskrivaj, nasmejali. V krogu domačih ljudi vas čaka prijetno presenečenje.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
V tem tednu boste kljub poletju malo podlegli prehladu. Le limona in čaj ne bosta pomagala. Obisk pri zdravniku vam bo olajšal zdravljenje. Nič hudega ne bo. To, da boste prisiljeni poležavati, vam bo samo v korist.

TA JE DOBRA

Nekaj je izgubil
Na rednem obhodu po mestu policist opazi pijanega moškega, ki leži v jarku ob pločniku.
»Kaj delaš tu, pijandura? Dajmo, vstani!«
»Nnn... nekaj sem izgubil.«
»Kaj pa si izgubil?« je jezen policist.
»Ra... ra... ravnotežje.«

Zajček bi šah
Sova vpraša zajčka: »Zajček, katero igro bi se najraje naučil?«
Zajec kot iz topa: »Šah!«
»Zakaj pa ravno šah?« zanima sovo.
»Da lahko pojem lovca.«

Napaka v sistemu
Oče in mama sta mi vedno govorila: »Sinko, uči se, uči, da ti ne bo treba delati.«
Ubogal sem ju in se veliko učil.
In zdaj res nikjer ne delam.

Likal je
Pride Janez k Jožetu na obisk, in opazi, da ima obvezani obe ušesi.
»Jože, kaj se ti je pa zgodilo, da imaš obvezana ušesa?«
»Likal sem, pa je zazvonil telefon in sem namesto slušalke k ušesu prislonil likalnik.«
»Dobro, to je trenutek nezbranosti. Kaj pa drugo uho?«
»To je bilo pa, ko sem hotel poklicati prvo pomoč.«

Policisti v avtu
Štirje policisti se odpeljejo na nujno vožnjo in se v avtu najprej skregajo, kdo bo sedel pri oknu.

Kokoš in jajce
Pravkar sem na spletu naročil kokoš in jajce. Bomo videli, kaj bo prej. Če želite izvedeti, me spremljate še naprej.

LAŽJI SUDOKU

3		6	9	2			1	
7	4		8		1	2	5	
	5		4					3
	3					7	6	2
2				5				8
6	9	4					3	
9					6		8	
	1	5	3		2		7	9
	6			4	9	1		

Rešitev:

3	8	6	9	2	5	4	1	7
7	4	9	8	3	1	2	5	6
1	5	2	4	6	7	8	9	3
5	3	8	1	9	4	7	6	2
2	7	1	6	5	3	9	4	8
6	9	4	2	7	8	5	3	1
9	2	7	5	1	6	3	8	4
4	1	5	3	8	2	6	7	9
8	6	3	7	4	9	1	2	5

TEŽJI SUDOKU

7	9	1	3		6	4	2	
2			7		4			6
		3				8		
	4			7			5	
		7				1		
	3			1			6	
		6				9		
8			9		3			4
	7	4	5		8	6	3	

Rešitev:

7	9	1	3	8	6	4	2	5
2	8	5	7	9	4	3	1	6
4	6	3	2	5	1	8	9	7
1	4	8	6	7	9	2	5	3
6	2	7	8	3	5	1	4	9
5	3	9	4	1	2	7	6	8
3	5	6	1	4	7	9	8	2
8	1	2	9	6	3	5	7	4
9	7	4	5	2	8	6	3	1

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravil: B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

TOREK, 14. SEPTEMBRA 2021

TRGATEV V VITOVLJAH

Turistična kmetija Ipavec organizira trgatev v Vitovljah. Na avtobusni postaji pred Mercator centrom na Primskovem vas bo čakal avtobus ob 7.30. Pot vas bo vodila naravnost v Vitovlje, naselje nad Šempasom pri Novi Gorici. Tam vas bo gospodar Mitja pričakal z narezkom, sledila bo razlaga o pravilnem obiranju grozdja, nato pa se boste nekaj uric preizkušali ob obiranju in polnjenju košaric z grozdjem. Po trgatvi vas bo čakalo okusno domače kosilo, med katerim bo za dobro voljo poskrbel harmonikar, ki bo tudi po kosilu poskrbel za dobro zabavo in ples. Če boste hoteli, se boste lahko peš odpravili do bližnje vrtnarije ali do romarske cerkvice, od koder pogled seže vse do morja. Domače dobrote lahko tudi kupite. Odhod proti domu je načrtovan okoli 18. ure. Ne pozabite na udobno obutev in veliko dobre volje! **Vsak trgač prejme sodček vina (5 litrov).**

CENA JE 17 EUR.

Cena vključuje: avtobusni prevoz, malico, kosilo, nezgodno zavarovanje.

Pokličite
041 935 586
MITJA – od 13. do 17. ure
031 228 766
PETRA – od 17. ure dalje

Ugoden nakup domačih, na zraku sušenih mesnin

1. nagrada: 3 buteljke vina + 10 litrov točenega vina

2. nagrada: 2 buteljki vina + 5 litrov točenega vina

3. nagrada: 1 buteljka vina + 3 litri točenega vina

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do srede, 25. avgusta 2021, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

MITJA IPAVEC - NDDK, VITOVLJE 19, ŠEMPAS

SESTAVIL: F. KALAN

VZDRŽEVALEC VOZIL										4	
DOMAČA HIŠNA LEKARNA											
CERKVENA OBREDNA OPRAVA						DELAVEC V TESARSTVU / ZNAMKA BATERIJ					
RUDI ŠELIGO			STARLETA ORESNIK / SOL SOLITRNE KISLINE						ROBERT LOGGIA / URADEN SPIS		
PISATELJ FLEMING				LUKA NA KRIMU / NOGOMETAŠ MESSI						PLAN	VISOKA DRUŽBA
DELAVEC V PROIZVODNJI SVILENIH TKANIN		7					RIMSKI KRALJ	SL. PESNICA (MAJDA) / OBIČAJ, ŠEGA			
FR. KOMIK IN IGRALEC (JACQUES)					KEM. ELEMENT (Ta) / LETOVIŠČE V ITALIJI						
GORENJSKI GLAS	SPRAVLJANJE PRIDELKA Z NJIVE	PEVKA KRAJNČAN / DEL LETALIŠČA			3				ČRTOMIR IPAVEC / DRŽAVA V INDIJI		
PEVEC VIDMAR						MESTNA ČETRT					
MEDIJSKI VODITELJ POLES						KURILNO OLJE	IGRALKA NIELSEN / SL.REŽISER (VALO)				
RENE RUSSO			GRŠKA ČRKA / ISKRA (MANJŠ.)							SKAND. VLADAR, TUDI KNUD	NASELJE JUŽNO OD KOBARIDA
AMERIŠKI VOJAK				EPOLETA V RUS.OKOLJU / STOPNIČAST SLAP							
UMETNA TKANINA			2					ODMEV	NEJC VIDMAR / KANTA ZA BENCIN		
INKOVSKI VLADAR					SPOLNI ORGAN, MATERNICA						
KEMIK ONSAGER					TIHOST, TIŠINA / ANTIČNI ZDRAVNIK					9	
LEPO VEDENJE						TEMNI DEL DNEVA / ZDRAVILNA RASTLINA				OTIŠČANEC	VRSTA
GORENJSKI GLAS	BESEDNI SPORAZUM	IT. PEVKA (RAFFAELLA) / PODTALNA DEJAVNOST						DEL CELOTE / AZIJSKA ZVER			
ŽENSKI NAGLAVNI TRAK, NAČELEK							JAJČNA JED, ŠODO / UDAREC PTICE S KLJUNOM		6		
OLIVER LOWE			NAPAD, NASKOK / STANJE NEŽIVEGA						IRIDIJ / IZDELOVALEC ORODJA		
DEDNA ZASNOVA				POPOLNA SLIČNOST / BIVALIŠČE MRTVIH							
IZVOR TOPLOTE						PREVARA (ZASTAR.) / SADNO DREVO					
RUŠA (NAREČNO)					GL. MESTO NORVEŠKE / KIRURŠKA IGLA		11			VELIKA KOLIČINA VODE	OBVEZNIK PLAČILA
PEVEC DRAGOJEVIĆ			8				SODNI TERMIN	1 + 1 = ?			
TOYOTIN DŽIP				JAP. OBLIKA BUDIZMA / ATLETINJA RATEJ				IGRALEC ZALOKAR		1	
ARETEJ BRATINA JALTA MERANO OMAHA	BOG PRAVEGA TRENUTKA	MESTO V NEBRASKI / SAMICA OSLA						GLASBENIK SMOLAR / EGIPČ. BOG, TUDI AMON			
ORODJE ZA KOŠNJO					SILOVIT VIHAR	MORSKI RAK / RT V JUŽNI ŠPANIJI					
ZVEZDOSLOVEC									VLADO NOVAK / LITIJ		
IVAN LENDL			ČREVESNI ZAJEDAVEC / HČERIN MOŽ					10			
RIZIK, TVEGANJE							NAŠA GLASBENA SKUPINA				
KRITIKA, PRESOJA		5				1	2	3	4	5	6
VRAG, HUDIČ						7	8	9	10	11	

Uspešna sezona za mažoretke

Dekleta Mažoretnega in twirling kluba Kranj pod vodstvom Ingrid Čemas so navkljub težavnemu obdobju, zaznamovanemu z virusno epidemijo, uspešno izpeljala tokrat malce drugačno sezono.

Samo Lesjak

Kranj – Po kar petih mesecih treningov po Zoom programu so v marcu končno začela trenirati v živo, in sicer se učiti novih elementov s palico ter novih gimnastičnih ter plesnih prvin. Posnele so video in starše ter bližnje lepo presenetile za materinski dan.

Po sproščanju ukrepov so se dekleta začela pripravljati na tekmovanja in ostale nastope. Konec junija so med drugim nastopila na prireditvi Pozdrav poletju, ki jo je organizirala Zveza kulturnih društev Kranj. Izvedla so zaključno prireditev kluba in se udeležila prvega Odprtega twirling tekmovanja, ki ga je organizirala Mažoretna in twirling zveza Slovenije. Na tekmovanju so pogumno nastopila, čeprav so oktobra ostala brez telovadnice. Izkazala so se v kategorijah osnovni in začetni twirl, mini freestyle, freestyle in solo, domov so prinesla kar osem zlatih in dve srebrni priznanji ter dosegla številne druge izvrstne uvrstitve. Kot je dejala Ingrid Čemas, so po kratkem obdobju počitka in regeneracije v teh dneh dekleta spet aktivna, tokrat na slovenski obali na Poletni twirling šoli, septembra pa tako kot vsako leto vabijo v svojo družbo nove člane in članice.

Dekleta Mažoretnega in twirling kluba Kranj navdušujejo s svojimi nastopi. / Foto: arhiv kluba

Ogenj bodo prižgali na Zabreški planini

Žirovnica – Drugo soboto v avgustu tradicionalno zanetijo ognje v Alpah, s čimer v organizaciji CIPRA vsako leto opozorijo na razvojna in okoljska vprašanja v Alpah. Tako kot so nekoč kresovi na vrhovih pomenili opozorilo za prihajajočo nevarnost, danes luč z vrhov in dolin pomeni opozorilo na občutljivost alpskega prostora. Luč bo letos zasvetila v Karavankah, na Zabreški planini na južnem pobočju Stola, na višini 1225 m. Izhodišče poti je Završniško jezero, od koder je približno dve uri hoje. Bakle bodo simbolno prižgali jutri, v soboto, ob mraku, potem pa bo sledil še spust z naglavnimi svetilkami.

Predavanje za energijsko samopomoč

Snovik – V Termah Snovik bodo v torek, 24. avgusta, pripravili predstavitev Reiki energijske tehnike zdravljenja. Predavanje in sprostitveno delavnico bo vodila Urška Kovačič, ki se ukvarja z različnimi tehnikami sproščanja in alternativnimi pristopi k zdravljenju. Sprostitvena delavnica bo od 17. do 19. ure, predavanje pa od 17. do 18. ure. Prijave sprejemajo na recepciji Term.

KINO SPORED

CINEPLEXX, KRANJ

Sobota, 14. 8.
21.00 SMODNIKOV MILKSHAKE
17.40, 20.00 ODRED ODPISANIH: NOVA MISIJA
18.15, 20.30 GLAVNI JUNAK
15.45 NIHČE
13.30, 17.30 NEOBRZDANI SPIRIT, sinhro.
16.10, 19.30 KRIŽARJENJE SKOZI DŽUNGLO
18.40 STARI
14.00, 16.00, 18.00 LUKA, sinhro.
13.45 SPACE JAM: NOVA LEGENDA, sinhro.
15.40 ČRNA VDOVA
13.40, 15.30 KRUDOVI: NOVA DOBA, sinhro.
20.15 HITRI IN DRZNI 9

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 13. 8.
21.00 KAKO POSTATI DOBRA ŽENA (Kino nad mestom, vstop prost)

Sobota, 14. 8.
21.00 IZBRISATI ZGODOVINO (Kino nad mestom, vstop prost)

Nedelja, 15. 8.
21.00 JADRALKE (Kino nad mestom, vstop prost)

Organizatorji filmskih predstav si pridržujejo pravico do spremembe programa.

Urejali okolico jezerc

V Naravnem rezervatu glinokopnih bajerjev z okolico na Bobovku, ki ga poleti množično obiskujejo kopalci, so nedavno izvedli prostovoljno akcijo odstranjevanja invazivnih tujerodnih rastlin, in sicer kanadske zlate rozge ter enoletne suholetnice.

Maša Likosar

V Naravnem rezervatu glinokopnih bajerjev na Bobovku so odstranjevali invazivni tujerodni rastlini kanadsko zlato rozgo in enoletno suholetnico. / Foto: Tina Dokl

Bobovek – Akcijo je Območna enota Kranj Zavoda RS za varstvo narave v sodelovanju z Mestno občino Kranj letos izvedla že tretjič. Tokrat so prvič odstranjevali tudi enoletno suholetnico, ki so ji po besedah Sonje Rozman iz omenjenega zavoda v preteklosti posvečali premalo pozornosti. »Pred štirimi leti je bila na tem območju monokultura kanadske zlate rozge, ki je danes praktično ni več. Pri tem gre velika zasluga lastnikom, ki območje redno kosijo in zanj skrbijo,« je dejala Rozmanova.

Obe tujerodni rastlini izvirata iz Severne Amerike, v Evropo pa so ju pripeljali kot okrasni rastlini. Zlata rozga je sicer medovita rastlina in je priljubljena med čebelarji, a njeni negativni vplivi so veliko večji od koristi, zato je tudi njeno omejevanje nujno. »Obe uničujeta biodiverziteto in zatirata domorodne rastline, kar povzroča spremembo ekosistema,« je pojasnila Rozmanova in dodala: »Težko ju bo popolnoma izkoreniniti, zato je še toliko bolj pomembno, da ju vsako leto odstranjujemo, s čimer ju krčimo in nadzorujemo njun razrast.« Tujerodni rastlini sta večletnici in se razmnožujeta s semeni, zato jih je najbolje odstranjevati pred cvetenjem, pri tem pa je treba izkopati tudi čim več podzemnih delov. »Vsak lahko prispeva k ohranitvi biotske pestrosti s tem, da na sprehodu v naravi izpuli tujerodno rastlino,« je še poudarila.

Akciji se je pridružilo deset prostovoljcev, med njimi tudi kranjski župan Matjaž Rakovec in predstavnik lastnikov. »Tujerodne rastline so vse bolj razširjene, ne le na površinah občine Kranj, kjer so problematični zlasti predeli ob Kokri, temveč tudi širše. Preprečiti moramo škodo, ki jo povzročajo, in poskrbeti, da ne uničijo avtohtonih vrst,« je dejal župan, ob tem pa še pojasnil, da je področje glinokopnih bajerjev na Bobovku vse bolj urejeno. »Usklajujemo projektne načrte z lastniki, s katerimi nameravamo na tem območju vzpostaviti stičišče domačinov in okoliških prebivalcev. Letos smo med drugim postavili informativne table, urejeno je začasno stranišče,« je povedal.

Foto: Tina Dokl

Območje Bobovških jezerc je poleti priljubljena točka osvežitve in ohladitve za lokalne in okoliške prebivalce.

Interes lastnikov je po besedah Metoda Zabreta, predstavnika lastnikov, tudi razvoj komercialnega dela. »Področje želimo razvijati v smeri naravnega parka, kjer bi sobivali kopalna in ribolovna dejavnost. To je za zdaj težje izvedljivo, saj nam Zavod za varstvo narave ne dovoljuje ribolova v Krokodilnici, temveč le v Čukovi jami, kjer so prisotni kopalci, kar je lahko moteče in nevarno tako za kopalce kot ribiče,« je še pojasnil Zabret.

Bi poskusili rižoto s temnim pivom in kranjsko klobaso, riževe polpete, se posladkali z riževim creme brulee? Da ne pozabimo na sočne riževe solate, dolmo, paello, omorice ... kar 65 receptov za riževe jedi je v knjigi. Riž različnih oblik in sort bomo še bolj vzljubili.

160 strani, mere: 17 x 23 cm, trda vezava

14 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

Čokolada je kraljica sladic, okusna in neizogibna poslastica, ki jo obožujejo tako stari kot mladi. V knjigi boste našli recepte za kremna peciva, biskvitna peciva, peciva brez peke, peciva iz krhkega testa, torte in ostale sladice, v katerih seveda kraljuje čokolada.

Spiralna vezava, 15 x 20 cm, 216 strani

10 EUR + poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtka do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04 531 52 49, 041 855 630

KOPALNI IZOLA: 16. 8., 19. 8., **TURISTIČNI BONI, PRIJAVE ZA JESENSKE TERMINE:** STRUNJAN, BERNARDIN, BANOVCI, ŠMARJEŠKE TOPLICE, DOLENJSKE TOPLICE, RADENCI, MORAVSKE TOPLICE. **MORJE: DALMACIJA – LASTOVO:** 11.–19. 9., **OREBIČ:** 6.–13. 9., 2.–9. 9. **www.rozmanbus.si**

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

IZLET

Kolesarski izlet

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na kolesarski izlet na relaciji Kranj–Križe–Golnik–Kranj. Izlet bo v torek, 24. avgusta, z odhodom ob 8. uri izpred vodnjaka na Glavnem trgu v mestu. Zahtevnost izleta je srednje težka, proga je dolga 42 kilometrov.

Ogradi in Planina v Lazu

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na planinsko-pohodniški izlet na Ograde (2087 m n. m.) in Planino v Lazu (1560 m n. m.). Izlet bo v četrtek, 26. avgusta, odhod s posebnim avtobusom bo ob 7. uri izpred Globusa. Na Ograde je hoje od pet ur in pol do šest ur in pol, višinska razlika je 940 metrov, na Planino v Lazu pa od tri do štiri ure in višinske razlike 413 metrov. Prijave z vplačili zbirajo do ponedeljka, 23. avgusta, v pisarni društva.

Panoramska pot Čemšenik

Šenčur – Društvo upokojencev Šenčur organizira v torek, 17. avgusta, pohod po Panoramski poti Čemšenik. Odločite se lahko za celotno pot, od tri do štiri ure skupne zmerne hoje, kjer je vzhodni del poti pod Javorovim vrhom nekoliko izpostavljen, ali samo za zahodni del na Babo – do tri ure zmerne hoje. Lahko pa se odločite za pohod samo do doma na Čemšeniku. Informacije in prijave zbira do ponedeljka, 16. avgusta, Franci Erzin, tel. 041 875 812.

Na Jeterbenk

Cerklje – Društvo upokojencev Cerklje vabi svoje člane, da se udeležijo planinskega izleta v torek, 17. avgusta. Tokrat boste nadomestili planinski izlet, ki je bil planiran v aprilu, in sicer se boste odpravili na Jeterbenk (778 m n. m.) iz vasi Žlebe pri Medvodah. Zbor bo pred AMD v Cerkljah ob 7. uri. Če bo v torek slabo vreme, bo izlet prestavljen na četrtek v istem tednu.

OBVESTILA

Listamo po Gorenjskem glasu

Kropa – V Knjižnici pod krošnjami ob Mežnariji Kropa bo danes, v petek, 13. avgusta, čas od 17. do 19. ure namenjen listanju po Gorenjskem glasu.

KONCERTI

Ob obletnici smrti Elvisa Presleyja

Preddvor – V gradu Dvor bo ob 44. obletnici smrti 'kralja rokenrola' Elvisa Presleyja v ponedeljek, 16. avgusta, ob 20. uri koncert skupine Sam's Fever. Skupina je bila ustanovljena leta 2012 – ob 35. obletnici smrti Elvisa Presleyja z idejo poustvarjanja njegove glasbe skozi lastne izvirne interpretacije. Organizatorji dogodka so: Zavod za turizem Preddvor, Grof in Grofica, Smejmo se in Elvis Friends Slovenia.

Nagrajenci križanke Gorenjskega glasa z geslom **NEZAHTEVNI IN ZAHTEVNI VRHOVI**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu 27. julija 2021, so: **Ivan Rogelj** iz Kranja, ki prejme 1. nagrado (darilna kartica OBI v vrednosti 20 EUR), **Janez Pobežin** iz Tržiča in **Ana Mokič** iz Kranja, ki prejmeta 2. in 3. nagrado (knjiga Več kot sanje/Jaz, midva, mi).

Nagrajenci nagradne križanke, objavljene v časopisu 3. avgusta2021 z geslom **TONI CETINSKI PRIDE V KRANJ**, ki prejmejo vstopnico za koncert po lastni izbiri Največje povezane turneje, so: **Breda Martinčič** iz Mengša, **Lidija Grašič** iz Cerkelj in **Stane Jarc** iz Škofje Loke. Vsem nagrajencem iskreno čestitamo.

MALI OGLASI

T: 201 42 47
E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!

Delovni čas:
ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 8. do 15. ure, sreda od 8. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.

NEPREMIČNINE

POSLOVNI PROSTORI

ODDAM

SKLADIŠČE ali garaže 150 m², višina 330 cm, Preddvor, tel.: 040/289-629 21001822

GARAŽE

ODDAM

PROSTOR za avtodom ali prikolico, mirna ulica v Radovljici, tel.: 031/253-231 21001833

fesst
FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

KUPIM

ODKUP vozil v okvari ali poškodovanih. Avto Tojos, Tomislav Josipovič, s.p., Drulovka 23a, Kranj, tel.: 031/629-504 21001773

MOTORNA KOLESA

PRODAM

MOPED T12, letnik 1964, ugodno, tel.: 031/850-536 21001850

STROJI IN ORODJA

PRODAM

CIRKULAR za rezanje drv, s koritom, tel.: 041/753-478 21001836

ELEKTRO motor 4 kw, letnik 1928, delujoč, ugodno, po dogovoru, tel.: 051/273-255 21001855

KUPIM

KOSILNICO na nitko premera 20 cm, tel.: 041/276-485 21001838

GRADBENI MATERIAL

STAVBNO POHIŠTVO

PRODAM

1 m³ suhih colaric in 1 m³ desk 18 mm, Bohinjska Bistrica, tel.: 041/675-512 21001827

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019 21001766

DRVA, suha, če od 28 EUR naprej, lahko razrezana, možna dostava, Golnik, tel.: 041/855-359 21001857

SUHA mešana metrska drva, možna dostava, cena 45 EUR, tel.: 04/53-18-252, 041/811-794 21001821

SUHA hrastova drva, tel.: 041/358-030 21001847

STANOVANJSKA OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

OHRANJENO otroško omaro, pisalno in računalniško mizo, za 70 EUR, tel.: 04/23-12-094 21001860

UGODNO prodam dobro ohranjen pograd z vzmetnicama, tel.: 04/23-11-338, 064/126-833 21001853

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

DVE ženski kolesi na prestave, Rog 28 col in Scott 26 col, tel.: 04/25-22-507, 031/863-835 21001842

MOŠKO kolo Wheeler, 21 prestav, cena 80 EUR, tel.: 041/333-524 21001843

STARINE

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kipe in drobnarije, tel.: 051/258-936 21001771

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

NITNO motorno koso Alko BC 500B 1.9 kw, še 1 leto v garanciji, do 24. 8. 2022, tel.: 040/381-170 21001848

SEJALNICO za žita, za traktor, manjša, tel.: 031/643-725 21001839

SUŠILNO za seno, puhalnik Tajfun, mlin za žito in gumi voz 16 col, tel.: 040/739-512 21001859

KUPIM

IZKOPALNIK krompirja in sadilec krompirja ter gozdarski vitel, tel.: 031/493-581 21001862

TRAKTOR, lahko s priključki, in motokultivator, tel.: 031/500-933 21001794

TRAKTORJE in kmetijsko mehanizacijo, lahko poškodovano, v okvari ali brezhibno, tel.: 041/266-383 21001830

PRIDELKI

PRODAM

BRINOVE jagode, tel.: 040/888-200 21001816

RDEČO peso, tel.: 041/549-713 21001854

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

KOKOŠI – nesnice, jarkice, rjave in bele pred nesnostjo. Pripeljemo na dom, Matej Bulovec, s.p., Mlakarjeva ul. 45, Šenčur, tel.: 041/710-113 21001769

BIKCA ČB, starega 1 teden, tel.: 041/418-616 21001844

BIKCA ČB, starega 20 dni, tel.: 041/643-949 21001861

ČB bikca, starega 14 dni, okolica Medvod, tel.: 031/759-217 21001832

ČB bikca, stara 14 dni, tel.: 041/873-887 21001849

KRAVO, brejo osem mesecev, druga telitev, in telico brejo osem mesecev, obe simentalki, tel.: 041/708-787 21001846

KRAVO simentalko, drugo tele, breja 9 mesecev, in kupim teleta za rejo, tel.: 041/481-588 21001858

PRAŠIČE, težke od 60 do 120 kg, mesni tip, možnost izbire moškega spola in dostava, tel.: 041/455-732 21001796

PRAŠIČKE domače reje, težke od 50 do 120 kg, tel.: 041/294-244 21001845

RACE mlakarice, cena 12 EUR, tel.: 031/796-917 21001841

RJAVE piške, ki že nesejo, tel.: 068/191-126 21001863

SIMENTALCA, starega 3 mesece, in limuzin, starega 1 mesec, tel.: 041/544-164 21001834

TELIČKO križanko, simentalko, črno-belo, staro 5 mesecev, tel.: 041/214-500 21001840

ZAJKLJE – kunke, 5 mes. in mlajše, čisti – rdeči novozelandci ali križanci rumeni lisec, tel.: 040/979-622 21001835

KUPIM

MLADO brejo kunko, obvezno lisko, tel.: 051/819-044 21001856

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo – Kogler. Plačilo v 3 dneh, eko plus. Oddamo v rejo pitance, bikce in teličke. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081 21001768

OSTALO

PRODAM

300-litrski ohranjen lesen sod zgodovinske vrednosti, tel.: 041/827-501 21001826

DOMAČE očiščene piščance, tel.: 040/988-351 21001828

KOPALNO roko, komplet s priključkom ter belo in črno grozdje, tel.: 031/665-974 21001831

KUPIM

700 kg kvalitetnega sena v kockah za krave molznice, tel.: 04/51-46-136, 068/170-938 21001837

ZAPOSLITVE (m/ž)

IŠČEM

IŠČEM DELO – glasbeni ansambel vam z živo glasbo na dogodkih pričara prijetno vzdušje, tel.: 031/325-654 21001824

IŠČEM DELO – duo Santa igra in poje na vaših zabavah, tel.: 030/242-695 21001829

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 21001767

ADAPTACIJA - vsa gradbena dela od temeljev do sterhe, fasade, škarpe, urejanje dvorišč, tlakovanje, asfalt, ograje, dimniki, izolacija - po zelo ugodni ceni. LEARD d.o.o., Pivka 11, Naklo, tel.: 041/583-163 21001772

FLORIJANI, d.o.o., C. na Brdo 53a, Kranj, izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 21001770

PEČARSTVO, lončene peči, zidani kamini, kmečke peči, obnova, popravilo, izdelava, izris. Trgovina Kamin, Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska cesta 2, Radovljica, tel.: 040/364-636 21001594

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 21001593

RAZNO

PRODAM

MIZO belo, 120 cm, mizo črno, pravokotno, visoki sijaj, stole, slike, knjige in namizni faks, tel.: 040/129-972 21001825

NOVO motorno škropilnico za na hrbet in zračno pištolo na metke, tel.: 041/364-504 21001851

RASTLINJAK, 9 x 50 m, s pečjo za ogrevanje, za vzgojo zelenjave, ter moško električno kolo, tel.: 041/506-584 21001820

VEČ novih widia klin, fi 400, 450, 500 in 600 za sekular, ter žensko kolo, tel.: 041/364-504 21001852

ZLOŽLJIVO posteljo in akumulatorski vrtalnik, tel.: 040/705-145 21001823

Radio Sora
Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3
RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Radio Triglav®
Radio Triglav Jesenice, d.o.o., Trg Toneta Čufarja 4, 4270 Jesenice
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

LOTO

Rezultati 64. kroga – 11. avgust 2021
8, 13, 15, 17, 20, 27, 37 in 32

Loto PLUS: **7, 10, 11, 20, 25, 31, 39 in 38**
Lotko: **2 7 9 1 4 6**

Sklad 65. kroga za Sedmico: **350.000 EUR**
Sklad 65. kroga za PLUS: **120.000 EUR**
Sklad 65. kroga za Lotka: **160.000 EUR**

ZAHVALA

V 66. letu starosti se je po težki bolezni za vedno poslovila

Kristina Jurica

26. 3. 1956–7. 8. 2021

Zahvala sosedom, prijateljem, znancem in sorodnikom za izrečeno sožalje, sveče in cvetje.
Iskrena hvala paliativi Jesenice, dr. Lopuhovi, Manji, gospodu župniku Cirilu Plešcu za lepo opravljen pogreb in pogrebni službi Kranj.

Sestra, brat in njeni domači
Drulovka pri Kranju, avgust 2021

ZAHVALA

V srcu, če je ta pravo,
je zmeraj prostora
za tisoč imenitnih stvari,
ki jih ljubiti mora
vse, kar živi.
(T. Pavček)

Ob izgubi mame, stare mame, prababice, tašče, sestre in tete sporočamo žalostno vest, da je v 86. letu starosti zaspala naša draga

Vida Kok

roj. Čebašek
Cudermanova mama z Brega ob Kokri 12, Preddvor

Iskrena zahvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja, cvetje, sveče in darove za svete maše. Hvala župniku, pogrebni službi Navček, pevcem, sosedom in prijateljem, ki ste mamo pospremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi osebju doma starostnikov Preddvor za pomoč v zadnjih tednih njenega življenja.
Ohranimo jo v lepem spominu.

Žalujoči vsi njeni
Breg ob Kokri, 30. julija 2021

ZAHVALA

Ob slovesu dragega moža in ata

Jožeta Hrovata

iz Kranja

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja, sveče in cvetje. Iskrena hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti in ga boste ohranili v lepem spominu.

Žena Marija, hčerka z možem in vnukinja z družino

V knjigi vam razkrivamo koristne nasvete in postopke za domačo pripravo mlečnih izdelkov. Od najbolj preprostih, kot so kislo mleko, jogurt, kefir do zahtevnejših mehkih sirov v slanici, mocarele, sira za žar in drugih izdelkov iz smetane.
V knjigi je poleg cele palete navodil za izdelavo tudi več kot 40 slastnih receptov za jedi, za katere so poleg drugih sestavin uporabljeni tudi mlečni izdelki.

www.gorenjskiglas.si

168 strani, 17 x 23,5 cm, brošura

14 EUR
* Poštnina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Če želite, da vam jo pošljemo po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

V naselju je tudi mošeja

Okrog sto turških delavcev, ki od lani gradijo drugo cev predora Karavanke, živi v začasnem naselju na Hrušici. Naselje je izredno urejeno, Hrušičani pa pravijo, da so delavci povsem nemoteči.

Urša Peternel

Hrušica – Na Hrušici od lani živi in dela okrog sto turških državljanov, delavcev podjetja Cengiz, ki gradi vzhodno cev avtocestnega predora Karavanke. Bivajo v začasnem naselju, ki so ga postavili tik ob avtocesti v smeri proti Karavankam, ob izvozu z avtoceste na Hrušici. Območje je ograjeno, a izredno urejeno. Obiska naselja novinarjem sicer pri Cengizu Slovenija ne omogočajo, so nam pa poslali nekaj pisnih pojasnil o tem, kako živijo turški delavci in kako se počutijo na Gorenjskem.

Naselje, v katerem bivajo turški delavci, je tik ob avtocesti pred predorom Karavanke, pod Hrušico. Je ograjeno in izredno urejeno. / Foto: arhiv Cengiz Slovenija

Lani v času najhujšega izbruha koronavirusa je bilo okuženih kar nekaj delavcev, a kot so nam povedali v podjetju Cengiz Slovenija, so zdaj vsi, ki bivajo v naselju, že cepljeni.

Kot so nam pojasnili, ta čas v naselju biva okrog sto zaposlenih pri Cengizu, gre tako za delavce kot inženirje in tudi administrativno osebje. Načrtujejo, da se bo njihovo število v prihodnje še nekoliko povečalo. Gradnja druge cevi naj bi trajala pet let, kot so nam povedali, pa bo celotno obdobje v Sloveniji ostala ekipa inženirjev in administrativnega osebja, medtem ko posamezni delavci ostanejo krajše obdobje.

Televizija, družabne igre, kava in čaj

V sklopu naselja imajo tri spalne objekte, jedilnico, pralnico, objekt s pisarnami in kotlovnico. Uredili pa so tudi manjšo mošejo, v kateri lahko delavci, ki so islamske vere, opravljajo verske obrede.

Večino časa sicer zaposleni najbrž preživijo na gradbišču, kaj pa počnejo v prostem času? Kot so nam pojasnili v podjetju Cengiz Slovenija, v naselju lahko gledajo televizijo, igrajo karte in druge družabne igre, na voljo imajo čaj in kavo. Za prehrano je poskrbljeno v jedilnici v sklopu naselja.

»Zaradi virusne krize zaposleni daljše obdobje niso zapuščali gradbišča in naselja, da bi preprečili širjenje virusa,« so nam povedali in dodali, da zdaj, ko so vsi cepljeni, občasno odidejo tudi iz naselja, ukvarjajo se zlasti s športom oziroma rekreacijo.

Nogomet na športnem igrišču na Hrušici

Tako smo na Hrušici izvedeli, da imajo dogovor s tamkajšnjim športnim društvom, da pridejo igrat nogomet na nogometno igrišče Na placu. Pridejo v skupini, s kombijem, po igri nekateri še malce posedijo v lokalu ob igrišču in se nato vrnejo v naselje. Z njimi ni nobenih težav in so povsem nemoteči, so nam povedali Hrušičani, kar je potrdil tudi predsednik KS Hrušica Janez Marinčič. Povedal je, da lepo sobivajo v kraju, pa tudi v podjetju Cengiz Slovenija so zatrdili, da se zaposleni na Gorenjskem dobro počutijo in so veseli, da lahko delajo in začasno živijo v tako lepi deželi, kot je Slovenija.

Jeseniški imam: pridni, delovni ljudje

Pogovarjali pa smo se tudi z jeseniškim imamom Munzirjem Čelenko, ki je dejal, da je še pred lanskim najhujšim valom epidemije obiskal naselje, nekateri od delavcev pa so občasno posamično obiskali molilnico jeseniške islamske skupnosti na Jesenicah. A kasneje so zaradi koronavirusa ostali 'v mehurčku' v naselju. Kot je dejal imam, gre za običajne, pridne ljudi, ki so osredotočeni predvsem na to, da dobro opravijo svoje delo.

Nad Jezerskim opazili medveda

Kosmatinec, ki nad Jezerskim ni stalni gost, je že povzročil nekaj škode. Razgnal je trop ovac pod Malo Babo in (vsaj) eno od njih tudi pokončal.

Jasna Paladin

Zgornje Jezersko – Medveda je v noči na sredo opazil eden od turistov, nastanjenih na Jezerskem, da pa je povzročil tudi škodo, so prvi pomislili na Šenkovi domačiji, saj je petnajst ovc z ovnom ponoči priteklo v dolino – da so se ločile od tropa, je znak izrednega dogodka, ki ga lahko povzroči le kak podivjani pes ali pa medved. Izkazalo se je, da je bil na delu medved, saj so lastniki tropa nad Jenkovo planino v sredo našli ostanke pokončane ovce.

Kot nam je povedal Blaž Černe iz Zavoda za gozdove, se medvedje na tem območju ne zadržujejo stalno in so njihovi obiski zgolj prehodne narave. Če povzročijo škodo, med ljudi prinesejo zaskrbljenost in slabo voljo, a da medveda označijo za problematičnega in zanj izdajo odločbo za odstrel, mora povzročiti več škode, česar pa na Jezerskem ne pričakujejo.

Tamkajšnji lovci so letos na širšem območju Virnikovega Grintovca in Golega vrha že spomladi zaznali dva različna medveda, ki se tam še vedno zadržujeta, kar je precej nenavadno. »Na območju Jezerskega je bila do sedaj prisotnost medveda tradicionalno zgolj prehodne narave. Po navadi je bil za krajši čas opažen predvsem v spomladanskem času, ko medvedi iz vse Slovenije zapuščajo zimske brloge in se po starih migracijskih poteh začnejo bolj intenzivno gibati. V tem času po obronkih gorskih melišč iščejo predvsem mrhovino divjih živali, ki jim zime ni uspelo preživeti. Daljše zadrževanje medveda na Jezerskem je nenavadno in vse kaže, da je medvedov v Sloveniji res veliko, ker si posamezni osebki počasi ustvarjajo nov in stalen življenjski prostor,« nam je povedal predsednik Lovske družine Jezersko Mitja Čepin, ki obiskovalce širšega območja Jezerskega opozarja, naj se ne gibljejo izven označenih poti in s svojim početjem dodatno vznemirjajo divjadi. Medved, ki po zakonu velja za zavarovano živalsko vrsto, načeloma ljudem ni nevaren, razen v primeru presenečenja ali pa medvedke z mladiči, ki bo ob srečanju s človekom ali psom, ki ni na povodcu, naredila vse za njihovo zaščito.

Žrtev medveda so lastniki našli na strmem pobočju nad Jenkovo planino.

Kot še pravijo v Lovski družini Jezersko, so v zadnjih desetih letih škodo na premoženju zaradi medveda zaznali le dvakrat, in sicer je prvič medved napadel drobnico na območju Anceljnovega in drugič razbil čebelnjak na področju Mošnikovega. Če medved povzroči škodo, odškodnino lastnikom plača država preko Agencije za okolje in prostor.

Prodajajo delnice Merkurja nepremičnine in terjatve

Cveto Zaplotnik

Kranj – Družba za upravljanje terjatev bank je objavila javni razpis za zbiranje zavezujočih ponudb za odkup 16.072 delnic družbe Merkur nepremičnine in terjatve do te družbe v skupni bruto vrednosti nekaj več kot 13 milijonov evrov. Delnice predstavljajo skoraj 63-odstotni delež podjetja. Rok za oddajo ponudb je 11. oktober, kupci pa bodo morali vplačati 200 tisoč evrov varščine. Glavna dejavnost družbe Merkur nepremičnine je dajanje lastnih nepremičnin v najem ter upravljanje lastnih in tujih nepremičnin, je pa tudi pogodbena upravnica vseh 23 maloprodajnih in vseh logističnih zmogljivosti podjetja Merkur Trgovina.

vremenska napoved

Pretežno jasno bo in čez dan vroče. Predvsem danes in v nedeljo popoldne bo v hribovitih krajih možna kakšna nevihta.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK	SOBOTA	NEDELJA
15/31 °C	16/32 °C	16/31 °C

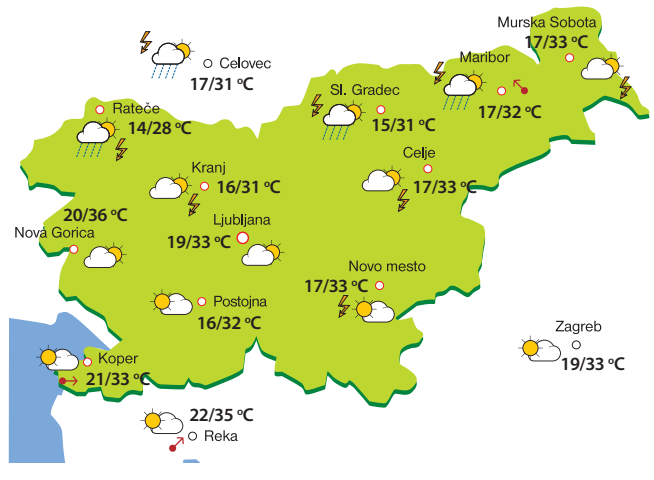

Večnamenska ploščad pri podružnični šoli

Vranja Peč – Občina Kamnik se je v začetku avgusta lotila ureditve večnamenske ploščadi za potrebe Podružnične šole Vranja Peč, ki doslej ni imela ustreznih zunanjih površin za športne in druge aktivnosti. V ta namen so že podrli dotrajani zid ob župnišču in postavili temelje za nov zid, v prihodnjih dneh pa bodo uredili še odvodnjavanje, asfaltirali površine in namestili zaščitno ograjo. Dela bodo predvidoma zaključena do konca avgusta.